

Þessar vinkonur nýttu síðdegðið í gær til að freista þess að gleyma amstri hversdagsins með því að fara í sjósund í Nauthólsvík. Vinsælt er að fara í sjóinn við Öskjuhlíðina og lætur fólk ekki kaldan sjóinn aftra sér frá því að svamla þar um. Hægt er að fara í heita laug sem staðsett er á ylströndinni að sundinu loknu og fá þannig hlýju í kroppinn að nýju. FRÉTTABLAÐIÐ/STEFÁN

Kreppan ekki náð til heimila

Vanskilahlutfall hjá bönkunum nam nærri 9 prósentum í október. Hækkaði töluvert frá ágúst vegna áhrifa kórónakreppunnar á ferðaþjónustu. Vanskil heimila og verslunargeirans minnkuðu hins vegar.

VIÐSKIPTI Hlutfall lána í vanskilum hjá stóru bönkunum nam nærri 9 prósentum í október. Það jókst talsvert frá því í ágúst og hefur ekki verið hærra frá því árið 2013. Vanskilin voru þó að mestu leyti bundin við ferðaþjónustuna, en hlutfall vanskila hjá heimilum minnkaði lítillega á sama tímabili.

„Aðalsagan í þessu er erfiðleikar ferðaþjónustunnar, sem valda því að vanskilin skjótast upp. Vandinn virðist hins vegar ekki hafa náð til heimilanna,“ segir Yngvi Örn Kristinsson, hagfræðingur Samtaka fjármálafyrirtækja, í samtali við Markaðinn.

Vanskil sem hlutfall af útlánunum

bankanna námu 8,6 prósentum í október. Til samanburðar voru vanskilin 6 prósent í ágúst og aðeins 3,6 prósent í lok árs 2019. Til að finna hærra hlutfall vanskila þarf að leita aftur til ársins 2013. Hlutfallið, sem nam þá 12,5 prósentum, hafði lækkað úr 22,9 prósentum árið 2011.

Sundurliðun eftir atvinnugreinum sýnir að kórónakreppan hefur haft mismunandi áhrif á mismunandi greinar efnahagslífsins. Hæst var vanskilahlutfallið í þjónustu, en það var 32 prósent í október samanborið við 16 prósent í ágúst og 5 prósent í desember 2019. Vanskilahlutfall verslunar lækkaði hins vegar lítillega úr 4 prósentum niður í

Aðalsagan í þessu er erfiðleikar ferðaþjónustunnar, sem valda því að vanskilin skjótast upp.

Yngvi Örn Kristinsson, hagfræðingur SF

3 prósent og hjá heimilunum lækkaði hlutfallið úr 3 prósentum niður í 2 prósent.

Yngvi Örn segir að hugsanlega megi útskýra lítil áhrif kóróna-

kreppunnar á heimilin og aðrar atvinnugreinar þannig að kaupgeta sem Íslendingar hefðu annars nýtt í útlöndum var nýtt innanlands. Hann bendir á að launaþátturinn í ferðaþjónustu, sem var um 250 milljarðar árið 2019, hafi verið álika mikill og innflutt ferðaþjónusta, það er ferðalög Íslendinga til útlanda.

„Þegar þetta tvennt dettur út á sama tíma verða áhrifin á viðskiptajöfnuð tiltölulega lítil og kaupgetan sem var áður í útlöndum kemur inn á innlandan markað. Það skýrir til dæmis hvers vegna vanskil annarra atvinnugreina og heimila vaxa jafn lítið og raun ber vitni.“

– þfh / sjá Markaðinn

Réttindi næm fyrir kröfunni

VIÐSKIPTI Áfallin staða samtryggingardeilda lífeyrissjóða væri 350 milljörðum króna lakari ef uppgjörskrafta sjóðanna hefði verið lækkuð um hálf prósentustig, niður í þrjú prósent, í byrjun árs 2020. „Áhrifin á áfallna stöðu yrðu ekki umflúin nema með því að breyta áunnum réttindum,“ segir Jón Ævar Pálmason, sérfræðingur í áhættugreiningu.

Hann segir annmörkum háð að finna heppilegt vaxtaviðmið til þess að meta loford um lífeyrisgreiðslur áratugi fram í tímann. Aðstæður lífeyrissjóða geta verið ólíkar af því að sumir eru opnir nýjum sjóðfélögum, taka við iðgjöldum og stækka, en aðrir eru lokaðir á meðan þeir vinna að útgreiðslu lífeyris til sjóðfélaga og eignir dragast saman.

– þfh / sjá Markaðinn

www.volkswagen.is/id4

ID.4

Rafmagnaður fjölskyldubíll

HEKLA · Sími 590 5000 · Laugavegur 170

77kWh
rafhlaða

Borgarstjóri telur reglurnar ósann-
gjarnar. FRÉTTABLAÐIÐ/ANTON BRINK

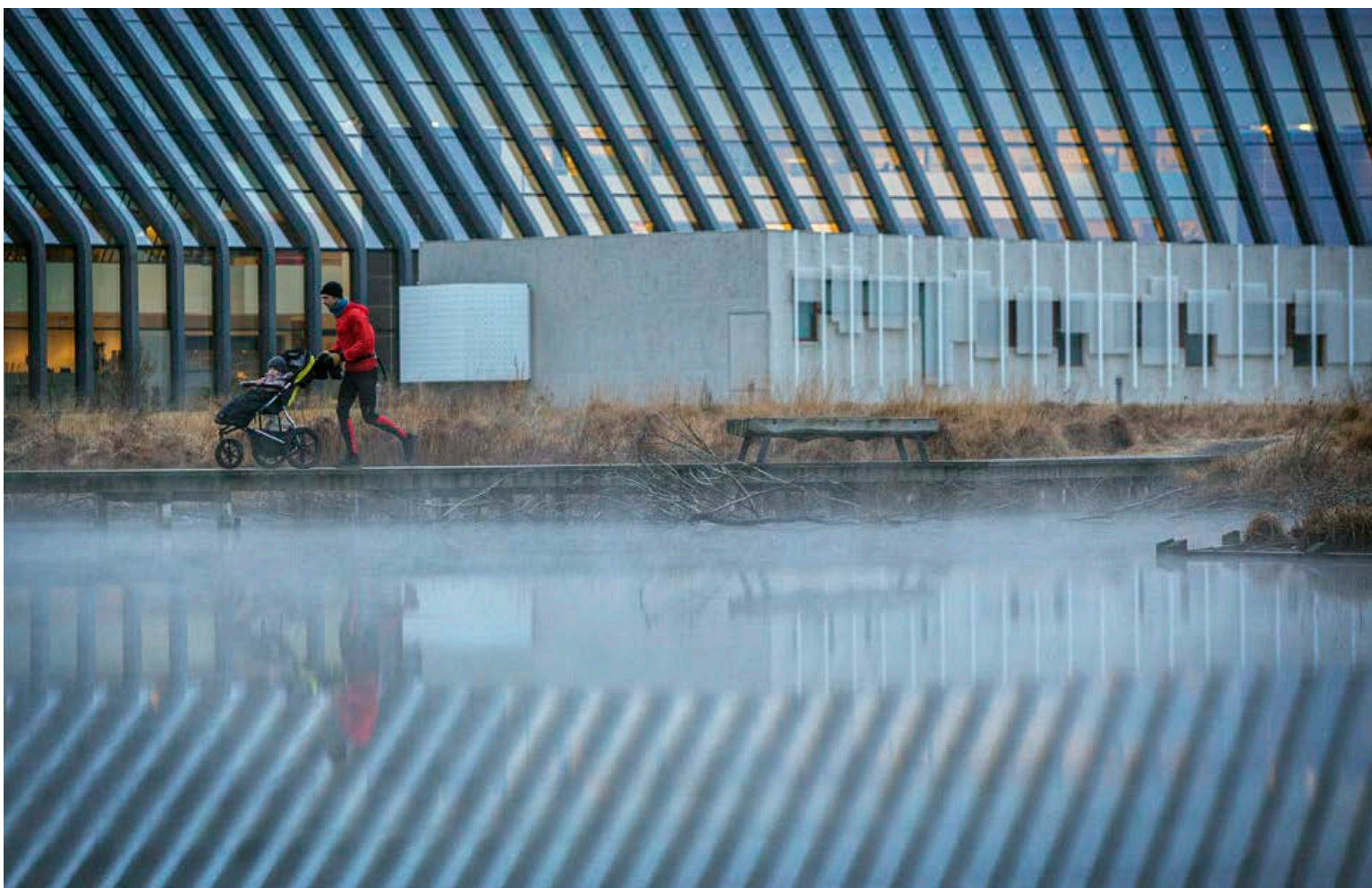
Umræða um sættir á morgun

STJÓRNSÝSLA Reykjavíkurborg hefur ekki enn stefnt ríkinu vegna 8,7 milljarða króna kröfu sem hún telur sig eiga vegna úthlutana úr Jöfnunarsjóði. Fyrir áramót komu fram tillögur að sáttum og verða þær ræddar á fundi borgarráðs á fimmtudag.

➤ Krafa borgarinnar hljóðar upp á 8,7 milljarða króna.

Sigurður Ingi Jóhannsson sveitarstjórnaráðherra hafnaði kröfu borgarinnar í fjölmiðlum og byggðarráð Skagafjarðar hóf að safna liði meðal annarra sveitarfélaga gegn henni. Reykjavíkurborg hefur sagt að kröfunni sé beint að ríkinu sjálfu en Skagfirðingar óttast að hún lendi á sjóðnum og skaði þar með hagsmunum smærri sveitarfélaga. – khg

Fallegt veður í höfuðborginni

Veðrið lék við höfuðborgarbúa í gær og nýttu margir sér bliðuna til útvisar. Nokkuð stöðugur straumur var af fólki sem annaðhvort gekk eða skokkaði í gegnum Vatnsmýrina í Reykjavík. Glæsileg spegilmýnd myndaðist af Öskju á yfirborði vatnsins þar í grenndinni. FRÉTTABLAÐIÐ/VALLI

Jólasveinarnir í Eyjum verða ekki í návígi við aðra í dag. FRÉTTABLAÐIÐ/ÓSKAR P.

Jólasveinar veifa aðeins úr fjarska

HÁTÍÐARHÖLD „Í ár munum við aðeins kveikja á ÍBV-stöfunum uppi á Molda, síðan munu jólasveinarnir horfa til byggða og vera með blys uppi á Há, til að geta veifað til barnanna. Eftir það verður skotið upp flugeldum á Há, Helgafelli, Eldfelli, Heimakletti og Klifi,“ segir Sigríður Inga Kristmannsdóttir hjá ÍBV um þrettándagleði félagsins í ár.

„Venjulega taka börnin á móti jólasveinum þegar þeir koma

niður af fjallinu og farin er skrudganga upp á malarvöll þar sem er brenna, álfadans, fullt af tröllum og allir jólasveinarnir sem börnin geta spjallað við, þetta endar svo á flugeldasýningu. Við erum sem sagt að taka bara hefðbundna byrjun en sleppum skrudgöngu og hátíðarhöldum á malarvöllum,“ útskýrir Sigríður og biður bæjarbúa að virða reglur „Við biðjum þá um að safnast ekki saman í hópum.“ – bdj

Draugahús í Fossvogi verður að draumahöll

Íbúar í Fossvogi fengu dásamlegar fréttir í jólagjöf. Þau Daði Bergsson og Stefánía Eir Einarsdóttir hafa fest kaup á Undralandi 2 sem hefur staðið óhreyft í nokkur ár og sló í gegn sem Draugahúsið á draumastaðnum í lok síðasta árs.

SAMFÉLAG „Undraland er mjög flott og fallegt hús sem er greinilega vel byggt. Grunnurinn er sterkur þó það þurfi alveg á ást og umhyggju að halda,“ segir Daði Bergsson, pípari og fyrirliði Þróttar í fótbolta, en hann og kærasta hans Stefánía Eir Einarsdóttir festu kaup á Undralandi 2 fyrir skemmstu.

Húsið sló í gegn undir lok ársins þegar miðlar landsins birtu myndir af húsinu. Vísir kallaði það Draugalegt einbýli og mbl.is sagði það 89 milljóna króna einbýli í Fossvogi sem þarfnadist ástar.

Fossvogsbúar hafa lengi látið húsið fara í taugarnar á sér. Því var leyft að grotna niður og blasti við öllum sem vildu sjá.

Húsin í Fossvogsdal eru mörg af glæsilegustu einbýlishúsum landsins og því var þetta þyrnir í augum margra í útivistarparadisinni Fossvogsdal.

„Ég varð var við greinarnar og kom þannig auga á húsið,“ segir Daði sem sá tækifærin á tölvuskjánum og þau Stefánía ákváðu að slá til. Nú er búið að mála húsið að utan og framkvæmdir standa yfir og munu gera það eitthvað fram á nýja árið.

Enda segir Daði að hann ætli sér að rífa nánast allt út. „Svona nánast. Ég er pípari og ég og Stefánía erum með stórfjölskylduna með okkur. Það er engin aðkeypt vinna enn þá,“ segir Daði sem ætla að skipta um þakkant áður en lengra verður haldið. Svo stefnir hann á að vera með leiguíbúð á neðri hæðinni. „Við skiptum húsinu í raun í tvennt. Neðri hæðin er 74 fermetrar og uppi eru 160 fermetrar með bílskúrnum,“ segir hann.

Heitar umræður sköpuðust reglulega í hverfisgrúppu póstnúmersins

Daði og Stefánía Eir láta nú hendur standa fram úr ermum og eru byrjuð að rífa út úr Undralandi 2, en húsið var byggt árið 1973. FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR

Ég og Stefánía erum með stórfjölskylduna með okkur. Það er engin aðkeypt vinna ennþá.

Daði Bergsson

Staðsetning Undralands er frábær, örstutt í útivistarparadisir.

108 á Facebook þar sem einn tónn var sameiginlegur; að einhver myndi sjá tækifærin í húsinu, og nú hafa þau Daði og Stefánía svarað kallinu. Ætla að reisa Undraland 2 sem var byggt árið 1973 til vegs og virðingar að nýju og búa sér til sína draumahöll sem allir í hverfinu geta verið stoltir af.

benediktboas@frettabladid.is

Gleðilegt nýtt ár!

PARTÝBÚÐIN

Faxafeni 11 • Sími 534 0534 • partybudin.is

**Að hafa betri
yfirsýn yfir
fjármálin**

**en þurfa
að hafa miklu
minna fyrir því**

—
ÞAÐ ER LANDSBANKI
NÝRRA TÍMA

Hvetja atvinnurekendur til stórsóknar í nýtingu ráðningarstyrkja

VINNUMARKAÐUR „Stór hluti okkar félagsmanna kom af fjöllum þegar við könnuðum notkun þeirra á ráðningarstyrkjum,“ segir Guðmundur Heiðar Guðmundsson, lögmaður hjá Samtökum atvinnulífsins, en ráðningarstyrkir frá Vinnuálastofnun hafa staðið atvinnurekendum til boða um langt árabil en í september voru skilyrðin fyrir styrk rýmkuð mikið.

„Atvinnurekendur eru ekki nægilega upplýstir um þetta úrræði,“

segir Guðmundur Heiðar. Hann segir að í því felist mikið sóknarfæri til viðspyrnu á meðan hlutabótaleiðin sé fyrst og fremst varnaraðgerð. „Þetta getur verið með stærri efnahagsaðgerðunum ef hún er nýtt sem skyldi,“ segir hann.

Með ráðningarstyrk getur atvinnurekandi ráðið einstakling sem hefur verið á atvinnuleysis-skrá í að minnsta kosti mánuð og fær með honum grunnatvinnuleysisbætur, tæplega 343 þúsund

Atvinnurekendur eru ekki nægilega upplýstir um þetta úrræði.

Guðmundur Heiðar Guðmundsson, lögmaður hjá SA

krónur, auk 11,5 prósentu framlags í lifeyrissjóð í allt að sex mánuði og engin takmörk eru fyrir því hve marga má ráða á styrk. Úrræðið má þó ekki nota með hlutabótaleiðinni sem gæti skýrt að ekki fleiri fyrir-tæki en raun ber vitni nýti úrræðið, segir Guðmundur.

Árið 2019 voru gerðir 209 samningar um ráðningarstyrk og í fyrra 440 samningar. Á móti voru 17 þúsund samningar um hlutabætur í gildi í vor.

Hjá Vinnuálastofnun fást þær upplýsingar að slíkum styrkjum hafi þó fjölgað þegar reglurnar voru rýmkaðar. „Við vonum að stórsókn verði því í nýta úrræðið til að örva atvinnulífið og draga úr atvinnuleysi,“ segir Guðmundur. –**lb**

FRÉTTABLAÐIÐ

Meira á frettabladid.is

Bólusett er fyrir COVID-19 þessa dagana. FRÉTTABLAÐIÐ/ANTON BRINK

Óháðir aðilar rannsaka andlát

COVID-19 Lyfjastofnun, ásamt landlækni og sóttvarnalækni, efnir til óháðrar rannsóknar á fimm tilvikum alvarlegra aukaverkana, þar af fjórum andlátum, sem gætu tengst bólusetningu við COVID-19.

Meta á hvort líklegt sé að atvikin tengist bólusetningunni eða undirliggjandi sjúkdómum. Eins og sakir standa bendi ekkert til þess að beint orsakasambandi sé við bóluefnið.

Rannsóknin verður gerð af tveimur sérfróðum læknum á sviði öldrunar. Stefnan er að frumniðurstöður liggi fyrir innan tíu daga. Skoðað verði hvort breyta þurfi nálgun við bólusetningar eldra fólks. –**hó**

Staðlar tryggja ekki öryggi

SLYSAVARNIR Herdís Storgaard, verk-efnastjóri hjá Miðstöð slysavarna, mun senda erindi á staðlanefnd vegna öryggisstaðla leiktækis sem sex ára drengur datt úr og hrygg-brotnaði á skólalóð í Kópavogi.

Herdís segir að farið hafi verið eftir stöðlum við uppsetningu leiktækisins en greinilegt sé að það sé hættulegt. Endurskoða þurfi staðalinn. Nánar er fjallað um málið á frettabladid.is. –**hó**

LEIÐRÉTTING

Í viðtali við Jóhönnu Vigdís Guðmundsdóttur, framkvæmdastjóra Almennaróms, í gær, misritaðist fjöldi raddsóna sem tekin hafa verið á Íslandi, þau eru yfir 300.000.

MDE veitir Íslandi frest til að bjóða dómsátt í fjölda mála

Á annan tug mála gegn íslenska ríkinu hafa verið sett í sérstakt sattaferli hjá Mannréttindadómstól Evrópu. Vilhjálmur H. Vilhjálmsson lögmaður segir ljóst að dómur MDE í Landsréttarmálinu kalli á viðbrögð og ráðstafanir af hálfu hins opinbera. Ríkissaksóknari segir ekki tilefni til að embættið bregðist við.

DÓMSMÁL Hátt á annan tug mála, af sömu rót og Landsréttarmálið, hafa nú verið sett í sérstakt sattaferli hjá Mannréttindadómstól Evrópu (MDE), áður en til skriflegs málflyttings kemur.

Í erindum sem ríkislögmanni og kærendum málaanna bárust frá MDE rétt fyrir júl er vísað til þess að skýrt dómafordæmi liggi nú fyrir og nái málsaðilar ekki sáttum fyrir 16. mars fari málið til hefðbundinnar dómsmeðferðar. Hún muni hefjast á því að ríkinu verði veittur 12 vikna frestur til að skila skriflegum málflytningi; með yfirliti um atvik máls og afstöðu ríkisins til kærunnar að öðru leyti.

Með vísan til hins skýra fordæmis kunnir umræddum málum að verða vísað til dómsálagningar hjá nefnd þriggja dómara í stað sjö dómara deildar.

Í erindum dómsins er óskað eftir afstöðu íslenska ríkisins til dómsáttar í hverju máli fyrir sig, en um minnst sextán mál mun vera að ræða. Ríkinu er gefinn tími til 16. mars næstkomandi til að svara erindum dómsins um sáttatilboð til kæranda, einkum varðandi fjárhæð boðinna miskabóta og málskostnað. Með erindunum fylgir staðlað form yfirlýsinga um sáttatilboð með eyðum fyrir málsheiti og fjárhæð bóta. Sams konar form um samþykki tilboðs fylgir einnig fyrir kæranda.

Í því fordæmi sem vísað er til í umræddum erindum, máli Guðmundar Andra Ástráðssonar, sem dæmt var 1. desember, er ekki kveðið á um bætur, en ríkinu gert að greiða Guðmundi 20 þúsund evrur vegna kostnaðar við málsóknina.

Sigríður Á. Andersen sagði sér af í mars 2019 eftir fyrri dóm MDE í Landsréttarmálinu. FRÉTTABLAÐIÐ/ANTON BRINK

Af erindunum að dæma mun ríkið því eiga þann kost að bjóða kærendum málanna sátt í formi bóta, en að öðrum kosti fá á sig fjölda áfellingisbóta byggðra á nýlegum fordæmisgefandi dómi yfirdeildar MDE í Landsréttarmálinu.

Vilhjálmur H. Vilhjálmsson, lögmaður Guðmundar Andra Ástráðssonar kæranda Landsréttarmálsins, gagnrýndi opinberlega þá afstöðu sem kom fram af hálfu ráðamanna, eftir að dómur yfirdeildar MDE féll, að niðurstaðan kalli ekki á nein sérstakar ráðstafanir.

Vilhjálmur segir ljóst af þessari framvindu mála sem eru til meðferðar hjá MDE í dag að boltinn sé hjá íslenska ríkinu. Verði ekki sæst á þessi mál sé ekki útilokað að gerð verði krafa um að MDE dæmi um endurupptöku þeirra.

Þá segir Vilhjálmur að afstæða til þeirra endurupptökubeiðna sem lagðar hafa verið fram skipti líka miklu fyrir framhaldið. Ekki sé um jätningarmál að ræða eins og í máli Guðmundar Andra. Þar á meðal séu dómur um þunga fangelsisrefsingu sem hafi jafnvel þegar verið afplánuð.

Þeir ráðherrar í ríkisstjórn sem tjáðu sig um niðurstöðu yfirdeildar MDE, voru almennt þeirrar skoðunar að dómurinn kallaði ekki á nein sérstök viðbrögð eða ráðstafanir af hálfu ríkisins.

Í svari Sigríðar Friðjónsdóttur ríkissaksóknara við fyrirspurn Fréttablaðsins vegna þeirra mála sem hér um ræðir segir að niðurstaða þeirrar skoðunar sem farið hafi fram hjá embættinu sé sú að ekki séu efni til sérstakra viðbragða af hálfu ríkissaksóknara hvað þessi mál varði.

adalheidur@frettabladid.is

Atvinnublaðið

— Mest lesna atvinnublað Íslands —

Beinn sími: 550 5625

Sölufulltrúar:

Hrannar Helgason, hrannar@frettabladid.is

Arna Rut Kristinsdóttir, arnarut@frettabladid.is

Finndu rétta starfskraftinn með því að auglýsa í

MEST LESNA ATVINNUBLAÐI LANDSINS!*

*Samkvæmt prentmælingum Gallup

Þú toppar. Með Akta.

Sjóður í stýringu Akta færði fjárfestum sínum hæstu ávöxtun allra sjóða á Íslandi árið 2020

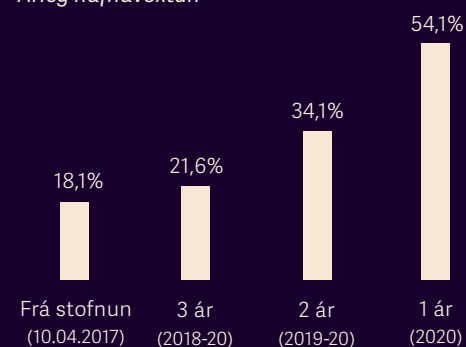
auk þess sem sjóðir Akta skiluðu hæstu þriggja ára ávöxtun í eftirfarandi flokkum:*

Innlend hlutabréf

Akta Stokkur: **hæstur allra 2020**

Ávöxtun 2020: 54,1%

Árleg nafnávöxtun**

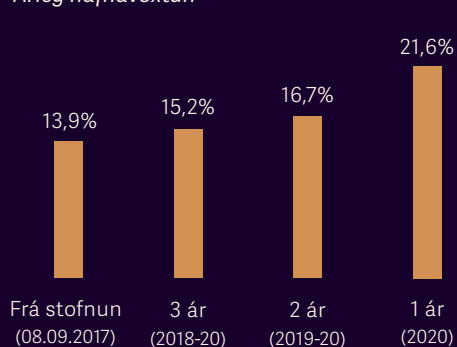

Blandaðir sjóðir

Akta Alviðra

Ávöxtun 2020: 21,6%

Árleg nafnávöxtun**

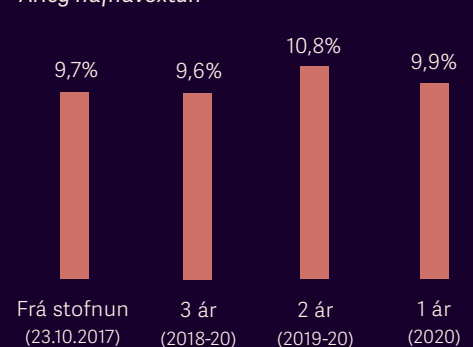

Innlend skuldabréf

Akta VaxtaTækifæri

Ávöxtun 2020: 9,9%

Árleg nafnávöxtun**

* Samkvæmt Keldan.is m.v. 31.12.2020 **Nafnávöxtun að teknu tilliti til þóknana sjóða m.v. 31.12. hvers árs

Fjárfestingu í fjármálagerningum fylgir ávallt fjárhagsleg áhætta, þ.m.t. tap á höfuðstól og að ávöxtun verði ekki jákvæð. Athugið að ávöxtunartölur vísa til fortíðar. Ávöxtun í fortíð gefur ekki vísendingu um ávöxtun í framtíð. Gengi sjóðanna getur sveiflast umtalsvert. Helstu áhættuþættir sem geta haft áhrif á gengi sjóðanna og virði höfuðstóls eru markaðsáhætta, skuldaraáhætta, gjaldmiðlaáhætta, mótaðilaáhætta og lausafjáraáhætta. Í útboðslýsingu og lykilupplýsingum hvers sjóðs er að finna nánari upplýsingar um sjóðina, þ.m.t. um áhættu og fjárfestingarheimildir. Þessar upplýsingar má finna á www.akta.is og eru fjárfestar hvattir til að kynna sér þær. Sjóðirnir sem vísað er til eru fjárfestingarsjóðir skv. lögum nr. 45/2020. Fjárfesting í fjárfestingarsjóði er áhættumeiri en fjárfesting í verðbréfasjóði enda eru heimildir fjárfestingarsjóða rýmri en heimildir verðbréfasjóða. Ávöxtun sjóðanna byggir á gengi þeirra samkvæmt vörsluaðila þeirra, Kviku banka hf. Söguleg ávöxtun byggir á ávöxtun sjóðanna eftir greiðslu allra þóknana og gjalda utan greiðslu gengismunar. Gengismunur er að hámarki 1,0%. Auglýsing þessi er aðeins til upplýsinga og byggir á upplýsingum af vefsíðunni www.keldan.is frá 31. desember 2020. Hana skal ekki túlka sem ráðgjöf af neinu tagi. Fjárfestum er ráðlagt að leita sér sérfræðiráðgjafar og kynna sér vel þá fjárfestingarkosti sem í boði eru. Akta sjóðir hf. er sjóðastýringarfyritæki sem annast rekstur og stýringu verðbréfasjóða og sérhæfðra sjóða fyrir hönd viðskiptavina sinna skv. lögum nr. 128/2011 og 45/2020. Félagið hefur hlotið starfsleyfi sem rekstraraðili sérhæfðra sjóða og rekstrarfélag verðbréfasjóða skv. lögum nr. 161/2002.

Hugsa stórt. Akta strax. Hafðu samband á sjodir@akta.is | akta.is

Manntjón varð í skriðum í Ask.

Útiloka að fleiri finnist á lífi

HAMFARIR Yfirvöld í bænum Ask í Gjerdrum í Noregi segja enga von um að þeir þrír sem saknað er eftir að aurskriður féllu á bæinn 30. desember finnist á lífi.

Ída Melbo Øystese, lögreglustjóri í Ask, sagði á blaðamannafundi í gær að einbeitingin færi nú í að aðstoða íbúa við að koma lífi sínu í eðlilegt horf á nýjan leik.

Tíu manns var saknað eftir hamfarirnar en sjö hafa fundist látin. Þrátt fyrir að vonin um að finna þá sé talin úti heldur leit samt áfram.

Björgunarmenn í bænum þurftu að flýja annað jarðfall í gær. Fleiri skriður hafa fallið síðustu daga. – hó

Mohammed bin Salman, krónprins í Sádi-Arabíu. FRÉTTABLAÐIÐ/GETTY

Slíðra sverðin við Persaflóa

MÍÐAUSTURLÖND Í gær var skrifað undir samkomulag sem á að leysa úr langvinnnum deilum milli Katar og annarra Arabaríkja við Persaflóa.

Um mitt ár 2017 settu Saudí-Arabía, Barein, Sameinuðu arabísku furstadæmin ásamt Egyptalandi viðskiptabann á Katar, því stjórnvöld þar styddu hryðjuverk auk þess sem vinalæg samskipti Katar við Íran voru þeim þyrnir í augum.

Þóttu það nokkur tíðindir þegar Tamim Al Thani, emírinn af Katar, og Mohammed bin Salman, krónprins Sádi-Arabíu, féllust í faðma í fyrsta sinn sem þeir hittust síðan deilan hófst. – þp

Frá London í gær. FRÉTTABLAÐIÐ/GETTY

Bannið gæti gilt fram í mars

COVID-19 Danir hertu í gær takmarkanir og eru nú samkomur með fleirum en fimm óheimilar.

Stjórnvöld á Englandi tilkynntu um útgöngubann í fyrrakvöld og Michael Gove, ráðherra í ríkisstjórn Boris Johnson, sagði að landsmenn ættu að búa sig undir að útgöngubann gildi fram í mars.

Ítalir ákváðu að halda gildandi sóttvarnaaðgerðum áfram. Þar má fólk hitta vini og vandamenn utan heimilis einu sinni á dag. Ekki mega þó fleiri en tveir fullorðnir koma saman. Talið er að Þjóðverjar muni viðhalda ströngum sóttvarnaaðgerðum í landinu út mánuðinn. – hó

Georgía í miðdepli

Augun hafa beinst að Georgíu í Bandaríkjunum síðustu dagana, en kjósendur í ríkinu gengu að kjörborðinu í gær. Kosid var þar um tvö þingsæti í öldungadeildinni á Bandaríkjaþingi. Kjörstöðum var lokað á miðnætti að íslenskum tíma, en talið verður úr kjörkössunum næstu dagana. Úrslit kosninganna munu skera úr um hvort Repúblíkanar muni halda meirihluta í öldungadeildinni eða Demókratar ná völdum þar. FRÉTTABLAÐIÐ/GETTY

Grunnvatn á Miðnesheiði og Tjörnin í Reykjavík í hættu

Samkvæmt drögum að Vatnaáætlun eru Reykjavíkurtjörn og grunnvatnið á Miðnesheiði metin í hættu vegna mengunar. Óvissa er um 18 svæði, þar á meðal Mývatn og grunnvatn á Stór-Reykjavíkursvæðinu. Heildarástand vatns er hins vegar almennt séð gott samkvæmt verkefnisstjóra Umhverfisstofnunar.

UMHVERFISMÁL Reykjavíkurtjörn er annað af tveimur vatnssvæðum, eða vatnshlotum, sem skilgreind eru í hættu samkvæmt drögum að Vatnaáætlun fyrir Ísland. Hitt er grunnvatnssvæðið við Keflavíkurflugvöll á Miðnesheiði, hlot sem kallast Rosmhvalanes 2.

Umhverfisstofnun vann áætlunina sem verður til kynningar fram á sumar. Hún á að gilda fyrir 2022 til 2027 og felur í sér bæði aðgerðir og vöktun og er sú fyrsta sem gerð er á Íslandi en lengi hefur staðið til að koma verkefninu af stað.

Árið 2011 voru sett lög um stjórn vatnamála sem hluta af innleiðingu vatnatilskipunar ESB. Nær þetta til allra vatnsauðlinda, svo sem stöðuvatna, áa, grunnvatns og strandsjávar. Vinnan stöðvaðist frá árunum 2014 til 2017 þar sem fjárveiting hætti en hófst að nýju 2018. „Við erum afskaplega rík af vatni en til að vernda auðlindina þurfum við að sjá hvar er verið að leggja álag á hana. Annaðhvort í formi mengunar eða ofnotkunar,“ segir Aðalbjörg Birna Guttormsdóttir verkefnisstjóri hjá Umhverfisstofnun. „Þessari greiningarvinnu er ekki lokið heldur mun hún halda áfram yfir sex ára tímabil í hvert skipti.“

Umhverfisstofnun sér um áætlunina en að henni koma ýmsir fleiri, svo sem Væðustofan, Hafró, sveitarfélögin og heilbrigðis-eftirlit og er landinu skipt upp í fjögur vatnasvæði. Kostnaðurinn við áætlunina er um 100 milljónir króna á ári.

„Stjórnsýslan er ekki mjög þung í kringum þetta og Ísland er skilgreint sem eitt vatnaumdæmi, miðað við til dæmis tólf umdæmi í Noregi,“ segir Aðalbjörg.

Vinna við að greina uppruna mengunar og áhrif á lífríki Tjarnarinnar mun nú hefjast. FRÉTTABLAÐIÐ/ANTON BRINK

Vatninu er skipt niður í áður-nefnd hlot, alls 2.634 talsins. Geta þau meðal annars verið heil stöðuvötn eða hlutar af ám, allt reiknað út frá álaginu. Aðalbjörg segir að heilt yfir sé ástand vatns á Íslandi nokkuð gott miðað við samanburðarlönd. Mikill meirihluti hlotanna, 2.614 talsins, er ekki metinn í hættu.

Átján eru hins vegar í óvissu og tvö í hættu vegna mengunar. „Verkefnið í þessari áætlun er að stýra eða koma í veg fyrir álagið og koma vatnshlotunum í gott ástand,“ segir Aðalbjörg. „Okkur vantar samt meiri upplýsingar um ástand vatns á Íslandi og ætlum að nýta næsta vatnahring í að vakta og safna upplýsingum.“

Í rannsóknunum árin 2019 og 2020 fundust ýmis hættuleg efni í Reykjavíkurtjörn. Meðal annars perflúor-

» Mývatn og grunnvatn á Stór-Reykjavíkursvæðinu er í óvissuflokki.

oktansúlfónsýra, bensóapýren og hexabrómúlsýklódódekan. Sum þeirra losna við eldsneytisbruna eða finnast í slökkvifroðu. Fer nú af stað vöktun til að fylgjast með áhrifum efnanna á lífríki Tjarnarinnar og kortleggja uppruna efnanna.

Á Rosmhvalanesi hefur fundist nokkuð há styrkur þungmálma á borð við króm og nikkell í grunnvatnsmælingum. Fyrir utan þéttbýlið á staðnum eru þar einnig urðunarstaðir og ýmis mengandi starfsemi. Þá hefur fundist nítrát, eða þvagefnismengun vegna

íseyðingar á flugbrautir áður fyrr og olíumengun vegna starfsemi varnarliðsins. Eins og með Tjörninna verður grunnvatnið vakt og uppruni mengunar áfram greindur.

Meðal hlota sem sögð eru í óvissu eru Mývatn, Þingvallavatn, hluti Ölfusár og grunnvatn á Stór-Reykjavíkursvæðinu. Í síðastnefnda tilfallinu er metið hugsanlegt að ofanvatn af vegum geti borist í grunnvatnið og úr leikum skolplögnum.

Aðalbjörg segir almenning geta tekið þátt í að Ísland nái markmiðum að hafa vatn í góðu ástandi. „Við erum að nota og skila efnunum út í vatn í okkar daglega lífi. Við ætlum að fá almenning með okkur í lið. Til dæmis með því að sturta ekki niður lyfjaleifum og þvo bíla frekar á bilapvottastöðvum,“ segir Aðalbjörg. kristinnhaukur@frettabladid.is

SLYSAVARNAFÉLAGIÐ
LANDSBJÖRG

Þinn stuðningur skiptir máli

**Vodafone er stoltur
styrktaraðili Landsbjargar**

Við hvetjum landsmenn til að styðja
við bakið á björgunarsveitunum,
því þær þurfa á okkur að halda.

 vodafone

Ríkið tekur þátt í kostnaði upp á tvo þriðju. FRÉTTABLAÐIÐ/ANTON BRINK

Hreinsunarstarf greitt af ríkinu að mestu leyti

HAMFARIR Ríkisstjórnin ákvað í gær að greiða tvo þriðju af kostnaði við hreinsunarstarf á Seyðisfirði. Mun kostnaðurinn hlaupa á hundruðum milljóna. Þá verða veittar fimm milljónir króna til björgunarsveitarinnar Ísólfis á Seyðisfirði.

Endanleg kostnaðaráætlun liggur ekki fyrir en ætla má að uppgröftur og hreinsunarstarf sem nú er hafð kosti 300 til 600 milljónir króna.

Segir einnig í tilkynningu að við álika hamfarir undanfarnar ár hafi ríkið greitt tvo þriðju kostnaðar við slíkar aðgerðir en sveitarfélögin þriðjung. Líklega muni heildarkostnaður vegna tjónsins ekki liggja fyrir fyrir en í vor eða jafnvel síðar.

Starfshópur undir forystu forsætisráðuneytisins á að fylgja eftir málum sem varða aðkomu ríkisins að hreinsuninni og öðrum aðgerðum sem styðja við að koma samfélaginu í starfhæft horf á ný. Hópurinn á að sjá til þess að aðgerðir eins og ofanflóðavarnir og uppbygging og varðveisla menningarminja hefjist eins fljótt og auðið er. – bb

Fara í manninn í stað boltans

Sveinn Margeirsson segir ákveðið „computer-says-no“ ástand ríkja hjá Matis í tengslum við nýsköpun í landbúnaði. Sveinn krefst afsökunarbeiðni eftir sýknu í máli sínu gegn Matis og íhugar skaðabótamál.

STJÓRNSÝSLA Sveinn Margeirsson, sveitarstjóri Skútustaðahrepps og fyrrverandi forstjóri Matis, vill að fyrrverandi vinnustaður hans biðjist afsökunar.

Sveinn var í október í fyrra sýknaður af ákæru um brot gegn lögum um slátrun og sláturafurðir meðan hann starfaði hjá Matis. Málið má rekja til bændamarkaðar í Skagafirði sem Sveinn stóð að þar sem meðal annars var selt kjöt þar sem lömbum hafði verið slátrað í i samræmi við verklag um örslátrun sem Matis hafði lagt til. Matvælastofnun (MAST) tilkynnti heimaslátrunina til lögreglu og var Sveinn í kjölfarið ákærður og missti vinnuna sem forstjóri Matis. Var ástæðan sögð trúnaðarbrestur.

Sveinn segist ánægður með að fá sýknu og segir dóminn skýran. Nú þurfi Matvælastofnun að svara fyrir viðbrögð sín. „Hvað ætli það kosti skattgreiðendur að Matvælastofnun dragi menn í gegnum dómkerfið? Auk þess hef ég orðið fyrir skaða í formi vinnutaps,“ segir Sveinn.

Íhugar skaðabótamál

Aðspurður hvort hann ætli að höfða skaðabótamál segist Sveinn hafa íhugað það. „Já, ég hef velt því fyrir mér en er þó ekki kominn þangað. Mér þætti eðlilegt að minn fyrrverandi vinnustaður biðjist afsökunar fyrir að hafa haldið því fram að um væri að ræða trúnaðarbrest.“

Sveinn Margeirsson gagnrýnir Matvælastofnun harðlega. MYND/ADSEND

Sveinn segir að MAST hafi ekki sýnt örslátruhúsum mikinn áhuga og að málsmeðferð þeirra miði frekar að því að drepa umræðuna í stað þess að auka nýsköpun, sem er markmið Matis.

„Þess í stað er farið í manninn en ekki boltann og hann er sparkaður niður eins fast og nauðsynlegt er,“ segir Sveinn en að hans mati er nauð-

synlegt að aðlaga regluverkið. „Þetta er svona „computer-says-no“ ástand. Menn kæra bara og vaða í manninn í stað þess að taka umræðu.“ Viðbrögðin byggist á rangri túlkun laganna.

Staðan betri með meira frelsi

Upplýsingafulltrúi MAST segir matvælaframleiðendur þurfa að

●● Mér þætti eðlilegt að minn fyrrverandi vinnustaður biðjist afsökunar fyrir að hafa haldið því fram að um væri að ræða trúnaðarbrest.

uppfylla þá löggjöf sem gildir um starfsemi þeirra á hverjum tíma. „Ef heimila á markaðssetningu á afurðum af heimaslátruðum dýrum án heilbrigðisskoðunar í slátruhúsi sem ekki hefur starfsleyfi, þá þarf lagabreytingu til,“ segir MAST en samkvæmt stofnuninni eru takmarkaðir möguleikar með örslátrun vegna skuldbindinga Íslands samkvæmt EES-samningum.

En bændur eru hvorki á móti heilbrigðisskoðun né starfsleyfum. Vandinn liggur í núverandi regluverki og stundum þurfa bændur að senda lömbin sín gríðarlegar vegalengdir í slátruhús.

Sveinn segir að lokum að hann sé ánægður í starfi sínu sem sveitarstjóri. „Það er ótrúlega gaman að upplifa sem sveitarstjóri hvað það er mikill kraftur í bændum og ég er svo innilega sannfærður um það að ef bændur fengju meira frelsi til að sjá um sína vöru og markaðssetningu þá væri staða bænda og ekki síður val neytenda miklu betra en það er í dag.“ ingunnlara@frettabladid.is

19:35
Í KVÖLD
UNDANÚRSLIT

Tryggðu þér áskrift í dag á stod2.is

ÁSKRIFT AÐEINS
3.990
kr./mán.
STÖÐ 2 SPORT EPLÉNT

ÚTSALAN ER HAFIN 20-50% AFSLÁTTUR

Rúmföt
-20%

Heilsurúm
-20-40%

Sófar
-20-50%

Hægindastólar
-20%

Gjafavara
-20%

Húsgögn
-20-50%

KOMDU OG GERÐU GÓÐKAUP STRAX Í DAG

Vogue
FYRIR HEIMILIÐ

Bakslag

Adalheiður
Ámundadóttir
adalheidur@frettabladid.is

Barátta íslenskra kvenna fyrir sjálfsákvörðunarrétti sínum og kynferðislegri friðhelgi hefur staðið í bráðum hálfra öld.

Á fyrstu áratugum baráttunnar var allt ómögulegt. Lögín voru forneskjuleg, samfélagsumræðan tabú, lögreglan var forðamafull gagnvart konum og dómstólarnir líka.

Þegar kynferðisbrotakafla hegningarlagna var breytt árið 1992 höfðu ákvæði um nauðgun og önnur kynferðisbrot staðið óbreytt í lögum frá árinu 1940. Upp úr sauð hins vegar árið 1984 þegar sakadómur Reykjavíkur synjaði kröfu um gæsluvarðhald yfir manni sem grunaður var um að hafa nauðgað konu á Hverfisgötu og gert strax í kjölfarið tilraun til annarrar nauðgunar. Konur fengu nóg af ofbeldinu og kröfðust úrbóta.

Gerðar voru breytingar á kynferðisbrotakaflanum með það að markmiði að færa hann til nútímahorfs. Tók nú dómum fyrir kynferðisbrot að fjölga hægt og bitandi og í hönd fóru áratugir mikillar upplýsingar um kynferðisbrot, einkenni þeirra og afleiðingar. Umræðan opnaðist upp á gátt og þótt kynferðisbrotaákvæði hegningarlagna væru tiltölulega nýendurskoðuð fóru þau aftur að sæta gagnrýni. Þau veittu þolendum ekki nægilega vernd. Gagnrýnin beindist þó ekki eingöngu að lögunum, heldur einnig framkvæmdinni. Refsiákvæðin voru of vægar og sönnunarbyrðin of þung. Ráðist var í aðra endurskoðun ákvæða um kynferðisbrot og með lögum sem samþykkt voru 2007 var skilgreiningu nauðgunarhugtaksins enn breytt og refsiramminn hækkaður úr einu til sex árum upp í sextán ár.

Á næstu árum fóru konur að lauma sér inn í raðir lögreglunnar. Þær hafa sett kynferðisbrot í forgang og lögreglan lítur ekki lengur á heimilisofbeldi sem einkamála brotinn fjölskyldna.

Þekking á þessum viðkvæmu og erfiðu málum hefur aukist gríðarlega á þeim áratugum sem liðin eru frá því mæður okkar og ömmur sögðu hingað og ekki lengra. Lögjafinn er búinn að ná þessu og löggurnar eru komnar um borð. Settur hefur verið upp faglegur ferill fyrir fólk sem þarf að stiga þau erfiðu spor að kærja nauðgun.

Engu að síður sitjum við uppi með það árið 2021 að þolendur kynferðisbrota ná ekki enn rétti sínum. Loksins, þegar við virtumst vera að komast á beinu brautina eftir langa baráttu, bregðast dómstólar og einkum hinn nýi Landsréttur. Sakfellingum er ídulega snúið við og sýknað. Refsingar, sem hafa reyndar aldrei komist upp úr því lágmarki sem þær voru í fyrir fjórutiu árum, eru mildaðar eða jafnvel felldar niður vegna tafa á málsmeðferð.

Markmið þess að bæta nýju dómstigi við íslenska dómstólaskipan var að auka réttaröryggi borgaranna en ekki valda fullkominni réttaróvissu, eins og Landsrétti virðist reyndar einum lagið. Verði ekki komið skikki á þetta flipp í nauðgunarmálum, sem er í gangi í Landsrétti, er hætt við að þolendur ofbeldis dragi sig aftur inn í skel frekar en að láta teyma sig á asnaeyrunum upp þrjú dómstig, upp á von og óvon í fullkomlega ófyrirsjáanlegu kerfi.

Verði ekki komið skikki á þetta flipp í nauðgunarmálum, sem er í gangi í Landsrétti, er hætt við að þolendur ofbeldis dragi sig aftur inn í skel.

Halldór

Frá degi til dags

Viltu súpu væna?
Ilmandi upplýsingaóreiðu-súpa var borin á borð fyrir landsmenn í gær og í fyrradag. Í mjög skýrum fréttafutningi var greint frá því að fólk væri enn dauðlegt þrátt fyrir að hafa fengið bóluferni við COVID-19. Í öllum tilvikum kom fram að ekkert orsakasambandi væri þar á milli. Samt segja sumir að það hafi ekki verið nógu skýrt. Fréttirnar voru skrifaðar því málið átti erindi við almenn- ing. Einhverjir sögðu að réttar upplýsingar væru þá líka óreiða vegna þess að almenningur væri betur settur án þeirra. Átti þá að skrifa óreiðuna á tilkynningu frá Lyfjastofnun sem aldrei var send. Þarf nú væntanlega að skipa aðra upplýsingaóreiðu- nefnd, nú til að hafa hemil á réttum upplýsingum sem valdið geta óreiðu.

Jólasveinar
Samfélagsmiðlar loga af misgáfulegum samsæriskeningum um bóluferni. Allt frá því að verið sé að koma fyrir njósabúnaði í æðum fólks, yfir í að í bólufernis- skammtinum sé hálfra aldar gömul krabbameinsfruma. Best er kenningin um að bóluferni sé runnið undan rifjum Grýlu og Leppalúða sem freista þess að erfðabreyta fólki svo það verði að jólasveinum. Sé það rétt er efnid framvirkt. Svo margir jóla- sveinar taka þátt í umræðunni.

Af stað!

Rósa Björk
Brynjólfssdóttir
Þingmaður Sam-
fylkingarinnar

Árið fram undan verður fullt af krefjandi verkefnum. Alvarlegar aðstæður á vinnumarkaði og efnahagshorfunar dökkar langt fram eftir nýju ári. Þó að bóluferningar vekur langþráða von í brjósti, þá er hraður efnahagsbati ekki fastur í hendi.

Þá skiptir mestu máli að vera undirbúin og ákveða hvert við ætlum og hvernig. Til að viðspyrnan verði kraftmikil og farsæl verðum við að nýta aflið í samstöðunni og samvinnunni – sem var eitt af því besta við síðasta ár.

Efnahagsleg endurreisn kemur nefnilega ekki af sjálfu sér. Við verðum að ákveða hvernig hún á að vera. COVID-19 hefur afhjúpað kosti samfélaga okkar en líka alvarlega galla. Þess vegna er ekki í boði að nýta „gömlu, göðu“ efnahagsmeðölin, heldur er einstakt tækifæri til að taka upp réttlátara og jafnara efnahagskerfi og að við sköpum heilbrigðari og grænni framtíð fyrir börnin okkar.

Þau sem eru nú mest útsett fyrir ójöfnuði er fólk af erlendum uppruna, konur og ungt fólk. Tekjulægra fólkið. Tölur sanna þetta.

Þegar við byggjum upp á ný verðum við að hafa fókusinn á því hvernig við tökumst á við stöðu þessara hópa, en byggjum um leið til grænni framtíðar. Ef við byrjum strax að móta skýrar og ábyrgar undirstöður að efnahagsbatanum með sjálfbærni og loftslagsvænum leiðum, þá sköpum við ný, grænni störf, byggjum upp samfélagið með grænum aðferðum og lyftum þeim sem mest þurfa á því að halda um leið og við sköpum seiglu og þrautseigju til frambúðar.

Óréttlæti í íslensku samfélagi snýst ekki eingöngu um félagslegt eða efnahagslegt óréttlæti, heldur líka réttlæti í því að lifa, búa og starfa í raunverulega umhverfsvænu og loftslagsvænu samfélagi. Þar sem fjármunum er stýrt af festu og skýrleika í loftslagsaðgerðir og græna uppbyggingu þar sem engin eru skilin eftir. Þannig verður til heilbriggt efnahagskerfi og samfélag til frambúðar. Eftir hverju er verið að bíða? Af stað!

Þó að bólu-
setningar
veki okkur
langþráða
von í brjósti,
þá er hraður
efnahagsbati
ekki fastur í
hendi.

HAFÐU FJÖLPÓSTINN ÞINN Í FRÉTTABLAÐINU

Auglýsingaefnið lendir á eldhúsbordinu þegar blaðið er opnað!

93.000 Íslendingar lesa Fréttablaðið daglega að meðaltali.*

Kannaðu dreifileiðir og verð í síma **550 5050** eða sendu tölvupóst á **orn@frettabladid.is**.

Útvegum einnig hagstæð verð í prentun.

FRÉTTABLAÐIÐ – MEST LESNA DAGBLAD LANDSINS

Skattheimtan græðir á verðbólgunni

Árni Árnason
rekstrarhag-
fræðingur

Í stjórnarsáttmála núverandi ríkisstjórnar segir: „Fjármagnstekjuskattur verður hækkaður í 22 prósent í upphafi kjörtímabils í því markmiði að gera skattkerfið réttlátara óháð uppruna tekna. Samhliða verður skattstofn fjármagnstekjuskatts tekinn til endurskoðunar.“

Starfshópur fékk það verkefni að endurskoða skattstofn fjármagnstekjuskatts „með tilliti til verðbólgu þar sem hún hefur áhrif á skattbyrði fjármagnstekna“ eins og segir í greinargerð með frumvarpinu þegar það var lagt fyrir Alþingi (Þingskjal 466 – 374. mál). Í frumvarpinu var söluhagnaður af frístundahúsnæði, sem hefur verið í eigu manna í fimm ár eða lengur, undanþeginn tekju-

skatti af fjármagnstekjum (fjármagnstekjuskatti). Það er löngu tímabært réttlætismál. Í afgreiðslu Alþingis var lágmark eignarhalds hins vegar lengt í sjö ár. Þá var því bætt við að hafi menn slystast til þess að hafa leigutekjur af húsnæðinu sitja þeir áfram í súpunni. Þeir, sem átt hafa frístundahúsnæði sitt skemur, geta einnig enn átt það á hættu að helming söluverðsins þurfi að telja fram sem stofn til útreiknings á fjármagnstekjuskatti eigi þeir ekki gott bókhald og gögn yfir byggingarkostnaðinn.

Frumvarpið var engan veginn almenn endurskoðun á skattstofni fjármagnstekjuskatts og það gerði enga tilraun til þess að leiðrétta áhrif verðbólgu á skattlagningu verðmæta svo sem hagnað af sölu fasteigna í atvinnurekstri. Hér skal tekið einfaldað dæmi.

Í nóvember árið 2000 var stofnað hlutafélag um skrifstofuhúsnæði sem keypt var gegn staðgreiðslu fyrir fjárhæð sem samsvaraði fasteignamati eignarinnar. Það var þá sex milljónir króna. Hlutaféð nam sömu fjárhæð.

En hagnast hluthafarnir sem þessu nemur? Svo er ekki. Verðgildi krónunnar hefur rýrnað til jafnaðar um 4,5% árlega á þessu tímabili.

Í nóvember síðastliðnum bauðst hlutafélaginu að selja annað hvort fasteignina eða félagið á núverandi fasteignamati en það nemur nú 18 milljónum króna. Kaupverð fasteignarinnar hefur aldrei verið afskrifað þannig að munur boðins kaupverðs og upphaflegs kaupverðs, kr. tólf milljónir, telst hagnaður í bókum félagsins.

Hluthafar félagsins spurðu endurskoðanda félagsins hvora leiðina

þeir ættu að fara. Hann tjáði þeim að félaginu bæri að greiða 20% tekjuskatt af „söluhagnaðinum“ og færi svo að eftirstöðvarnar umfram hlutaféð yrðu greiddar út sem arður og félagið leyst upp, bæri hluthöfnum að greiða 22% fjármagnstekjuskatt af 9,6 milljónum, eða kr. 2.112.000. Samtals fengi skattheimtan þannig kr. 4.512.000 í sinn hlut af þessum viðskiptum.

En þá var spurt: Hvernig kæmi þetta út ef við seldum félagið? Í því tilviki væri söluhagnaður hlutaféðna 12 milljónir og 22% fjármagnstekjuskattur af þeirri fjárhæð kr. 2.640.000.

En hagnast hluthafarnir sem þessu nemur? Svo er ekki. Verðgildi krónunnar hefur rýrnað til jafnaðar um 4,5% árlega á þessu tímabili. Ef upphaflegt kaupverð væri fært til núverandi verðlags er fjárhæðin 14,5 milljónir. Raunverulegur söluhagnaður er því mun minni eða kr. 3,5 milljónir. Hlutfall fjármagnstekjuskattsins verður þannig í reynd rúmlega 75% og nær 130% í dæminu þegar báðir tekjuskattarnir leggjast saman.

Verkefnastjórnar óskast

Eykt ehf. leitar eftir reyndum verkefnastjórum til að stjórna framkvæmdum á vegum félagsins. Verkefnastjóri er hluti af stjórnendateymi Eyktar.

Helstu verkefni:

- Samningagerð við undirverktaka og birgja og stjórn innkaupa vegna þeirra verka sem hann stjórnar
- Gerð og eftirfylgni verk- og kostnaðaráætlana
- Reikningagerð og uppgjör verka
- Tilboðsgerð

Menntunar- og hæfniskröfur:

- Byggingaverkfræðingur/byggingatæknifræðingur/byggingafræðingur
- Hæfni í notkun helstu stjórnartækja við áætlanagerð
- Samstarfsfærni innan fyrirtækis og útávið

Hlutverk Eyktar er að byggja vönduð mannvirki sem umgjörð um daglegt líf og atvinnurekstur.

Tekið er við umsóknum með upplýsingum um menntun og starfsreynslu á skrifstofu Eyktar á Stórhöfða 34–40 eða með tölvupósti á pald@eykt.is. Upplýsingar um starfið veitir Páll Daniel Sigurðsson, framkvæmdastjóri, á skrifstofu Eyktar.

Eykt ehf. / Stórhöfða 34–40 / 110 Reykjavík / Sími 595 4400 / eykt.is

Bekkingarfyrirtæki í byggingariðnaði frá 1986

Fresta þurfti leik Everton og Man. City um jólin. FRÉTTABLAÐIÐ/GETTY

Fjörutíu smit á einni viku

FÓTBOLTI Enska úrvalsdeildin tilkynnti í gær að næstu vikurnar yrði skimað eftir kórónaveirunni hjá öllum félögum tvisvar í viku eftir að fjörutíu tilfelli greindust í síðustu viku. Ákvörðunin var tekin degi eftir að Boris Johnson, forsætisráðherra Bretlands, tilkynnti hertar aðgerðir, en að atvinnudeildirnar í knattspyrnu fengu að halda áfram. Alls greindust 40 einstaklingar innan ensku úrvalsdeildarinnar með kórónaveiruna í síðustu viku en það nær til leikmanna og starfsmanna félaganna. Það er nýtt met í reglubundinni skimun ensku úrvalsdeildarinnar en fyrra metið var átján tilfelli á einni viku, sem gerðist viku áður. Yfir jólahátíðirnar þurfti enska úrvalsdeildin að fresta þremur leikjum vegna smits innan leikmannahópa Manchester City og Fulham. – kpt

Riftu samningi Stefáns Rafns

HANDBOLTI Ungverska stórveldið Pick Szeged tilkynnti í gær að félagið hefði komist að samkomulagi við Stefán Rafn Sigurmannsson hornamann um riftu á samningi. Stefán er eini Íslendingurinn sem leikið hefur með félaginu og skilaði 392 mörkum fyrir Pick Szeged.

Hafnfirðingurinn samdi við ungerska félagið árið 2017 en hefur lítið komið við sögu síðustu mánuði vegna meiðsla. Stefán varð ungerskur meistari með liðinu á fyrsta ári sínu og vann bikarmeistararitilinn í Ungverjalandi ári síðar, en erfið meiðsla hafa sett strik í reikninginn undanfarin ár. Hann hefur áður orðið landsmeister í Þýskalandi með Rhein-Neckar Löwen og danskur meistari með Álaborg.

Stefán hefur lítið komið við sögu með íslenska landsliðinu undanfarin ár vegna meiðslanna, en hann fór síðast á Evrópumótið 2018. – kpt

Eykur bjartsýnina að sjá fleiri leikmenn fara í sterkari deildir

Svava Rós Guðmundsdóttir varð í vikunni fjórði Íslendingurinn til að semja við franskt félag á stuttum tíma. Deildin er sú sterkasta í Evrópu samkvæmt styrkleikalista UEFA. Helena Ólafsdóttir sem stýrði landsliði Íslands á árum áður segir jákvætt að sjá leikmenn streyma út í atvinnumennsku fyrir EM.

FÓTBOLTI „Það er ótrúlegt og mjög skemmtilegt. Þetta eru frábærar fréttir fyrir okkur í aðdraganda stórmótsins á næsta ári. Landsliðsþjálfarar hafa lengi bent á að það væri gott að hafa fleiri leikmenn á þessu atvinnumannastigi með meiri samkeppni,“ segir Helena Ólafsdóttir, fyrrverandi landsliðskona og landsliðsþjálfari kvennalandsliðsins í knattspyrnu, aðspurð út í staðreyndina að Ísland eigi nú fjóra leikmenn í sterkustu deild heims samkvæmt styrkleikalista UEFA.

Síðastliðið mánudagskvöld var það staðfest að landsliðskonan Svava Rós Guðmundsdóttir væri búin að semja við Bordeaux til átján mánaða. Um leið varð Svava fjórði Íslendingurinn í frönsku deildinni þar sem fyrir voru Sara Björk Gunnarsdóttir hjá Lyon og Anna Björk Kristjánsdóttir og Berglind Björg Þorvaldsdóttir hjá Le Havre.

Samkvæmt styrkleikalista UEFA er franska deildin sú sterkasta í Evrópu þar sem einokun Lyon í Meistaradeild Evrópu spilar stóra rollu, á undan þeirri Þýsku. Svava kemur til Bordeaux sem er í harðri baráttu um þriðja sæti deildarinnar sem veitir þátttökurétt í Meistaradeild Evrópu í fyrsta sinn í vor eftir að hafa tekið þátt í því að koma Kristianstads í Svíþjóð í undankeppni Meistaradeildar Evrópu í fyrsta sinn í sögu félagsins á nýafstöðnu tímabili í Svíþjóð.

Svava er ein af nokkrum landsliðskonum sem hafa verið að semja við erlend lið að undanförunu. Ekki er ár liðið síðan Sara varð annar Íslendingurinn til að semja við franskt lið á eftir Fanndísi Fríðriksdóttur sem samdi við Marseille árið 2017. Þegar liða tók á haustið sömdu Anna Björk og Berglind Björg við Le Havre sem er að berjast fyrir lífi sínu í deildinni en í vetur hafa landsliðskonurnar Arna Sif Ásgrímsdóttir, Guðný Árnadóttir, Sveindis Jane Jónsdóttir, Hlín Eiríksdóttir og Hallbera Guðný Gísladóttir allar samið við lið erlendis.

Svava sem á að baki 24 leiki fyrir Ísland varð fjórði Íslendingurinn til að semja við franskt lið. FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR

Ég held að leikmennirnir séu klárlega með það í huga að það sé stórmót á næsta ári.

Helena Ólafsdóttir

„Ég held að leikmennirnir séu klárlega með það í huga að það sé stórmót á næsta ári. Ég man að Freyr, þáverandi landsliðsþjálfari, talaði um það eftir síðasta EM að það vantaði fleiri leikmenn út í atvinnumennsku. Það vantaði

aðeins upp á tempóið. Þetta eykur á bjartsýnina hjá manni að sjá alla þessa leikmenn fara út í atvinnumennsku.“

Helena tekur undir að það sé jákvætt skref að sjá leikmenn fara víðar í Evrópu en þegar hún var leikmaður horfðu leikmenn helst til Norðurlandanna.

„Þær eru að opna fleiri tækifæri fyrir íslenska leikmenn. Mín kynslóð var yfirleitt að horfa til Svíþjóðar og Noregs með möguleika á því að tengja þetta námi. Það skal þó ekki gleyma því að sænski boltinn hefur hentað íslenskum leikmönnum vel. Sveindis samdi í Þýskalandi en fær að taka af sér mesta skrekkin í Svíþjóð fyrst. Margrét Lára kom inn á í þáttunum

í sumar að Svíþjóð sé góður skóli í atvinnumennskunni,“ segir Helena en hún stýrir Pepsi Max mörkunum, umfjöllunarþætti um efstu deild kvennaboltans á Íslandi.

Helena tekur undir að það sé hvetjandi fyrir aðra leikmenn að sjá stórlíð eins og Wolfsburg kaupa leikmann beint frá Íslandi í Sveindísi Jane.

„Það er ótrúlegt og vonandi mikil hvatning fyrir unga leikmenn. Að sjá skrefin sem hún er að taka eru svo gríðarlega stór eftir aðeins tvö ár í efstu deild. Þetta gefur öðrum leikmönnum heilmikið og þar að auki er Sveindis svo mikil fyrirmynd. Hún setur gott fordæmi með viðhorfi sínu og einbeitingu.“

kristinnpall@frettabladid.is

Þjálfarateymið fær generalprufu fyrir keppnina í Egyptalandi

HANDBOLTI Íslenska handbolta-landsliðið mætir Portúgal í fyrsta leikliðanna af þremur á átta dögum í dag, en leikurinn er hluti af undankeppni EM og fer fram ytra. Liðin mætast á ný á sunnudaginn og að lokum á fimmtudaginn í næstu viku í fyrsta leikliðanna í lokakeppni HM í Egyptalandi. Sjaldgæft er að lið séu að leika keppnisleiki svona rétt fyrir mót og þarf þjálfarateymið því að halda nokkrum boltum á lofti á sama tíma. Á sama tíma gæti það reynst liðinu vel að fá leiki til að hlaupa af sér hornin og skerpa á réttu hlutunum rétt fyrir HM.

Stærsti höfuðverkur þjálfarateymisins verður hvaða aðilar eru tilbúnir að taka við ábyrgðinni í sóknarleik Íslands, sem yfirleitt hvílir á herðum Arons Pálmarssonar. Aron sem er fyrirlíði Íslands og einn af bestu handboltamönnum

Aukin ábyrgð verður á Ólafi Andrés í fjarveru Arons. FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR

heims, er fjarverandi vegna meiðsla og verður ekki með liðinu í Egyptalandi. Það fellur því öðrum leikmönnum í skaut að stýra sókn Íslands og fær þjálfarateymið hér kjörið tækifæri til að sjá hver skal leida liðið þegar flautað verður til leiks í Kairó.

Ágúst Þór Jóhannsson, þjálfari kvennaliðs Vals og aðstoðarþjálfari kvennalandsliðsins, tekur undir að það séu kostir og gallar að fá keppnisleik sem þennan svo stuttu fyrir fyrsta leik á HM.

„Þetta er auðvitað mjög sérstök staða, að mæta feykilega öflugum liði Portúgal þrisvar á átta dögum. Þetta verða erfiðar viðureignir og það eru tvær hliðar á því hvort að það séu kostir eða gallar. Ég hallast frekar að því að það sé kostur fyrir okkar menn,“ segir Ágúst um undirbúninginn sem íslenska liðið fær.

„Við erum með frábæran þjálfara í Guðmundi sem er frábær að leikgreina andstæðinga sína og sitt lið. Hann er fljótur að sjá hvað gengur vel og við ættum að geta grætt á þessu þótt að þetta sé snúin staða og enginn óska undirbúningur. Liðið fær ekki mikinn tíma saman en þetta gæti verið góð leið þótt að það megi ekki gleymast að þetta eru leikir í undankeppni.“

Ágúst tók undir að þetta gæti aðstoðað liðið að finna út hvaða einstaklingar geti tekið við keflinu af Aroni.

„Það er ekkert leyndarmál að það er gríðarlegur missir að Aroni enda einn af bestu handboltamönnum heims. Það er vonandi að þeir finni réttu blönduna og þeir geta nýtt þessa leiki í að skoða það nánar,“ segir Ágúst um leitina að staðgengli Arons. – kpt

HEILSA

MIDVIKUDAGUR 6. JANÚAR 2021

Heilsa

Kristófer mælir eindregið með að fólk sem upplifir verki í liðum prófi Nutrilenk til að sjá hvort það hjálpi því eins og það hjálpaði honum. MYND/ADSEND

MELTINGIN Í
1. SÆTI

Upplifi enga verki og er aftur farinn að njóta

Nutrilenk Gold hefur hjálpað þúsundum Íslendinga, sem þjáðst hafa af stirðleika, eymslum eða braki í liðum, að ná betri líðan og heilsu. Kristófer Valdimarsson ber því vel söguna en hann losnaði við eymsli í liðum og hnjám. ➔2

Framhald af forsiðu →

Nutrilenk Gold er unnið úr sérvöldum fiskibeinum (aðallega úr hákörlum) sem eru rík af kondrótíni, kollageni og kalki og reynslan hefur sýnt að það hefur hjálpað fjölmörgum sem finna fyrir eymslum í liðum, þá sérstaklega hnjám og mjöðmum.

Nutrilenk Gold hentar vel ef brjóskef hefur orðið fyrir hnjaski og með reglulegri inntöku er hægt að viðhalda árangrinum. Grundvallaratriði er þó að brjóskeyðing sé ekki alger.

Byggingarefni brjóskefs

Helstu innihaldsefnin í Nutrilenk Gold eru kondrótín og kalk en til þess að gera þessi innihaldsefni eins virk og kostur er, þá er það meðhöndlað með ensími (hvata) sem smækkar stóru mólakúlun og gerir það frásogunarhæft og virkt sem byggingarefni fyrir brjóskef. Að auki inniheldur Nutrilenk Gold C-vítamín sem hvetur eðlilega myndun kollagens sem nauðsynlegt er til að viðhalda brjóskef, ásamt D-vítamíni og mangan.

Nutrilenk Gold inniheldur:

- Kondrótín sem unnið er úr fiskibeinum, aðallega hákörlum.
- Kalk sem er nauðsynlegt fyrir viðhald eðlilegra beina.
- Mangan sem stuðlar að viðhaldi eðlilegra beina sem og eðlilegri myndun bandvefja.
- D-vítamín sem stuðlar að viðhaldi eðlilegra beina og vöðvastarfsemi.
- C-vítamín sem stuðlar að eðlilegri myndun kollagens fyrir eðlilega starfsemi beina og brjóskefs og sem einnig er þekkt fyrir að draga úr þreytu og lúða.

Fann strax mun

Kristófer, 82 ára, fór að nota Nutrilenk vegna verkja í liðum og stíðleika í hnjám með góðum árangri. „Ég hef alla mína tíð verið svo heppinn að búa við góða heilsu og líkaminn verið hraustur. Þó verður það að viðurkennast að eftir því sem árunum hefur fjölgað á lífsleiðinni hef ég upplifað aukinn stíðleika og verki í liðamótum. Ég verð 83 ára á þessu ári og því má segja að maður hafi sannfært sjálfan sig um að sætta sig við það að gönguferðirnar styttest eða hlaupum upp og niður stigaganga

„Sársaukinn sem fylgdi daglegri hreyfingu var orðin of mikill og farinn að hafa áhrif á lífsgæðin,“ segir Kristófer, alsæll með árangurinn af Nutrilenk Gold.

Ég tek einungis tvær töflur á dag sem er viðhaldsskammturinn og endist glasið því í þrjá mánuði.

fækkaði. Sársaukinn sem fylgdi því að labba upp og niður stigaganginn heima eða gönguferðirnar í hrauninu var bara orðinn of mikill til þess að þessi hreyfing veitti mér sömu ánægju og áður. Það var miður, þar sem að þetta var mín leið til að halda heilsunni við,“ segir Kristófer.

Það var síðan haustið 2018 sem hann datt inn á að prófa Nutrilenk eftir að hafa séð auglýsingu í blöðunum.

„Ég taldi mig ekki hafa neinu að tapa en allt að vinna og því fór ég að taka inn Nutrilenk samvisku-

Nutrilenk Gold hentar vel þegar brjóskef hefur orðið fyrir hnjaski. Helstu innihaldsefnin í Nutrilenk Gold eru kondrótín og kalk.

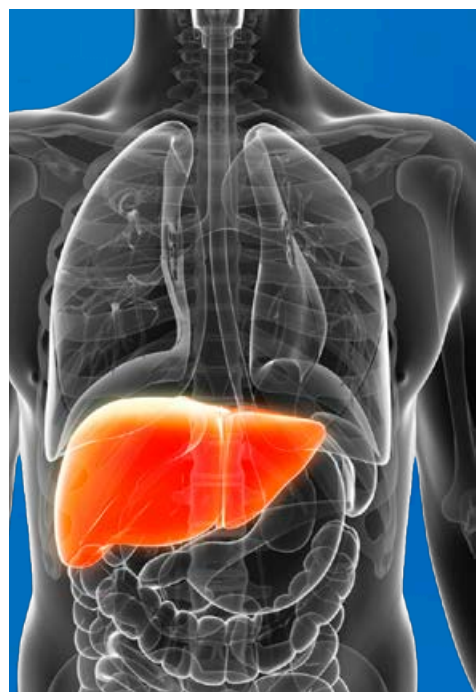

samlega samkvæmt ráðleggingu á umbúðunum. Strax þremur vikum eftir að ég fór að taka töflurnar fann ég fyrir jákvæðum breytingum, það er að segja að verkirnir sem komu við álag á hnén við gönguferðirnar mínar eða stigagangsskokkið við að ná í fréttablöðin á morgnana fóru minnkandi með viku hverri.“

Heilsuhraustur á ný

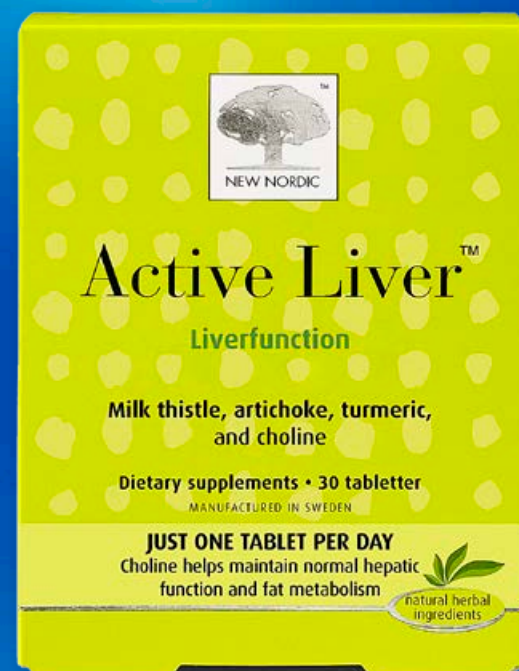
„Í dag er ég þannig að ég upplifi enga verki og er aftur farinn að njóta þess að styðja við heilsu mína með þessari hreyfingu þökk sé Nutrilenk. Ég mæli því eindregið með að fólk sem er að upplifa verki í liðum prófi Nutrilenk í einhvern tíma til að sjá hvort það hjálpi því eins og það hjálpaði mér.“

Léttu lifrinni lífið

- Preyta og þróttleysi geta verið merki um að mikið álag sé á lifrinni.
- Lifrin er allt í senn; vinnslustöð, geymsla og dreifingarmiðstöð því allt sem við látum í okkur eða á, fer í vinnsluferli í lifrinni.
- Lifrin sinner yfir 100 mismunandi störfum í líkamanum og tengist hún beint eða óbeint allri líkamsstarfsemi.
- Active Liver inniheldur kólín sem stuðlar að viðhaldi eðlilegrar starfsemi lifrar og eðlilegum efnaskiptum. Auk þess inniheldur það ekstrakt frá mjólkurpistil, túrmerik, þistilhjörtum og svörtum pipar

Fæst í apótekum, heilsubúðum og stórmörkuðum.

MARKAÐURINN

Miðvikudagur 6. janúar 2021

1. tölublað | 15. árgangur

FYLGIRIT FRÉTTABLAÐSINS UM VIÐSKIPTI OG FJÁRMÁL

		<p>Glæsilegt úrval heimsþekktra vörumerkja</p> <p>MICHELSEN 1909</p> <p>Hafnartorg - 511 1900 - michelsen.is</p>
---	--	---

Vanefndirnar mestar í þjónustu

Vanskilahlutfall hjá stóru bönkunum nam nærri 9 prósentum í október. Hækkaði töluvert frá ágúst vegna áhrifa kórónakreppunnar á ferðaþjónustu.

2

Erfitt að finna viðmið sem hentar

Ef uppgjörskrafa lífeyrissjóða hefði lækkað um hálf prósentustig í byrjun árs 2020 hefði áfallin staða samtryggingardeilda versnað um 350 milljarða.

4

Opna gagnsærri gjaldeyrismarkað

Upplýsingar um kaup- og sölutilboð og viðskipti birtast opinberlega á Keldunni. Ákvarðanatökan verður upplýstari og markaðurinn eðlilegri.

5

Hraður viðsnúningur

Með öflugum stuðningi og hvetjandi umhverfi mun einkaframtakið taka myndarlega við sér og viðsnúningurinn verður hraður, segir fjármálaráðherra.

9

Eignadreifing fyrir nýja tíma

Verði 3% verðbólguþá greinenda að veruleika munu sparifjäreigendur að óbreyttu horfa upp á verulega rýrnun fjármuna sinna á þessu ári, segir í grein sjóðstjóra hjá Akta.

10

Horfur á sterkara gengi á nýju ári

Ætla má að gengi íslensku krónunnar leiti heldur í átt til styrkingar á nýju ári, að sögn sérfræðinga. Hækkanir á hlutabréfamörkuðum erlendis síðastliðið haust ýttu erlendri verðbréfaeign lífeyrissjóða upp að efri mörkum fjárfestingastefnu þeirra. Talið líklegast að gengið haldist stöðugt framan af ári, en taki að styrkjast með haustinu ef ferðamenn hefja komur sínar hingað á ný í auknum mæli. >6-7

Mér finnst því líklegt að krónan verði á svipuðum slóðum og hún er núna, en muni svo styrkjast þegar gjaldeyrissinnflæði frá ferðaþjónustunni fer að skila sér, sem verður líklega á þriðja ársfjórðungi.

Ragnar Björn Ragnarsson, gjaldeyrismiðlari

FRÉTTABLAÐIÐ/PJETUR

Sjónmælingar eru okkar fag

Tímamantanir á opticalstudio.is
og í síma 511 5800

Optical Studio
SMÁRALIND • HAFNARTORG • KEFLAVÍK

Meta sameinað félag TM og Kviku á 82 milljarða

Verðmæti sameinaðs félags Kviku banka, TM og Lykils er um 81,7 milljarðar króna, eða sem jafngildir genginu 17,6 krónum á hlut, en lækkan fjármögnunarkjara Lykils verður lykiltáttur í að ná fram áætlaðri samlegð upp á 1.200 til 1.500 milljónir króna.

Þetta er niðurstaða grunnsviðsmyndar verðmatsgreiningar markaðsviðskipta Landsbankans, sem var send á útvalda viðskiptavinum þann 29. desember síðastliðinn og Markaðurinn hefur undir höndum, en þar segir að verðmatsbilið sé 13,6 til 20,9 krónur á hlut.

Pegar verðmatið var gefið út stóð gengi Kviku í 15,65 krónum á hlut en hefur síðan hækkað nokkuð og var 17,4 krónur við lokun markaða í gær. Samkvæmt samrunasamningi félaganna, sem stjórnir þess samþykktu í lok nóvember, mun TM færa váttryggingarstarfsemi yfir í félagið TM tryggingar og í kjölfarið fer fram þríhliða samruni Kviku, TM og Lykils. TM tryggingar verða eftir það dótturfélag sameinaðs fyrirtækis.

Fram kemur í verðmatinu að jákvæð áhrif sameiningar Kviku og Lykils, tveggja banka, séu „nokkuð augljós“ en hins vegar er bent á að „sameining banka og tryggingafélags af sömu stærð sé ekki algeng og samlegðaráhrifin, bæði í kostnaði og tekjum, hvorki auðfundin né framkvæmanleg að okkar mati.“

Stjórnendur félaganna hafa sagt að mestu samlegðaráhrifin muni felast í hagkvæmari fjármögnun. Í verðmati Landsbankans er nefnt að í ljósi þess hversu ólík skuldahlíð TM og Kviku/Lykils sé, þá muni sú hagkvæmni felast í styrkingu á fjármögnun eignasafns Kviku og Lykils. „Samlegð í því að hafa bankastarfsemi og tryggingastarfsemi í sömu samstæðu liggur fyrst og fremst tekjumegin, það er í kross-sölu og „on-boarding“ viðskiptavina,“ segir í verðmatinu.

Marinó Örn Tryggvason, forstjóri Kviku.

Eigið fé sameinaðs félags, samkvæmt verðmatinu, er 55,5 milljarðar en án viðskiptavildar verður það 34,2 milljarðar. Heildareignir eru taldar verða um 214 milljarðar og lánasafnið um 68 milljarðar.

Fyrir Kviku eru kostir samrunans sagðir vera þeir að lánabókin stækki verulega, sem veldur því að möguleiki sé fyrir bankann að taka þátt í stærri lánaákvörðunum – upp á milljarð eða meira – sem hafi ekki áhrif á stórar einstakar áhættur á efnahagsreikningnum.

Í verðmatinu er áætlað að undirliggjandi hagnaður á þessu ári verði 4,4 milljarðar – án tillits til samlegðar og kostnaðar við sameiningu – og að hægt verði að endurfjármagna óhagstæða skuldabréfaflokka Lykils í takt við fjármögnunarkostnað Kviku. Það geti skilað sér í um 900 milljóna króna sparnaði. Þá er nefnt að hægt sé að fækka stöðugildum í bakvinnslu ásamt sparnaði í húsnæði, leyfisgjöldum og öðrum föstum kostnaði auk hagræðis í því að reka eina kennitölu í stað tveggja. Talið er að þetta geti mögulega skilað samtals um 450 milljóna sparnaði.

Þá segir í verðmatinu að umfram eigið fé, án þess að tekið sé tillit til áhrifa sameiningar félaganna, geti numið að hámarki 6,5 milljörðum. Vegna óvissu um áhrifin og tvítalningar er þetta umfram eigið fé því metið á 3,2 milljarða.

Kaupakgreiðslur til starfsmanna Kviku í formi áskriftaréttinda hafa áhrif að fjárhæð 2,7 milljarðar króna til lækkunar, samkvæmt verðmatinu. – hae

MARKAÐURINN

ÚTGÁFUFELAG Torg., Kalkofnsvegur 2, 101 Reykjavík, sími 550 5000

Netfang ritstjorn@markadurinn.is | Sími 550 5051

Ritstjóri Hördur Egiðsson hordur@frettabladid.is

Netfang auglýsingadeildar auglysingar@frettabladid.is Veffang frettabladid.is

Vanefndir í þjónustu en heimilin sleppa vel

Vanskilahlutfall hjá stóru bönkunum nam nærri 9 prósentum í október. Hækkaði töluvert frá ágúst vegna áhrifa kórónakreppunnar á ferðaþjónustu. Vanskil heimila og verslunargeirans minnkuðu hins vegar á tímabilinu.

Hlutfall lána í vanskilum hjá stóru bönkunum nam nærri 9 prósentum í október. Það jókst talsvert frá því í ágúst og hefur ekki verið hærra frá því árið 2013. Vanskilin voru þó að mestu leyti bundin við ferðaþjónustuna en hlutfall vanskila hjá heimilum minnkaði litillega á sama tímabili.

„Aðalsagan í þessu er erfiðleikar ferðaþjónustunnar sem valda því að vanskilin skjótast upp. Vandinn virðist hins vegar ekki hafa náð til heimilanna,“ segir Yngvi Örn Kristinsson, hagfræðingur Samtaka fjármálafrirtækja, í samtali við Markaðinn.

Vanskil, sem hlutfall af útlánnum bankanna, námu um 8,6 prósentum í október. Til samanburðar voru vanskilin 6 prósent í ágúst og aðeins 3,6 prósent í lok árs 2019. Tölurnar miða við svokallaða lánþegaáferð, en þá telst eftirstöðvar allra útlána lántaka í vanefndum efið lán er komið í 90 daga vanskil.

Til að finna hærra hlutfall vanskila þarf að leita aftur til ársins 2013. Hlutfallið, sem nam þá 12,5 prósentum, hafði lækkað úr 22,9 prósentum árið 2011.

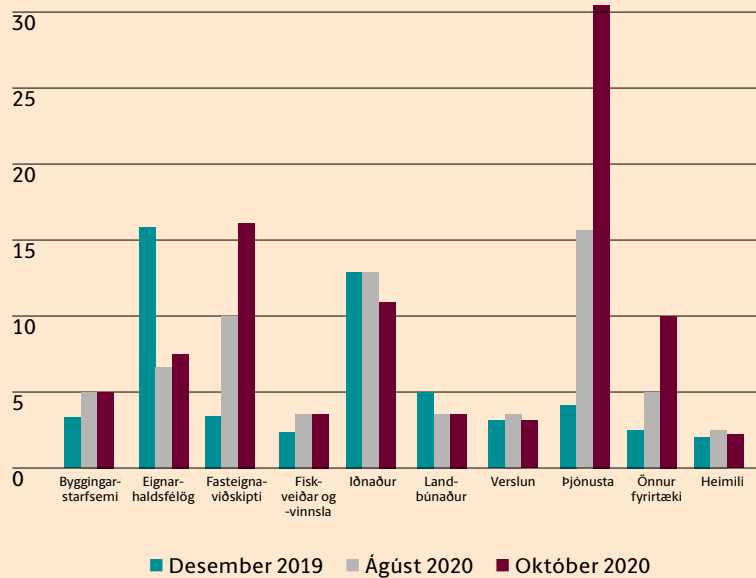
Sundurliðun eftir atvinnugreinum sýnir að kórónakreppan hefur haft mismunandi áhrif á mismunandi greinar efnahagslífsins. Hæst var vanskilahlutfallið í þjónustu, en það var 32 prósent í október samanborið við 16 prósent í ágúst og 5 prósent í desember 2019.

Vanskilahlutfallið í byggingarstarfsemi var hins vegar 5 prósent í október og stóð óhaggað frá því í ágúst. Sama gildir um landbúnað og sjávarútveg þar sem hlutföllin voru óbreytt í 4 prósentum.

Þá eru einnig dæmi um að vanskil hafi minnkað frá því í ágúst, til að mynda í iðnaði, þar sem hlutfallið fór úr 14 prósentum niður í 12 prósent, og í verslun, þar sem hlutfallið lækkaði litillega úr 4 prósentum niður í 3 prósent. Vanskil heimilanna lækkuðu einnig úr 3 prósentum niður í 2 prósent.

Yngvi Örn segir að hugsanlega megi útskýra litil áhrif kórónakreppunnar á heimilin og aðrar atvinnugreinar þannig að kaupgeta sem Íslendingar hefðu annars nýtt í útlöndum var nýtt innlands. Hann bendir á að launaþátt-

Hlutfall útlána í vanefndum hjá stóru bönkunum

Vanskilahlutföll stóru bankanna

2013	12,5%
2014	7,9%
2015	7,9%
2016	5,2%
2017	4,9%
2018	4,7%
2019	3,6%
Ágú. 20	6%
Okt. 20	8,6%

Hvort þessar niðurfærslur verði teknar til baka veltur til að mynda á því hversu vel gengur að bólusetja landsmenn og hvort það verði ferðaþjónusta hér í sumar.

Yngvi Örn Kristinsson, hagfræðingur Samtaka fjármálafrirtækja.

urinn í ferðaþjónustu, sem var hátt í 250 milljarðar króna árið 2019, hafi verið álíka mikill og innflutt ferðaþjónusta, það er ferðalög Íslendinga til útlanda.

„Þegar þetta tvennt dettur út á sama tíma verða áhrifin á viðskiptajöfnuð tiltölulega litil og kaupgetan sem var áður í útlöndum kemur inn á innlendan markað. Það skýrir til dæmis hvers vegna vanskil annarra atvinnugreina og heimila vaxa jafn litid og raun ber vitni.“

Þá eru vanskil bankanna einnig sundurliðuð eftir fjárhæð kröfu, stærðarflokkum fyrirtækja og hvar þau eru stödd í vanskiliferlinu. Megnið af þeim lánnum sem falla undir vanskil eru lán í frýstingu, alls 31 milljarður króna. Ef lagðar eru saman tölurnar yfir lán hjá stórum, meðalstórum og litlum fyrirtækjum sem eru komin í fullnustumeðferð þá nam upp-

hæðin einungis 2,35 milljörðum í október. Alls voru 1,5 milljarðar króna í innheimtuferli.

Spurður hvort bankarnir muni geta tekið til baka mikið af varúðarniðurfærslum sínum samhliða því að efnahagslífið taki við sér segir Yngvi Örn að það velti á ýmsum óvissuþáttum.

„Það er of snemmt að segja til um það. Maður getur ekki gert sér fyllilega grein fyrir umfangi varúðarniðurfærslna fyrr en maður sér uppgjör bankanna fyrir árið 2020. Hvort þessar niðurfærslur verði teknar til baka veltur til að mynda á því hversu vel gengur að bólusetja landsmenn og hvort það verði ferðaþjónusta hér í sumar. Það eru enn svo margar óþekktar stærðir.“
thorsteinn@frettabladid.is

Greiða út arð í trássi við tilmæli

Finnska fjármálaeftirlitið getur litið aðhafst í því að banki sem heyrir undir það fór á svig við tilmæli Evrópska seðlabankans um arðgreiðslur, að því er fram kemur í frétt Bloomberg.

Alandsbanken, sem lánað hefur meðal annars til íslenskra sjávarútvegsfyrirtækja, upplýsti á föstudaginn að hann myndi greiða út arð sem er fjórsum sinnum hærra en hámarkið sem evrópski seðlabankinn miðar við. Bankinn fékk ekki leyfi frá finnska fjármálaeftirlitinu fyrir arðgreiðslunni en Jyri Helenius, sem fer fyrir eftirliti með bönkum í Finnlandi, segir að það sé litið hægt að gera í málinu. „Við ætlumst til að bankar fari eftir tilmælunum jafnvel þótt þau séu ekki lagalega bindandi,“ segir hann.

Pegar kórónakreppan skall á heimsbyggðinni voru viðbrögð eftirlitsstofnana víða um heim að

59%

af hagnaði ársins 2019 mun Alandsbanken greiða í arð.

leggja tímabundið bann við arðgreiðslum eða gefa út tilmæli um að fresta þeim. Seðlabankinn gaf íslenskum bönkum slík tilmæli.

Í síðastliðnum mánuði aflétti evrópski seðlabankinn arðgreiðslubanninu. Bankar hafa þó ekki frjálssar hendur í þeim efnun. Hámarksarðgreiðslur til hluthafa á árinu 2021 mega jafngilda 15 prósentum af samanlögðum hagnaði á árinu 2019 og 2020 eða sem nemur 0,2 prósentum af áhættuvegnum eignum, en hvort sem lægra er ræður því hver arðgreiðslan má vera að hámarki. Horft er til þess

að tilmælin verði við lýði næstu níu mánuði.

Alandsbanken, sem er of litill til að heyra undir eftirlit Evrópska seðlabankans, hyggst greiða út til hluthafa 59 prósent af arði ársins 2019 í ljósi þess að það ár var afkoman afburðagöð. Við þau tíðindi hækkuðu hlutabréf bankans um 20 prósent.

Tilmæli Seðlabanka Evrópu eru strangari en í Bretlandi, Sviss og Bandaríkjunum og hefur það verið gagnrýnt af ýmsum í fjármálaferfinu.

Greinendur hjá Inderes segja að ákvörðun Alandsbankens sé táknræn þrátt fyrir hve litill bankinn sé. Þeir telja að fleiri minni lánveitendur geti fært sömu rök fyrir auknum arðgreiðslum, en reikna engu að síður með að aðrir bankar muni fylgja tilmælum Evrópska seðlabankans. – hj

RAF MÓTORAR

SCANVER 588 80 40
EHF www.scanver.is

GÍRAR - FÆRIBÖND - RAFMÓTORAR - LEGUR

Byggðu umhverfisvænt hús -úr krosslímdu tré

Stór eða lítil

- allt eftir þínum óskum

Umhverfisvæn hús

úr krosslímdu tré

Þjóðum einnig

glugga, hurðir og
utanhússklæðningar
sem hæfa þínu húsi

Af hverju krosslímt tré?

- Umhverfisvæn og sjálfbær framleiðsla
- Léttari en steypa
- Frábær einangrun
- Engar kuldabryr sem bjóða heim raka og myglu
- Mjög fljótlegt að reisa
- Einstakir burðareiginleikar
- Jarðskjálftþol eins og best getur orðið
- Þynnri veggir - meira innra rými
- Notalegt og heilsusamlegt innra umhverfi

Byggðu til framtíðar með lausnum frá IDEX

www.idex.is

IDEX

Víkurhvarfi 6 - 203 Kópavogur - Sími 412 1700 - idx@idex.is

Erfitt að finna viðmið sem hentar

Ef uppgjörskrafa lífeyrissjóða hefði lækkað um hálf prósentustig í byrjun árs 2020 hefði áfallin staða samtryggingardeilda versnað um 350 milljarða króna. Það er annmörkum háð að finna heppilegt viðmið, að sögn sérfræðings hjá Fjármálaeftirliti Seðlabankans.

Þorsteinn Friðrik Halldórsson
tfh@frettabladid.is

Það getur verið annmörkum háð að finna heppilegt vaxtaviðmið til þess að meta loford um lífeyrisgreiðslur áratugi fram í tímann. Aðstæður lífeyrissjóða geta verið ólíkar af því að sumir eru opnir nýjum sjóðfélögum, taka við iðgjöldum og stækka, en aðrir eru lokaðir á meðan þeir vinna að útgreiðslu lífeyris til sjóðfélaga og eignir dragast saman.

Þetta segir segir Jón Ævar Pálmason, sérfræðingur í áhættugreiningu hjá Fjármálaeftirliti Seðlabanka Íslands. Íslenskur lífeyrissjóðum er skylt að núvirða skuldbindingar sínar miðað við 3,5 prósentu raunávöxtunarkröfu, einnig kölluð uppgjörskrafa eða ávöxtunarviðmið.

Ef langtímaávöxtun verður lægri þarf að skerða réttindin, en auka þau ef ávöxtun verður hærri en 3,5 prósent. Þannig geta mismunandi kynslóðir borð meira eða minna úr bítum eftir því hvort framtíðarávöxtun verður hærri eða lægri en uppgjörskrafan.

„Engin ein aðferð er rétt en að meginstefnu eru tveir skólar í því hvernig vaxtaviðmið er ákvarðað,“ segir Jón Ævar. Mikilvægt sé að matsaðferðir henti öllum lífeyrissjóðum á hvaða skeiði sem þeir eru og að þær styðji við önnur markmið sjóðanna, að ákvarða samsetningu eigna út frá hagsmunum sjóðfélaga.

„Á öðrum pólnum eru sjónarmið um að meta gangvirði skuldbindinganna til samræmis við fjármálagæringu sem sjá fyrir sama eða svipuðu greiðsluflæði og væntar lífeyrisgreiðslur. Það er markaðsmiðað aðferð, þar sem framtíðarlífeyrisgreiðslur eru núvirtar eftir vaxtaferlum, til dæmis áhættulausum grunnvöxtum,“ segir Jón Ævar.

Með því að núvirða með grunnvöxtum er lagt mat á hve verðmætar eignir þyrfti í dag til þess að mæta framtíðarskuldbindingum. „Það dregur úr fýsileika þessarar aðferðar,“ bætir Jón Ævar við, „að í flestum löndum er hvorki nægt framboð af ríkisskuldbréfum né öðrum öruggum eignum til að fullfjármagna lífeyrisskuldbindingar og líftími flestra útgáfa er styttri en líftími skuldbindinganna.“

Hinn skólinn gengur út á að ákvarða vaxtaviðmiðið út frá væntri ávöxtun eignasafns sem ætlað er að fjármagna skuldbindingarnar. Viðmið sem ákvarðað er miðað við vænta ávöxtun eignasafns er háð meiri óvissu, svo sem áhættuálagi á hlutabréf til framtíðar og skuldarálagi hvers lántakanda. Í grunninn voru þetta rökin fyrir 3,5 prósentu vaxtaviðmiðinu á sínum tíma.

„Hollandingar, Danir og Svíar eru meðal þeirra sem útfæra vaxtaferil áhættulausra vaxta með aðlögun að endanlegum framvirkum vöxtum á lengri enda vaxtarófsins. Starfs tengdir eftirlaunasjóðir í Þýskalandi, Spáni, Ítalíu og Írlandi byggja að meirihluta á væntri ávöxtun undirbyggjandi eignasafns,“ segir Jón Ævar.

Þá bendir hann á að í Hollandi liggja fyrir frumvarp til laga sem feli í sér núvirðingu skuldbindinga miðað við vænta ávöxtun til að bregðast við halla vegna lægri vaxta og að ábyrgð launagreiðenda falli niður.

Mikill mínus með lægri kröfu
Heildarstaða lífeyrissjóða skiptist annars vegar í áfallna stöðu og hins

Fjármálaráðherra hefur sagt að hann telji ekki tilefni til að breyta uppgjörskröfunni eins og staðan er í dag. FRÉTTABLAÐIÐ/SIGTRYGGUR ARI

Tryggingafræðileg staða 31.12.2019, núverandi 3,5% vaxtaviðmið

	Áfallin staða	Framtíðarstaða	Heildarstaða
Allir sjóðir	-506 ma. kr. (-10,6%)	-225 ma. kr. (-7,6%)	-731 ma. kr. (-9,5%)
Deildir með ábyrgð	-780 ma. kr. (-68,4%)	-25 ma. kr. (-68,4%)	-806 ma. kr. (-68,4%)
Deildir án ábyrgðar	274 ma. kr. (7,5%)	-200 ma. kr. (-6,9%)	75 ma. kr. (1,1%)

Tryggingafræðileg staða 31.12.2019, m.v. 3,0% vaxtaviðmið

	Áfallin staða	Framtíðarstaða	Heildarstaða
Allir sjóðir	-856 ma. kr. (-16,4%)	-589 ma. kr. (-17,0%)	-1.445 ma. kr. (-16,6%)
Deildir með ábyrgð	-842 ma. kr. (-69,5%)	-29 ma. kr. (-70,7%)	-871 ma. kr. (-69,6%)
Deildir án ábyrgðar	-14 ma. kr. (-0,3%)	-560 ma. kr. (-16,4%)	-574 ma. kr. (-7,7%)

Eggjð eða hænna?

Umræðan um uppgjörskröfu lífeyrissjóða snýst annars vegar um hvort krafan sé of há miðað við væntingar um framtíðarávöxtun, það er að segja, að óraunhæf krafa leiði á endanum til þess að ekki sé hægt að efna skuldbindingarnar við framtíðarkynslóðir. Auk þess séu sjóðirnir að auka vægi hlutabréfa í eignasafni sínu þannig að það verði líkara því sem þekktist hjá lífeyrissjóðum annarra þjóða, og lægra vaxtastig geti leitt til hækkunar á hlutabréfaverði.

Þjarni Benediktsson, fjármála- og efnahagsráðherra, vísaði einnig til sögulegrar ávöxtunar þegar hann var nýlega spurður um afstöðu til uppgjörskröfunnar. „Á meðan ávöxtun lífeyrissjóðanna er svo góð sem hún hefur verið í sögulegu tilliti, og er til að mynda hátt í 10 prósent á þessu ári miðað við horfur, er ekki tilefni til þess. Þetta viðmið er sett til áratuga.“

vegar framtíðarstöðu. Áfallin staða er mismunur á núverandi eignum sjóðsins og áföllnum lífeyrisskuldbindingum til sjóðfélaga. Á sama hátt er framtíðarstaðan mismunur á núvirði framtíðariðgjalda sjóðfélaga og núvirði framtíðarlífeyris-

Hins vegar snýst umræðan um hvaða áhrif föst uppgjörskrafa, í bland við lækkandi vaxtastig, hefur á fjárfestingaákvæðanir lífeyrissjóða og eftirspurn þeirra eftir áhættuminni eignum.

Hefur uppgjörskrafan áhrif á fjárfestingaákvæðanir lífeyrissjóða í nútíð?

„Þeir sem stýra fjárfestingum eru meðvitaðir um að til þess að ná markmiðum um að greiða út lífeyri þarf ávöxtunarviðmiðið að nást, gangi aðrar forsendur eftir,“ segir Jón Ævar. Hann bendir á að í umhverfi lækkandi vaxta og fjölbreyttari fjárfestingakosta hafi hlutur ríkistrygðra skuldbréfa í eignasafni lífeyrissjóða hér um bil staðið í stað að krónutölu síðasta áratuginn en farið lækkandi, sem hlutdeild heildareigna og sé nú um 20 prósent.

Í samræmi við varfærni-regluna eiga eignasöfn lífeyrissjóða að taka mið af aldursdreifingu og hagsmunum sjóðfélaga. Fast

vaxtaviðmið tekur ekki tillit til þess breytileika sem getur verið á milli lífeyrissjóða í þessu tilliti. „Þetta er svona eins og með eggjð og hænuna, spurningin um hvort æskilegra sé að laga fjárfestingarstefnu að ávöxtunarkröfunni eða kröfuna að eignasamsetningu, ef það á að fylgja þeim skóla áfram en gefa varfærnisreglunni meiri gæmu,“ bætir hann við.

„Það getur komið neikvætt út, sé litið til þeirra fjárhagslegu mælikvarða sem lífeyrissjóðir eru metnir út frá, að fjárfesta núna í löngum skuldbréfum. Fjárfesti lífeyrissjóður í lengstu skuldbréfunum nú leiðir það til lakari tryggingafræðilegrar stöðu, vegna þess að tryggingafræðilegt virði bréfanna er allt að fimmtungi lægra en gangverð þeirra á markaði,“ segir Jón Ævar. Í tryggingafræðilegu mati breytist virði skuldbréfa lítið þótt markaðsverð þeirra hækki þegar markaðsvextir lækka.

krafa sjóðanna hefði verið lækkuð um hálf prósentustig niður í þrjú prósent í byrjun árs 2020.

Heildarstaða sjóðsdeilda án ábyrgðar var jákvæð um 75 milljarða króna, eða um 1,1 prósent, í tryggingafræðilegu uppgjöri í

Það getur komið neikvætt út, sé litið til þeirra fjárhagslegu mælikvarða sem lífeyrissjóðir eru metnir út frá, að fjárfesta núna í löngum skuldbréfum.

Jón Ævar Pálmason, sérfræðingur í áhættugreiningu hjá Fjármálaeftirliti Seðlabanka Íslands

byrjun árs 2020, en hefði orðið neikvæð um 570 milljarða króna, eða -8 prósent, miðað við 3 prósentu uppgjörskröfu. Þar af hefði áfallin staða versnað um 290 milljarða króna.

„Deildirnar gætu lækkað réttindaávinnslu til að laga réttinda kerfi sín að breyttum vöxtum og minnka áhrifin á framtíðarstöðu í tryggingafræðilegu mati, en áhrifin á áfallna stöðu yrðu ekki umflúin nema með því að breyta áunnum réttindum,“ segir Jón Ævar.

Lífeyrisdeildir sem njóta ábyrgðar ríkis og sveitarfélaga hafa styttri áfallnar skuldbindingar eða 12,5 ár að jafnaði og þær myndu hækka um 6,2 prósent að jafnaði ef vaxtaviðmið væri lægra. Tryggingafræðileg staða deilda með ábyrgð launagreiðenda var neikvæð um 805 milljarða króna, eða -69 prósent, í byrjun árs 2020 en hefði verið neikvæð um 870 milljarða, eða -70 prósent, ef viðmiðið væri hálfu prósentustigi lægra.

Opna gagnsæri gjaldeyrismarkað

Upplýsingar um kaup- og sölutilboð og viðskipti birtast opinberlega á Keldunni. Ákvarðanatökan verður upplýstari og markaðurinn eðlilegri. Kvika er fyrsti bankinn sem nýtir þjónustuna. Hægt verður í framtíðinni að eiga viðskipti með fleiri fjármálaafurðir.

Keldan hefur komið á fót gjaldeyrismarkaði þar sem kaupendur og seljendur eru leiddir saman. „Við erum að vinna að því að auka gagnsæi og sýnileika á gjaldeyrismarkaði. Fram að þessu hefur skort yfirsýn yfir kaup- og sölutilboð enda hafa viðskiptin einkum farið fram í símtölum við gjaldeyrismiðlara. Það var því erfitt að nálgast upplýsingar um kaup- og sölutilboð,“ segir Einar Oddsson, framkvæmdastjóri viðskiptaþróunar hjá Kóða og Keldunni.

Einar segir að upplýsingar um kaup- og sölutilboð og viðskipti verði birt opinberlega á Keldunni í rauntíma, rétt eins og tíðkist í viðskiptum með skráð hluta- og skuldabréf í Kauphöll. „Það er til hagsbóta fyrir gjaldeyrismarkaðinn að hægt sé að nálgast betri upplýsingar um viðskiptin,“ segir hann.

Einar tekur sem dæmi að útflutningsfyrirtæki vilji selja evrur. Stjórnendur fyrirtækisins hafi nú greiðan aðgang að upplýsingum um kaup- og sölutilboð sem í boði séu á markaðnum sem og síðustu viðskipti. Ákvarðanatökan verði þannig upplýstari og markaðurinn eðlilegri. „Með þessum hætti geta viðskiptavinir lagt inn tilboð á gjaldeyrismarkað í gegnum sinn

Einar Oddsson, framkvæmdastjóri viðskiptaþróunar Keldunnar og Kóða. FRÉTTABLAÐIÐ/SIGTRYGGUR ARI

viðskiptabanka og vonandi fengið hagstætt verð,“ segir hann.

Fjármálafyrirtæki munu tengjast gjaldeyrismarkaði Keldunnar. Kvika banki er hið fyrsta sem nýtir sér markaðinn. „Undanfarna mánuði hefur Kvika banki nýtt sér þjónustuna og haldið úti

tilboðum á meðan markaðurinn er opin,“ segir Einar sem reiknar með að samið verði við fleiri fjármálafyrirtæki.

Þeir sem vilja kaupa eða selja gjaldeyri munu geta lagt inn tilboð á gjaldeyrismarkað Keldunnar með því að hafa samband við sinn við-

skiptabanka. Á næstunni verður boðið upp á tengingar við netbanka eða vefkerfi þar sem viðskiptavinir geta sent tilboð beint á markaðinn.

Einar segir að í framtíðinni megi nota kerfið til þess að eiga viðskipti með fleiri fjármálaafurðir, eins og

Fram að þessu hefur skort yfirsýn yfir kaup- og sölutilboð enda hafa viðskiptin einkum farið fram í símtölum við gjaldeyrismiðlara.

til dæmis skuldabréf eða afleiður. Í grunninn sé um að ræða fullbúna þörunarvél (e. matching engine) og því tæknilega auðvelt að bæta við fleiri afurðum til að eiga viðskipti með. Hugbúnaðurinn fullnægi kröfum sem gerðar séu um upplýsingagjöf varðandi tilboð, viðskipti og viðskiptaeftirlit.

Kóði er tíu ára gamalt fjártækni-fyrirtæki með 20 starfsmenn. Einar bendir á að þekktasta afurð fyrirtækisins sé Keldan, upplýsingasíða fyrir fjármálamarkaðinn. Hann segir að Kóði þjónusti einkum fjármálakerfið, til dæmis fari svo til öll verðbréfavíðskipti á Íslandi í gegnum kerfi Kóða. Eins hefur Kóði þróað greiningartól fyrir verðbréfamarkaðinn undir heitinu KODIAK. „Flest fjármálafyrirtæki landsins, tryggingafélög og flestir lífeyris-sjóðir eiga í viðskiptum við okkur,“ segir hann. helgivifill@frettabladid.is

Stærstur á hlutabréfamarkaði fimmta árið í röð

Arion banki var með stærstu hlutdeild markaðsaðila á íslenskum hlutabréfamarkaði árið 2020, fimmta árið í röð.

Árangurinn endurspeglar það traust sem viðskiptavinir sýna bankanum til að eiga viðskipti fyrir þeirra hönd á verðbréfamarkaði. Það er ánægjulegt að sjá kraftmikinn verðbréfamarkað um þessar mundir og vaxandi áhuga almennings.

Uppbygging íslensks verðbréfamarkaðs hefur verið og verður áfram metnaðarmál okkar, enda leikur markaðurinn lykilhlutverk við fjármögnun atvinnulífs, heimila og hins opinbera.

Við erum stolt af árangrinum og þökkum viðskiptavinum traustið.

arionbanki.is

Endurkoma ferðamanna á sjónarsviðið mun leika lykhillutverk við styrkingu krónunnar á þessu ári. Gengið hefur þó gefið minna eftir en við var búist þegar landið lokaðist. FRÉTTABLAÐIÐ/VILHELM

Horfur á sterkari krónu á nýja árinu

Þrátt fyrir djúpa efnahagskreppu hefur gengi krónunnar litið gefið eftir. Mikil hækkun eignaverðs á erlendum mörkuðum heldur aftur af fjárfestingaþörf lífeyriskerfisins. Líklegt að gengi krónunnar verði stöðugt framan af ári en styrkist á síðari hluta ársins.

Þórður
Gunnarsson
thg@frettabladid.is

Flest teikn á lofti benda til þess að íslenska krónan muni styrkjast á árinu. Bólusetning gegn COVID-19 hér á landi sem erlendis, stór gjaldeyrisforði, hugsanleg ásókn erlendra fjárfesta í íslensk hluta- og skuldabréf á nýju ári auk takmarkaðrar fjárfestingaþarfar lífeyrissjóðanna á erlendum mörkuðum eru allt þættir sem styðja munu við gengi krónunnar. Þrátt fyrir að íslenska hagkerfið hafi gengið í gegnum eina hörðustu efnahagslægd síðari tíma á síðasta ári endaði gengi krónunnar aðeins fimm til fimmtán prósentum lægra gagnvart helstu viðskiptamyntum undir lok árs miðað við stöðuna í upphafi þess.

Snemmsumars á síðasta ári tilkynnti Seðlabanki Íslands að nokkurs konar heiðurmannsamkomulag væri milli lífeyrissjóðakerfisins og peningamálayfirvalda um að hinir fyrrnefndu myndu halda aftur af sér í erlendum fjárfestingum fram á haustið. Var þetta gert til að draga úr þrýstingi til veikingar á krónuna, en á sama tíma var nokkuð umfangsmikil eignasala erlendra aðila að eiga sér stað á íslenska markaðnum.

Engu að síður hélt krónan áfram að veikjast inn í haustið. Erlendir hlutabréfamarkaðir tóku svo við sér allhressilega á fjórða ársfjórðungi, sem orsakadi það að erlend eignasöfn lífeyrissjóðanna hækk-

Hröð hækkun erlendra eigna lífeyriskerfisins

Samkvæmt lögum má hámark erlendra eigna lífeyrissjóða vera 50 prósent af heildareignum. Flestir lífeyrissjóðir hafa hins vegar markað sér fjárfestingastefnu sem kveður á um lægra hlutfall en svo. A-deild Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins hefur þá stefnu að 45 prósent eigna verði erlend árið 2025, samtryggingardeild Lífeyrissjóðs verzlunarmanna hefur markað sér stefnu um að erlendar eignir séu öllu jöfnu 40,5 prósent af heildareignum og Gildi hefur markað sér stefnu um 39 prósent hlutfall erlendra eigna. Hlutfall erlendra eigna í samtryggingardeildum þessara þriggja stærstu lífeyrissjóða landsins var hins vegar komið yfir

40 prósent undir lok september, en þetta má lesa úr tölum fjármálaeftirlits Seðlabanka Íslands um flokkun á eignum lífeyrissjóðanna sem ná til loka september. Hlutfall erlendra eigna hjá LSR nam rúmlega 43 prósentum í lok september. Hlutfall Lífeyrissjóðs verzlunarmanna, næststærsta sjóðsins, nam tæplega 43 prósentum og hjá Gildi lífeyrissjóði var það komið upp í 40 prósent. Þrátt fyrir að þetta eignahlutfall sé samkvæmt fjárfestingastefnu sjóðanna, er venjan sú að þeir haldi sig aðeins undir fjárfestingastefnu til að hafa svigrúm til hækkana án þess að vikið sé of langt frá víkmörkum fjárfestingastefnu þeirra.

Ég tel að Seðlabankinn viðhaldi þessari sölu þar til krónan hefur fengið frekari stuðning frá ferðaþjónustunni.

Ragnar B. Gunnarsson
gjalddeyrismiðlari

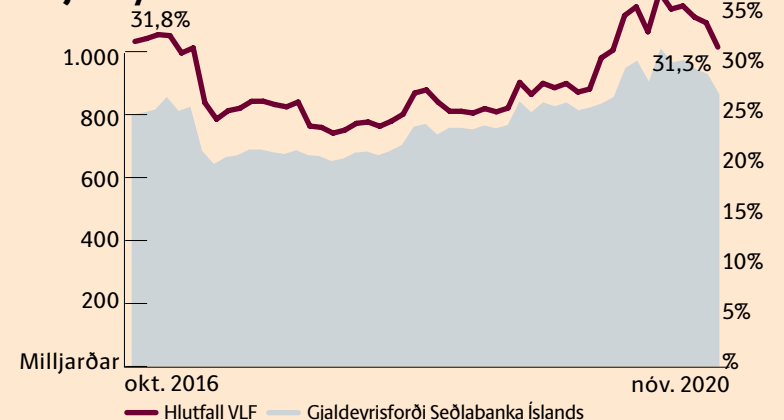

uðu mikið. Heimildir Markaðarins herma að í það minnsta einn stærri lífeyrissjóðanna hafi hreinlega þurft að selja hluta eigna sinna erlendis til að halda hlutfallinu

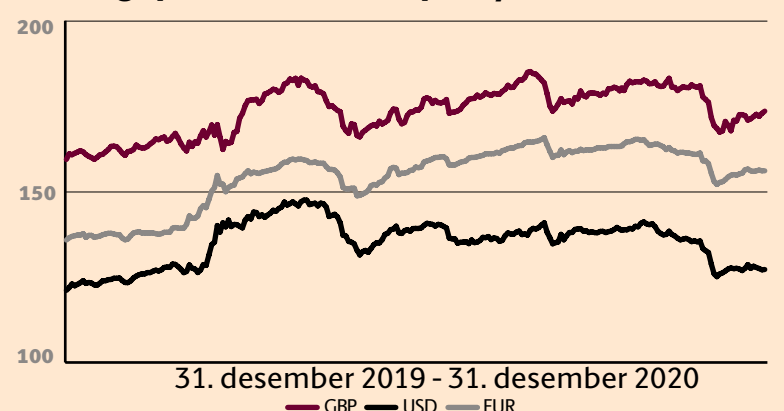
milli erlendra og innlendra eigna innan fjárfestingastefnu sinnar. Á tímabilinu frá maí og til októberloka á þessu ári hækkuðu erlendar eignir lífeyrissjóðakerfisins um ríflega 14 prósent, einkum og sér í lagi vegna snarpra hækkana á erlendum mörkuðum. Það kallaði á áður nefnda sölu á erlendum eignum. Söluandvirði eignanna hefur síðan að öllum líkindum ratað inn á íslenska gjaldeyrismarkaðinn á síðustu vikum ársins, en það kann að skýra að hluta snarpa styrkingu krónunnar gagnvart helstu viðskiptamyntum frá lok október og fram í desember.

Fjárfestingaþörf íslenskra lífeyrissjóða erlendis er því líklega ekki jafnmikil og rætt var um á miðju

/// Gjalddeyrisforði Seðlabankans

/// Gengisþróun helstu viðskiptamynta 2020

síðasta ári. Nettó innflæði vegna innborgana lífeyris er talið nema á bilinu 120 til 140 milljörðum króna á ári. Heildarfjárfestingageta lífeyrissjóðanna á ári hverju er hins vegar um 300 milljarðar króna, ef vaxta- og þáttatekjur fjárfestinga eru teknar með í reikninginn.

Stöðugt gengi framan af ári
Ragnar Björn Gunnarsson, gjalddeyrismiðlari hjá Arion banka, metur stöðuna sem svo að fjárfestingaþörf lífeyriskerfisins á erlendum mörkuðum verði á bilinu 50 til 80 milljarðar á næsta ári svo hlutfalli erlendra og innlendra eigna verði

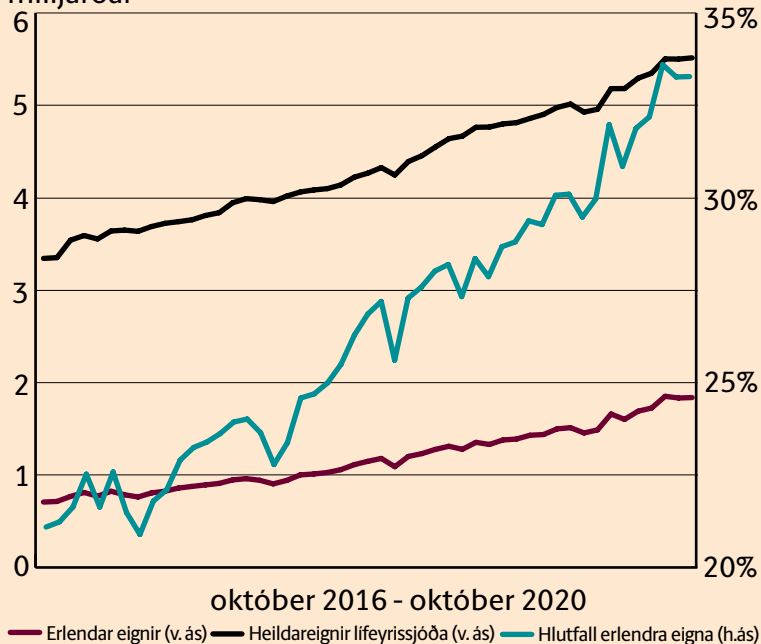
Engar ákvarðanir um heimild til afleiðuviðskipta með krónuna

Engar ákvarðanir hafa verið teknar um hvort afleiðuviðskipti með krónuna verði heimil á ný, segir í skriflegu svari Seðlabanka Íslands við fyrirspurn Markaðarins í gær. Afleiðuviðskipti með krónuna séu hins vegar til stöðugrar skoðunar innan bankans. Gunnar Jakobsson aðstoðarseðlabankastjóri sagði á peningamálafræðingafundinum Viðskiptaráðs

í nóvember að hyggilegt væri að kanna frekari heimildir til afleiðuviðskipta, en þau hefðu slæmt orð á sér: „Það þarf að skoða með hvaða hætti er hægt að leyfa frekari afleiðuviðskipti með gjaldeyri,“ sagði Gunnar og bætti við að hægt væri að setja stíf skilyrði fyrir þeim. Núgildandi takmarkanir á afleiðuviðskiptum með gjaldeyri eru

meðal leifa gjaldeyrishaftanna. Færð hafa verið rök fyrir því að Seðlabankinn afnæmi núgildandi takmörkun á gjaldeyrsviðskipti með því að leyfa stöðutöku í krónunni, það væri meðal áhrifaríkustu leiða til að bæta veltu og dýpt markaða að fá fleiri aðila að borðinu á íslenska gjaldeyrismarkaðnum.

Erlandar eignir lifeyrissjóðanna milljarðar

við haldið. „Seðlabankinn ætlar að selja 60 milljónir evra á gjaldeyrismarkaði í janúar. Ef við gefum okkur að sá taktur haldi áfram út árið verða það 720 milljónir evra eða um 110 milljarðar króna yfir árið. Ég tel að Seðlabankinn viðhaldi þessari sölu þar til krónan hefur fengið frekari stuðning frá ferðaþjónustunni,“ segir Ragnar og bætir við: „Mér finnst því líklegt að krónan verði á svipuðum slóðum og hún er núna en muni svo styrkjast þegar gjaldeyrissinnflæði frá ferðaþjónustunni fer að skila sér, sem verður líklega á þriðja ársfjórðungi. Vissulega geta aðrir þættir flýtt þeirri þróun eins og til dæmis gjaldeyrissvæðingartölur og fjárfestingar erlendra aðila [á íslenska markaðnum],“ segir Ragnar.

Engin gjaldeyriskreppa

Ólíkt því sem Íslendingar hafa almennt vanist á síðastliðnum áratugum hefur sú efnahagslægd sem hófst á útmánuðum síðasta árs ekki haft í för með sér gjaldeyriskreppu í ofanlag. „Það er nýmæli að Ísland gangi í gegnum svo stóra efnahagskreppu án þess að gjaldeyriskreppa fylgi með. Stór gjaldeyrissjóðir eru

auðvitað góður hurðarstoppari í þessum efnahagslegum og ekki er margt að sjá í kerfinu sem gæti komið af stað miklu útflæði gjaldeyrissjóða á skömmum tíma,“ segir Ársæll Valfells, lektor við Viðskiptafræðideild Háskóla Íslands.

Hann bendir þó einnig á að þrátt fyrir að höft hafi verið afnumin af krónunni að nafninu til, sé gjaldeyrismarkaður ýmsum takmörkunum háður, nema þegar kemur að vöruviðskiptum. Afleiðuviðskipti með krónuna séu í meginatriðum bönnuð og því sé verðmyndun á krónunni ekki með skilvirkasta hætti. Ástand gjaldeyrismarkaðar sé því að mörgu leyti sambærilegt því sem það var á miðjum tíunda áratugnum, áður en Ísland varð hluti af Evrópska efnahagssvæðinu.

„Svo má nú kannski segja að það væri skritið ef gengi krónunnar væri ekki nokkurn veginn á þeim stað sem Seðlabankinn vill hafa það. Ríkissjóður er með stóran hluta fjármálakerfisins í fanginu og Seðlabankinn hefur mikil völd yfir bæði lánabókum bankanna og gjaldeyrissjóðum þeirra. Í grófum dráttum þarf leyfi Seðlabankans til mestalra gjaldeyrsviðskipta nema vöruviðskipta,“ segir Ársæll.

Það er nýmæli að Ísland gangi í gegnum svo stóra efnahagskreppu án þess að gjaldeyriskreppa fylgi með.

Ársæll Valfells,
lektor við Háskóla
Íslands

Innflæði líklegra en hitt

Meðal þess sem verkaði til veikingar krónunnar um miðbik síðasta árs var fjármagnsflótti af innlendum verðbréfamörkuðum, en það voru einkum erlendir aðilar sem voru að losa um fjárfestingar sínar hér á landi. Greint var frá því í byrjun nóvember að stærsti einstaki eigandi íslenskra skuldabréfa, BlueBay Asset Management, hefði losað meira og minna alla sína eignir í íslenskum ríkisskuldabréfum – alls um 50 milljarða króna. Eftir þá sölu voru aðeins um 5 prósent af íslenskum ríkisskuldabréfum í eigu erlendra aðila, en það hlutfall hefur sjaldan verið lægra. Einn viðmælandi Markaðarins sagði að innflæði á íslenska skuldabréfamarkaðinn væri líklegur en útflæði sem stendur.

Hvað varðar hlutabréfamarkað liggur fyrir að frá og með maí á þessu ári verður íslenski hlutabréfamarkaðurinn hluti af svokallaðri Frontier Markets-vísitölu MSCI. Bent hefur verið á að þetta kunnist skapa innflæði erlendra fjárfestinga á innlenda hlutabréfamarkað, en margir erlendir sjóðir eru bundnir að hluta eða í heild af samsetningu vísitölu MSCI. „Það þarf ekki háar fjárhæðir til að hreyfa gjaldeyrismarkaðinn hér heima. Ef það koma inn 20 til 30 milljarðar frá sjóðum sem eru bundnir af MSCI-vísitölunni þá mun það hafa töluverð áhrif, í það minnsta til skemmri tíma,“ sagði annar viðmælandi, en meðalvelta á gjaldeyrismarkaði var ríflega einn og hálfur milljarður króna á hverjum viðskiptadegi á síðasta ári.

FJALLKONAN

KRÁ & KRÆSINGAR

SALATTÍMI Í JANÚAR

Þrjár tegundir af ljúffengu salati í hádeginu mánudaga–föstudaga

Kjúklingasalat
Tígrissækjusalat
Confit kalkúnasalat

Hummusturn fylgir með!

> 1.900 kr.

EITT SALAT + HUMMUSTURN

FJALLKONAN FAGNAR PÉR!

Skapandi og nýjungagjörin í COVID-19

Svipmynd

Auðbjörg Óskarsdóttir

Störf:

Birtingarstjóri hjá Góðu fólki, sérfræðingur í birtingum hjá Pipar TBWA, svæðisstjóri hjá Best-seller, verkefnastjóri í markaðsdeild Isavia, (núverandi) alþjóðlegur markaðsstjóri BIOEFFECT.

Menntun:

BA í sálfræði frá Háskóla Íslands.

Fjölskylduhagir:

Í sambúð með Birni Guðmundssyni, öryggisstjóra Icelandair. Saman eignum við þrjú börn, Karítas Hildi, 10 ára, Guðmund, 9 ára, og Theodoru Hildi, 4 ára.

Auðbjörg Óskarsdóttir, alþjóðlegur markaðsstjóri BIOEFFECT, segir að það skipti öllu máli í áskorunum sem fylgja COVID-19 að vera skapandi, opin fyrir nýjungum og geta aðlagð sig hratt að sýnilegum umhverfi.

Hver eru þin helstu áhugamál?

Ég hef allt of mörg áhugamál og of litinn tíma. Þau eru aðeins breytileg eftir árstíma, á veturna þá finnst mér fátt skemmtilegra en að fara á skíði. Næst á dagskrá er að prófa gönguskiði... eru ekki allir þar núna? Á sumrin finnst mér skemmtilegast að vera í sundi, fjallgöngum og standa fyrir garðveislum. Það býr líka mikill föndrari í mér og ég hef gaman að alls kyns list, saumaskap, myndlist og þrónaskap. Ég er nýlega aftur búin að taka upp þrónana eftir margra ára pásu. Ef ég ætti aðeins meiri tíma þá myndi ég vilja byrja æfa jóga, stunda hugleiðslu og kannski golf. Sjáum hvornig 2021 fer.

Hvernig er morgunrúttin þín?

Ég er algjör morgunhani. Mér finnst best að vakna fyrst á undan

Uppáhaldsborgin mín er án efa París.

Ég er alltaf jafn hugfangin af sögunni, byggingarstílnum, fallegu gördunum og tiskunni.

öllum öðrum á heimilinu, líka um helgar. Ég byrja alltaf daginn á þessu klassíska, kaffibolla, macchiato með sjálfri mér. Ég fæ mér síðan vitamin og þrífa á mér húðina. Ég er ekki með flókna húðrutínu á morgnana, en þrífa hana alltaf með BIOEFFECT Micellar vatni, svo nokkrar skvettur af BIOEFFECT EGF Essence og annaðhvort nokkra dropa af EGF Serum eða 30 Day Treatment. Svo er ég klár í að vekja alla á heimilinu og koma öllum út í daginn.

Hvaða bók hefur haft mest áhrif á þig?

Það koma strax nokkrar upp í hugann og erfitt að nefna eina. En fyrsta bókinni sem ég man eftir að hafi haft mikill áhrif á mig var Sagan af Önnu Frank. Ég hef verið rúmlega 13 ára þegar ég las hana fyrst búsett í Bandaríkjunum og með margar vinkonur af gyðingaættum. Þetta var í fyrsta skipti sem ég áttaði mig á þeim forréttindum sem ég ólst upp við, að hafa aldrei upplifað stríð eða óttast um lífmitt. Þetta var einnig í fyrsta skipti sem ég lifði mig inni í bók og leið eins og ég hefði verið þátttakandi í henni. Þessi bók sat lengi vel í mér.

Hver hafa verið mest krefjandi verkefni á undanförunum miss-erum?

Það hefur verið mjög krefjandi að vinna á alþjóðlegum neytendamarkaði sem hefur þurft að aðlaga sig hratt nýjum veruleika vegna COVID-19 heimsfaraldursins. Það varð snemma ljóst að BIOEFFECT yrði að nalgast neytendur á allt

„Ég er algjör morgunhani,“ segir Auðbjörg Óskarsdóttir, markaðsstjóri BIOEFFECT. FRÉTTABLAÐIÐ/STEFÁN

annan hátt. Á alþjóðamörkuðum voru verslanir lokaðar, neytendur í útgöngubanni og sala í friðhöfnum og flugvéllum engin. Við settum skýrari fokus á allt sem getur kallast „online“, frá því hvernig við vinnum með samstarfsaðilum, okkar eigin netverslanir og framleiðslu á markaðsferni. Í miðju COVID settum við á markað af mælisútgáfu af okkar vinsæla EGF Serum sem við unnum í samstarfi við íslenska listamanninn Shoplifter. Viðtökurnar um allan heim hafa verið framfar vonum og það hefði ekki tekist svona vel til nema hversu hratt við aðlöguðum okkur ástandinu, oftast einu sinni. Þetta krefjandi COVID-ástand hefur reynst langhlaup og við erum ekki komin að endamarkinu.

Hvaða áskoranir eru fram undan?

Nú höfum við lagt mikla vinnu í okkar stafrænu vegferð, bæði hér á

landi jafnt sem erlendis. Hún er rétt að byrja og mun BIOEFFECT áfram leggja höfuðáherslu á markaðssetningu á netinu. Það skiptir öllu máli í þessu ástandi að vera skapandi, opin fyrir nýjungum og geta aðlagð sig hratt sýnilegum umhverfi. Rétt í þessu vorum við að koma BIOEFFECT inn í Cult Beauty sem er leiðandi alþjóðleg snyrtivörunetverslun. Alþjóðasamkeppnin er mikil og þá skiptir sköpum að geta aðgreint sig frá henni og vekja athygli á sérstöðu BIOEFFECT, leiðandi snyrtivörufyrirtæki í líftækni sem byggir á íslensku hugviti, fáum en hreinum innihaldsefnum, íslenskum auðlindum og framleiðslu sem fer alfarið fram á Íslandi.

Það eru ekki aðeins áskoranir í vinnu, heldur einnig heima fyrir. Það hefur verið mikið álag á heimilið síðastliðið ár með aukinni

viðveru barnanna heima, aukid heimanám, heimaæfingar og færri tækifæri til að hitta vini sína. Þetta síðasta ár hefur kennt manni að forgangsraða og hversu mikilvægt það er að eiga samverustundir með fjölskyldunni, hlúa að hvert öðru og sýna samkennd. Það verður svo áskorun að halda góðu jafnvægi milli vinnu og fjölskyldulífs þegar lífið fer aftur af stað í sinn vanagang, vonandi fyrr en síðar hér á Íslandi. Svo verður áskorun að halda úti þéttu plani fyrir alla vinnahittinga fram undan þegar öllum takmörkunum verður aflétt.

Hver er uppáhaldsborgin þín?

Uppáhaldsborgin mín er án efa París. Ég er alltaf jafn hugfangin af sögunni, byggingarstílnum, fallegu gördunum og tiskunni. Ég elska fransk vín, osta, croissant og kaffi. Hver þarf meira?

Hryggjarstykki græna hagkerfisins

Helga Melkorka Óttarsdóttir
faglegur framkvæmdastjóri LOGOS

Arnar Sveinn Harðarson
lögfræðingur og fulltrúi á LOGOS

Aður hafa höfundar þessarar greinar fjallað um aðalatriði flokkunarreglugerðar Evrópusambandsins (e. EU Taxonomy Regulation) og hvernig flokkunarkefni gerir það mögulegt að skilgreina hvort atvinnustarfsemi er umhverfissjálfbær (græn) eða ekki. Í þessari grein verður fjallað um þýðingu reglugerðarinnar fyrir fjárfesta og fyrirtæki og hvernig flokkunarkerfið virkar í framkvæmd.

Hver er ábyrgur?

Tæpt er á því í fyrri grein okkar að ákvæði flokkunarreglugerðarinnar leggi upplýsingaskyldu á fjármála-fyrirtæki sem bjóða upp á fjármálaafurðir, til dæmis sjóði eða eignastýringu, sem sagðar eru sjálfbærar eða einkennast af umhverfissjónarmiðum. Til að fjármála-fyrirtæki geti staðið við umrædda

upplýsingaskyldu verður það að safna og vinna úr umtalsverðu magni upplýsinga frá fjölda fyrirtækja og því er tilefni til að varpa ljósi á hver ber ábyrgð á upplýsingaflæðinu og að upplýsingarnar séu réttar, fyrirtækin sjálf eða fjármála-fyrirtækið.

Félög sem þurfa nú þegar að skila skýrslu um ófjárhagsleg atriði skv. 66. gr. d laga um ársreikninga nr. 6/2006, þar á meðal skráð íslensk félög, munu sjálf þurfa að meta umhverfissjálfbærni eigin reksturs. Fjármála-fyrirtæki mega treysta á að upplýsingar í slíkri skýrslu séu réttar þegar þau sinna eigin upplýsingaskyldu. Aftur á móti þurfa þau sjálf að framkvæma mat á umhverfissjálfbærni fjárfestinga sem tengjast félögum sem skila ekki skýrslu um ófjárhagsleg atriði. Takmarkað aðgengi að gögnum er ein helsta áskorun flokkunarkerfisins, en reikna má með að það breytist til batnaðar þegar fram í sækir með aukinni reynslu og þekkingu.

Framkvæmdin

Ólíkt öðrum umfangsminni tilraunum til að kortleggja sjálfbærni fjárfestinga byggir flokkunarkerfi ESB í grunninn á atvinnugreinum. Í stað þess að skoða einstaka aðgerðir fyrirtækja í þágu umhverfisins, til dæmis þegar banki setur upp sólarcellur eða býður upp á grænmetisvænla mat, gengur flokkunarkerfið út á hvort tiltekin starfsemi fullnægir skilyrðum viðeigandi atvinnugeira fyrir umhverfissjálfbærni. Til skýringar má nefna að rekstur leigubíufreiða verður að óbreyttu að losa minna

en 50 g CO2/km til að stýðja verulega við umhverfismarkmiðið um mótvegisaðgerðir gegn loftslagsbreytingum.

Í tæknilegu viðmiðunarreglum um má finna skilyrði sem starfsemi fyrirtækja innan hvers atvinnugeira verður að uppfylla svo hún geti talist vera græn. Fyrirtæki sem uppfylla ekki þessar kröfur verða að gera breytingar á rekstri sínum vilji þau fá hinn eftirsóttá stimpil, að vera umhverfissjálfbær atvinnustarfsemi. Hafa verður í huga að atvinnustarfsemi sem er græn í dag verður það ekki endilega til frambúðar, þar sem kröfurnar munu í mörgum tilfellum aukast með tímanum.

Tæknilegu viðmiðunarreglurnar veita sömuleiðis upplýsingar um hvernig hver og ein atvinnustarfsemi getur staðið við kröfuna um að hafa ekki verulega neikvæð áhrif á önnur umhverfismarkmið. Þess má geta að flestar kröfur um að hafa ekki veruleg neikvæð áhrif á önnur umhverfismarkmið byggja á nügildandi regluverki ESB og nauðsynleg gögn ættu því í mörgum tilfellum að vera til staðar nú þegar. Fjárfestar geta oft á tíðum gert ráð fyrir að fyrirtæki brjóti ekki í bága við regluverk ESB, nema að annað komi í ljós.

Grænleiki fjármálaafurðar

Flokkunarkerfið snýst ekki einungis um að skera úr um hvort fjármálaafurðir eru grænar eða ekki, það gefur okkur tækifæri til að mæla hversu grænar þær eru, í prósentum talið. Fjármálaafurðir geta verið samantettar úr fleiri einni fjárfestingu,

Útgefendur verða nú að rökstyðja fullyrðingar um sjálfbærni með áþreifanlegum staðreyndum.

og að baki hverri fjárfestingu er félag sem stundar atvinnustarfsemi. Aðferðir við að reikna hlutfall umhverfissjálfbærni fjármálaafurðar eru mismunandi eftir því að hvaða umhverfismarkmiði er stefnt og hvers konar fjárfestingar um ræðir. Þegar hlutabréf eru annars vegar verður til dæmis að skoða hve stórt hlutfall af veltu félagsins má rekja til umhverfissjálfbærrar starfsemi. Umhverfissjálfbærni hlutfall („grænleika“) hlutabréfasjóðs má finna með því að reikna veginn meðal af sjálfbærni hlutfalli hverrar fjárfestingar í sjóðnum.

Flokkunarreglugerðin gerir ekki kröfu um að fjármálaafurð nái ákvæðinni prósentutölu svo að hana megi kalla sjálfbæra eða græna. Lykilatriðið er gagnsæi. Útgefendur verða nú að rökstyðja fullyrðingar um sjálfbærni með áþreifanlegum staðreyndum og endafjárfestar munu eiga auðvelt með að sjá hvar alvara býr að baki. Þetta þýðir meðal annars að sjóður, sem sagður er vera grænn, missir ekki sjálfbærni-stimpilinn þó ein undirliggjandi

fjárfestinga hætti að vera umhverfissjálfbær, til dæmis vegna breytinga á flokkunarkerfinu eða strangari kröfna. Aftur á móti minnkar grænleiki sjóðsins og rekstrarfélag hans þarf að upplýsa um það.

Horft til framtíðar

Þó fjármála-markaðurinn beini sjónum sínum réttilega að upplýsingaskyldum flokkunarreglugerðarinnar verður að hafa í huga að flokkunarkerfið er í sjálfu sér meira og merkilegra fyrirbæri en tæki til að miðla upplýsingum. Flokkunarkerfið er hryggjarstykki allrar umræðu um sjálfbærni fjárfestinga og gerir fjármálaheiminum loksins kleift að tala um sjálfbærni fjárfestinga af alvöru. Þá gerir kerfið fjárfestum mögulegt að fjárfesta í starfsemi sem sannanlega telst græn.

Velflest ríki heims hafa skuldbundið sig til að minnka losun gróðurhúsalofttegunda umtalsvert í gegnum Parísarsamninginn og þurfa að fjármagna þær breytingar sem hann hefur í för með sér. Forsætisráðherra Japans sagði nýlega, um leið og ríki hans fetaði í fótspor ESB um að stefna að kolefnishlutleysi fyrir árið 2050, að glíman við loftslagsbreytingar hamli ekki lengur hagvexti. Grænt hagkerfi er ekki einungis nauðsynlegt til að afstýra hörmungum loftslagsbreytinga, það er eftirsóknarvert og hagkvæmt. Gera má ráð fyrir að regluverk fjármálaheimsins þróist í samræmi við það, eins og raun ber nú þegar vitni. Þá er eins gott að þekka og skilja hryggjarstykkið sjálft, flokkunarkerfi ESB.

Á eigin skinni

Bjarni Benediktsson
fjármála- og
efnahags-
ráðherra

Skattheimta á að vera sanngjörn, hvetjandi og gagnsæ. Stefnan er einföld og skýr og við hana höfum við staðið undanfarin ár, ekki síst á því nýliðna. Þessi gildi munu áfram ráða för og það er ekki þrátt fyrir yfirstandandi þrengingar, heldur ekki síst vegna þeirra. Þannig felst leiðin út úr kórónukreppunni ekki í auknum álögum á heimili og fyrirtæki, heldur þvert á móti í að létta þeim róðurinn til að komast í gegnum erfiðasta tímenn. Í þessum anda hafa nýlegar breytingar verið og nú í upphafi árs taka gildi fjölmargar skattalækkningar fyrir heimili og fyrirtæki, auk nýrra og framlengdra hvata.

Stöðug lækkun skatta

Undanfarið höfum við verið á skýrri vegferð skattalækkana og nú um áramótin tók gildi seinni áfangi breytinga á tekjuskatti einstaklinga. Þannig lækkaði grunnþrep tekjuskatts, að teknu tilliti til meðalútsvars, úr 35,04% í 31,45%. Hlutfallið var 36,94% árið 2019. Samhliða hækkuðu þrepamörk upp í miðþrep tekjuskatts úr 337 þúsund krónum á mánuði í 349 þúsund krónur, og þrepamörk í háþrepi úr 945 þúsund krónum á mánuði í 979 þúsund krónur.

Með þessu lækkar skattbyrði allra, mest hjá þeim tekjulægstu, og ráðstöfunartekjur aukast verulega. Sama markmið býr að baki hækkan á neðri skerðingarmörkum vegna barnabóta sem tók gildi á sama tíma, en við þær breytingar aukast ráðstöfunartekjur foreldra sem á bæturnar treysta um allt að 15%.

Enn fremur hækka skattleysismörk erfðafjárskatts úr 1,5 milljónum króna í 5 milljónir og munu mörkin framvegis taka árlegri breytingu miðað við þróun vísitölu neysliverðs. Þá lækka krónutölgjöld á eldsneyti, áfengi, tóbak o.fl. að raungildi, en hækkan ársins er minni en sem nemur verðbólgu frá síðustu uppfærslu. Loks má nefna að jafnræði hefur nú verið komið á í skattlagningu söluhagnaðar sumarhúsa og auka íbúða, en um langt skeið hefur söluhagnaður sumarhúsa, ólíkt því sem gildir um aðra fasteign í sömu eigu, verið skattskyldur án undantekninga. Hinn skattlagði söluhagnaður hefur svo aftur leitt til bótaskerðingar sem bitnaði sérlega þungt á eldri borgurum.

Hvatar fyrir fólk og fyrirtæki

Auk þess að lækka álögur á einstaklinga hefur vinna síðustu mánaða ekki síst snúist um að skapa umhverfi þar sem fyrirtæki geta vaxið og ráðið starfsfólk. Þannig lækkar almennt tryggingagjald nú tímabundið úr 4,9% í 4,65%, en tryggingagjald í heild lækkar því úr 6,35% í 6,1%. Gjaldið hefur lækkað stöðugt undanfarin ár, en til samanburðar stóð það í 8,65% við upphaf árs 2013 og í 7,35% í upphafi árs 2016.

Þá hafa heimildir fyrir launagreiðendur til að fresta staðgreiðslu opinberra gjalda verið framlengdar, auk þess sem þingið samþykkti fyrir jól að auknar endurgreiðslur virðisaukaskatts myndu gilda áfram út árið 2021. Endurgreiðslurnar ná til fjölmargra þátta, en þar má nefna vinnu og viðhald við

Leiðin út úr yfirstandandi þrengingum felst ekki í útþenslu hins opinbera, heldur öflugri verðmætasköpun atvinnulífsins sem rennir styrkum stöðum undir samkeppnishæft þjóðfélag.

húsnæði, heimilishjálp og bílavíðgerðir.

Stuðningur við atvinnulífið felst þó ekki einungis í beinum aðgerðum í þágu fyrirtækja, heldur ekki síst í hvötum fyrir almenning til að taka þátt í viðspyrnunni. Í því augnamiði nær frítækjumark vaxtatekna einnig til arðs og söluhagnaðar hlutabréfa skráðra félaga, hvort sem er á aðalmarkaði Kauphallarinnar eða First North markaðstorginu, auk þess sem þakið var hækkað úr 150 þúsund krónum í 300 þúsund nú um áramót.

Afleiðingin er stóruaukinn hvati almennings til að fjárfesta með tilheyrandi innspýtingu fyrir atvinnulífið og fjölbreyttari sparnaðarleiðum fyrir einstaklinga. Með fyrirhugaðri sölu hluta í Íslandsbanka í opnu útbóði fjölgar svo fjárfestingarkostum almennings enn frekar.

Loks má nefna mál sem nú liggur fyrir Alþingi, þar sem lögð er til stóruaukin frádráttarheimild frá skatti fyrir fyrirtæki og ný frádráttarheimild fyrir einstaklinga vegna framlaga til almannaheillastarfsemi. Með breytingunum stendur til að breikka tekjustofn almannaheillafélaga og auka á sama tíma frelsi einstaklinga til að ráðstafa fjármunum sínum án milligöngu ríkisins.

Hvert renna peningarnir?

Að lokum er vert að víkja að gagnsæinu sem áður var nefnt. Það er eðlileg og sjálfsgöð krafa að sjá skýra mynd af því hvert fjármunir sem greiddir eru í skatta renna í raun. Það var veruleg framför þegar sundurliðun á greiðslum til ríkisins í formi tekjuskatts annars vegar og til sveitarfélags í formi útsvars hins vegar varð fyrst að veruleika á álagningarseðlum árið 2018.

Með rafrænum framtölum og stöðugri stafrænni þróun hjá hinu opinbera eru hins vegar tækifæri til að ganga umtalsvert lengra í upplýsingagjöf. Í þessu samhengi má líta til ástralska ríkisins, en á lagningarseðlum sínum sjá þarlendir skattgreiðendur sundurliðun upp-

hæða og málaflökka sem skattgreiðslur þeirra renna til niður á dollara. Vinna við sams konar lausn hér á landi er þegar hafin í samstarfi fjármála- og efnahagsráðuneytisins og Skattsins og ég hlakka til að kynna afraksturinn fyrir en síðar.

Á sömu braut

Leiðin út úr yfirstandandi þrengingum felst ekki í útþenslu hins opinbera, heldur öflugri verðmætasköpun atvinnulífsins sem rennir styrkum stöðum undir samkeppnishæft þjóðfélag. Þess vegna ætlum við að halda áfram á sömu braut skattalækkana og stuðningsúræða á nýju ári. Með öflugum stuðningi og hvetjandi umhverfi mun einkaframtakið taka myndarlega við sér og viðsnúningurinn verður hraður samhliða því sem birtir til á næstu mánuðum. Afraksturinn finnum við öll, á eigin skinni.

FRÁBÆR Í HÁDEGINU

FISKIVEISLA

3 tegundir af ferskasta fiski dagsins

JANÚAR TILBOÐ

1.990 kr. á mann

GRILLAÐUR – PÖNNUSTEIKTUR – OFNBAKAÐUR

Borinn fram með fersku salati, smælki, og citrus beurre blanc.

APOTEK Kitchen + Bar // Austurstræti 16 / Sími 551 0011 / apotek.is

Skotsilfur

Finnska fordæmið

Uppátæki finnska bankans Aalandsbanken er umhugsunarvert. Aalandsbanken mun greiða út arð sem er fjórum sinnum hærri en hámarkið sem Evrópski seðlabankinn miðar við og finnska fjármálaeftirlitið segist ekki geta komið í veg fyrir það. Þá vaknar sú spurning hvort Seðlabanki Íslands, undir stjórn **Ásgeirs Jónssonar**, muni fylgja Evrópska seðlabankanum og gefa út tilmæli um strangt þak á arðgreiðslur íslensku bankanna, sem eru mun betur fjármagnaðir en flestir evrópskir bankar, og þá eins hvort íslensku bankarnir ætli sér að fara eftir slíkum tilmælum. Ljóst er að innan bankakerfisins er gnægð fjármagns sem vill leita út. Hluthafar Arion banka vænta þess að fá eitthvað fyrir sinn skerf og ríkissjóður gæti viljað taka væna summu út úr Íslandsbanka áður en bankinn verður seldur.

Hjónavíxlun

Endurskipulagning Keahótelala hafði í för með sér breytingar á stjórninni. **Clare Scott Bertucio**, hefur tekið sæti eiginmanns síns, Jonathans B. Rubini, eins ríkasta manns Alaska og eiganda JL Properties, sem er hluthafi í Keahótelum, en Rubini var áður stjórnarformaður hótelkeðjunnar. Hugh Short, forstjóri bandaríska fjárfestingarfyrirtækisins PT Capital, sem er einnig hluthafi í Keahótelum, tekur við stjórnarformennskunni. Þá hefur Fannar Ólafsson fjárfestir vikið úr stjórn en í stað hans kemur Magnús Magnússon, sem starfar á fyrirtækjasviði Landsbankans. Bankinn eignaðist þriðjungshlut í hótelkeðjunni með skuldbreytingu á lánum, gegn því að hluthafar legðu hótelkeðjunni til hlutfé sem nam á þriðja hundrad milljónum króna.

Draumurinn lifir enn

Jón Sigurðsson, fyrrverandi seðlabankastjóri og iðnaðarráðgjafi Framsóknarflokksins, heldur fast í gamla drauma samvinnu-hreyfingarinnar í blaðgrein. Hann sagði æskilegt að leiðandi bankar væru sjálfeignarstofnanir, eða í reynd sparissjóðir. Sparissjóðir geta ekki keppt við einkabanka. Stjórnendur þeirra skortir aðhald frá eigendum. Því verður reksturinn óhagkvæmari og lánakjör verri, sem leiðir til þess að viðskiptavinir leita annað. Þá eiga sjálfeignarstofnanir ördukt með að auka við „hlutfé“ til að fjármagna vöxt eða standast efnahagsáfall. Tvö blómaskeið sparissjóða hlerlendis má rekja til þess að bankar voru ekki til eða starfsemi þeirra var heft. Stundum reynast draumar óraunhæfir.

Tefjist bólusetning er hættu á að hagvöxtur verði helmingi minni

Efnahagsbati í heiminum byggir að miklu leyti á því hve vel gengur að bólusetja heimsbyggðina, að mati Alþjóðabankans. Tafir gætu leitt til þess að hagvöxtur verði helmingi minni í ár. Alþjóðabankinn spáir því að hagvöxturinn í heiminum verði fjögur prósent í ár. Þó yrði hagkerfið 4,4 prósentum minna en fyrir heimsfaraldurinn árið 2022. Gert er ráð fyrir því að bólusetning verði orðin útbreidd á seinni hluta ársins 2021. FRÉTTABLAÐIÐ/EPA

Eignadreifing fyrir nýja tíma

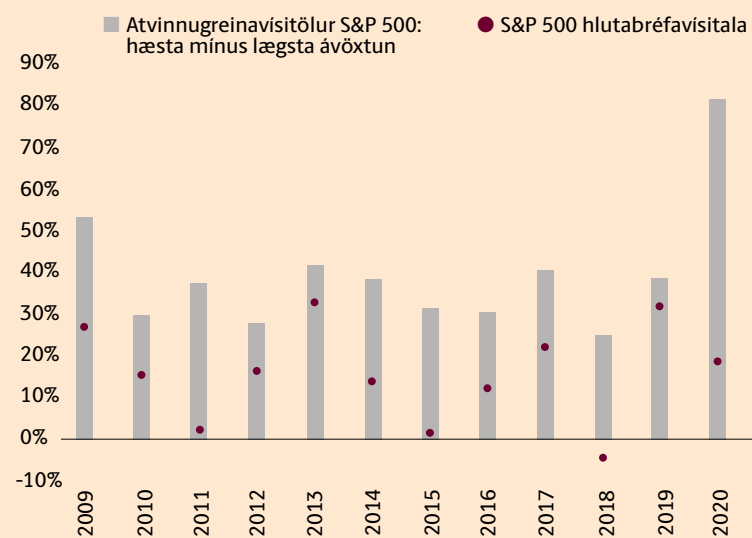

Birgir Haraldsson
sjóðsstjóri hjá Akta sjóðum

Davíð Stefánsson
sjóðsstjóri hjá Akta sjóðum

Mikill munur á ávöxtun milli atvinnugreina

15%

nam hækkunin á heimsvísitölu hlutabréfa á síðasta ári.

3% verðbólguþá greiningaraðila að veruleika munu sparifjäreigendur því að öðru óbreyttu horfa upp á verulega rýrnun fjármuna sinna á þessu ári. Eftir kröftugar verðhækkunir undanfarna ársfjórðunga er verðlagning hlutabréfamarkaða víðs vegar um heiminn einnig orðin rausnarleg á hefðbundna mælikvarða. Vanda verður valið nú sem aldrei fyrr.

Í stuttu máli, þessar aðstæður kalla á nýja nálgun af hálfu sparifjäreigenda í leit að ávöxtun fjármuna sinna á þessu ári. Nauðsynlegt verður að taka vel ígrunduð skref úr innlánunum inn á fjármálamarkaði til þess að auka vænta ávöxtun í lágvaxtaheimi. Tvenns konar breytingar ættu þannig að

koma til skoðunar. Annars vegar ætti að stefna að vægi skuldabréfa og hlutabréfa sem hentar hverjum og einum og hins vegar ætti að stefna að auknu vægi erlendra markaða í eignasöfnum. Blandað, alþjóðlegt safn er þannig ein nálgun að eignadreifingu fyrir nýja tíma.

Rétt er þá að spyrja hvaða þættir gætu litað árangur slíks safns á komandi misserum. Í fyrsta lagi er það framvinda bólusetninga gegn COVID-19. Spurningin um hvaða lönd og atvinnugreinar gætu skarað fram úr á mörkuðum ræðst að einhverju leyti af því hversu hratt bólusetningar munu vinna á farsóttinni. Í öðru lagi er það mikilvægi þess að ná fram landfræðilegri dreifingu innan bæði hlutabréfa og skuldabréfa. Hægt er að margfalda flórana af mögulegum fjárfestingarkostum með því að sækja inn á erlenda skuldabréfamarkaði sem dæmi. Í þriðja lagi er það þáttur virkrar stýringar, en í núverandi umhverfi er það lykilatriði að vera á réttum stöðum innan markaðarins fremur en að fylgja hlutlausri fjárfestingarstefnu sem er alfarið bundin við almennar vísitölur.

Síðastnefndi þátturinn er mikilvægur þegar kemur að erlendum

Eftir kröftugar verðhækkunir undanfarna ársfjórðunga er verðlagning hlutabréfamarkaða víðs vegar um heiminn orðin rausnarleg á hefðbundna mælikvarða.

hlutabréfamörkuðum í dag. Þannig geta einstakar atvinnugreinar eða landsvæði skilað ágætari ávöxtun yfir tímabil þar sem almennar hlutabréfavisitölur hafa fært fjárfestum litla sem enga ávöxtun. Svo dæmi sé tekið af bandaríska hlutabréfamarkaðnum þá hefur að jafnaði verið um 40% munur milli þeirra atvinnugreina sem skiluðu hæstu og lægstu ávöxtuninni yfir stök ár. Virk stýring keppir að því að grípa þessi tækifæri sem oft myndast innan mismunandi hluta markaðarins. Verkefni virkrar stýringar er auk þess að halda opnum hug á hverjum degi til að geta brugðist tímanlega við aðstæðum sem oft breytast mun hraðar en nokkurn órar fyrir, líkt og síðasta ár sýndi skilmerkilega.

Litið fram á við, þá ætti viðspyrna heimshagkerfisins að eflast á þessu ári í kjölfar bólusetninga gegn COVID-19 og vonir eru um að daglegt líf færast í fyrra horf með haustinu. Hins vegar er hætt við því að lágvaxtaumhverfið reynist þrálátt. Við ársbyrjun gæti því reynst skynsamlegt að taka varfærin og vel ígrunduð skref í átt að meiri eignadreifingu til að auka vænta ávöxtun til lengri tíma.

ht.is

HÚN ER HAFIN!

RISA

ÚTSALA!

MEIRA EN 4000 VÖRUTEGUNDIR – ALLT AÐ 75% AFSLÁTTUR!

**TAKMARKAÐ
MAGN!
SJÁÐU ALLT
ÚRVALIÐ Á HT.IS**

Heimilistæki

REYKJAVÍK · AKUREYRI · REYKJANESBÆR · SELFOSS · EGILSSTADIR

SKOÐUN

Helgi Vífill
Júlíusson

Afbökun

Síðapredikanir koma að bestum notum við að teyma fólk á asnaeyrum. Þessi ummæli heimspekingsins Friedrichs Nietzsche koma upp í hugann þegar hópur fólks, þar með talin Þórhildur Sunna Ævarsdóttir, þingmaður Pírata, síðaði forstjóra Icelandair til. Nema hvað þeim varð á í messunni; afbökðu ummæli Boga Nils Bogasonar, sökuðu hann ranglega um að vera á móti samkeppni og gerðu lítið úr afrekum í starfi á liðnu ári í ljósi þess að Markaðurinn veitti honum verðskulduð verðlaun sem viðskiptamanni ársins.

Bogi Nils sagði hvergi í viðtali við Markaðinn að hann væri á móti samkeppni. Þvert á móti sagðist hann bera virðingu fyrir allri samkeppni. Höfum í huga að um 20 flugfélög flugu hingað til landsins þegar WOW air varð gjaldþrota. Icelandair á því í harðri alþjóðlegri samkeppni.

Jafnframt sagði Bogi Nils að öflugt fólk stæði að baki PLAY air, nýju flugfélagi sem unnið er að því að koma á loft. Hins vegar væri hann þeirrar skoðunar að ekki væri hægt að reka tvö flugfélög á Íslandi sem byggðu á því að ferja farþega á milli Evrópu og Ameríku og nýttu Leifstóð sem tengiflugvöll. Rökin sem hann færði voru trúverðug.

„Jafnvel á flugvöllum í kringum borgir með milljónir manna, þá er aðeins um að ræða eitt flugfélag – eða jafnvel ekkert – sem rekur tengimiðstöð á viðkomandi flugvelli. Heimamarkaðurinn er svo mikilvægur og hjá okkur telur hann einungis 360 þúsund manns og þess vegna tel ég ekki raunhæft að reka héðan tvö flugfélög til lengri tíma sem starfrækja tengibanka,“ sagði hann.

Þetta stöðumat Boga Nils er fréttæmt. Þótt hann lýsi þessari skoðun hefur það ekki endilega í för með sér að frumkvöðlar muni ekki reyna að afsanna hana og flugfélögin sem byggja á tengibanka verði fleiri. Orð hans eru ekki svo kraftmikil. Eins gæti það farið svo að Icelandair verði undir í þeirri baráttu í framtíðinni og einungis eitt slíkt íslenskt flugfélag verði til staðar þegar allt kemur til alls. Margir gleyma því að heimur viðskipta er síkvikur, tímans tönn bitur á stórfyrirtæki og með tíð og tíma verða þau oft undir í samkeppninni.

Þórhildur Sunna gerðist sek um að kasta ryki í augun á áhorfendum Kryddsíldarinnar til að lítillækka forstjóra Icelandair, gera atvinnulífið tortryggilegt og upphefja sjálfa sig. Það er lítil sómi að því. Mikilvægt er að ræða í þá mál um hvaða leiðir séu heillavænlegastar fyrir land og þjóð en bera jafnframt virðingu fyrir sannleikanum.

Koma fjárfestingafélagi á fót

Helga Viðarsdóttir og Jökull Jóhannsson, sem eiga og reka ráðgjafarstofuna Spakur Finance, hafa komið á fót hlutfélaginu Spakur Invest, sem fjárfestir eingöngu í skráðum hlutabréfum, bæði innlendum og erlendum. Þetta staðfestir Helga, framkvæmdastjóri ráðgjafarstofunnar, í samtali við Markaðinn.

„Við erum að fara af stað með félagið og erum eingöngu að kynna það innan okkar tengislanets,“ segir Helga í samtali við Markaðinn.

„Við höfum verið að fjárfesta okkar fjármagn með

Helga Viðarsdóttir

göðum árangri og erum að nýta sömu aðferðafræði í Spak Invest. Við höfum mjög djúpa þekkingu og reynslu við að verðmeta félög og erum að nýta þá þekkingu við val á fjárfestingum Spaks Invest,“ segir Helga.

Spakur Finance, sem aðstoðar nýsköpunarfyrirtæki við verðmat, viðskiptaþróun og fjármögnun, hefur komið að ýmsum fjármögnunarverkefnum í nýsköpunargeiranum, til að mynda fjármögnun matvælasprotans Responsible Foods síðasta vor, sem nam vel á

annað hundrað milljóna króna. – tff

04.01.2021

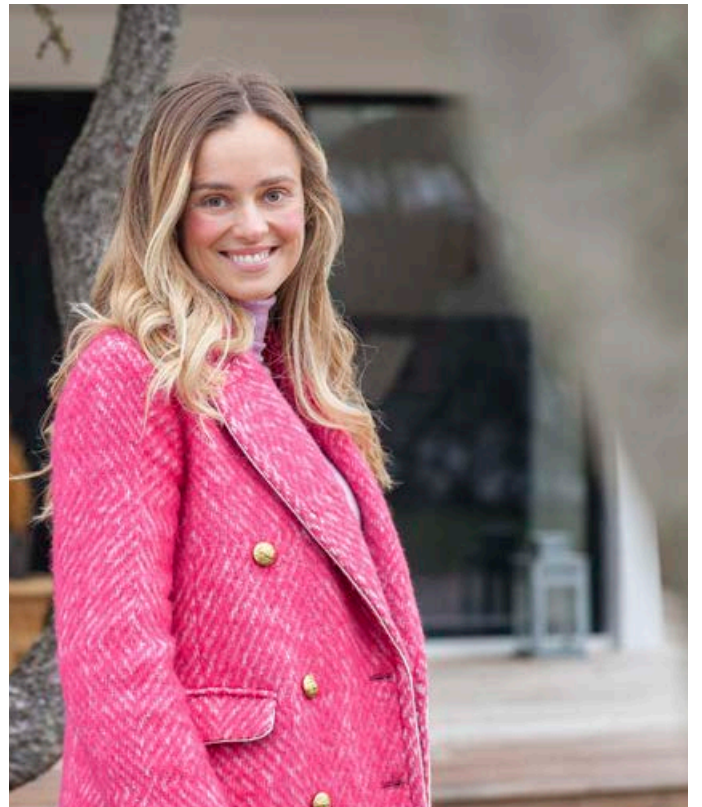
Við erum á hættulegum stað ef okkur tekst ekki að bólusetja stóran hluta þjóðarinnar fyrir mitt ár. Þá lendum við í ansi miklum efnahagslegum þrengingum.

Kári Stefánsson, forstjóri Íslenskrar erfðagreiningar

LJÓSABLAÐIÐ 2020

ÁRLEGT TÍMARIT LJÓSSINS ER NÚ KOMIÐ ÚT!

Við bjóðum þjóðinni allri að skyggast bakvið tjöldin hjá Ljósinu, kynnast fólkinu, starfinu og gleðinni sem ríkir á Langhóltsveginum.

Skannaðu QR merkið með myndavélinni í símanum til að lesa Ljósablaðið 2020 eða smelltu þér á www.ljosid.is

Þarmaflóran í forgrunni með Probi[®] mjólkursýrugerlum!

Fjölmargir þættir geta haft áhrif á þarmaflóru okkar og hún tekur stöðugum breytingum, meðal annars vegna þess sem við neytum en einnig vegna ytri þátta. Það er gott að huga að heilbrigði þarmaflórunnar og ein leið til þess er að taka inn góða mjólkursýrugerla, dag hvern.

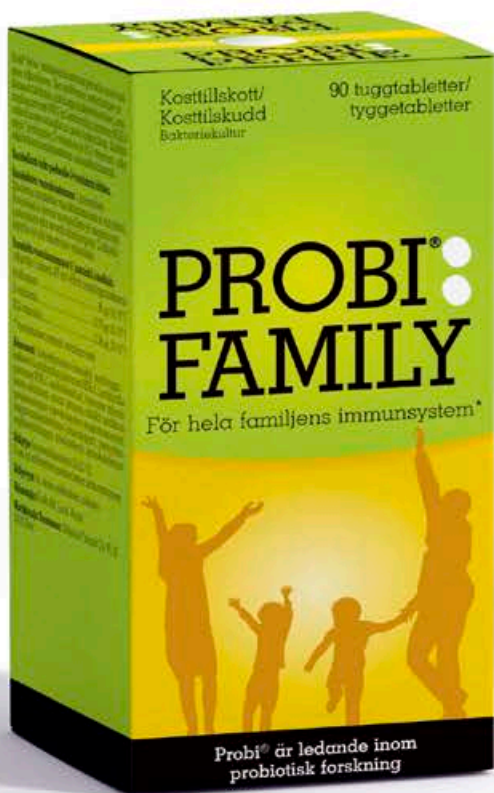

Þorbjörg Hafsteinsdóttir næringarþerapisti velur Probi[®] mjólkursýrugerla fyrir sig og sína.

Probi[®] Family
mjólkursýrugerlar, D-vítamín,
B-12 vítamín og fólásín

- styður eðlilega starfsemi ónæmiskerfisins.

Verum í okkar besta formi dag hvern. Bragðgóðar tuggutöflur fyrir alla fjölskylduna frá 3 ára aldri.

Probi[®] Mage
mjólkursýrugerlar - fyrir
þarmaflóruna og
meltinguna.

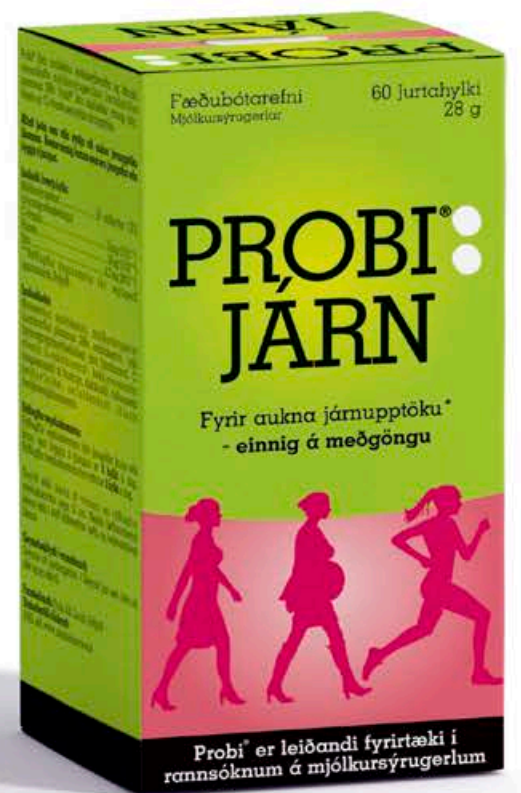
Söluhæstir í Svíþjóð,
frábærar móttökur á Íslandi!
Aðeins 1 hylki á dag.

Probi[®] Járn
mjólkursýrugerlar, járn,
C-vítamín og fólásín

- fyrir aukna upptöku járn,
milt í maga.

Ný leið til að viðhalda góðum
járngildum, hentar einnig á
meðgöngu.

Probi[®] mjólkursýrugerlar eru fæðubótarefni. Neysla fæðubótarefna kemur ekki í stað fjölbreyttrar fæðu og heilsusamlegs lífarnis.

Smáauglýsingar

550 5055

Afgreiðsla smáauglýsinga og sími er opinn alla virka daga frá 9-16
Netfang: smaar@frettabladid.is

Þjónusta

Pípulagnir

PÍPULAGNINGARÞJÓNUSTA

Viðgerðir, viðhald og nýlagnir.
Uppýsingar í síma 868-2055

Búslóðaflutningar

Ert þú að flytja? Búslóðafl., fyrirtækjafl., pianófl. o.fl. Extra stór bíll. Búslóðalyfta. Flutningaþj. Mikael's. S. 894 4560 www.flytja.is flytja@flytja.is

Rafvirkjun

RAFLAGNIR, DYRASÍMAR. S. 663 0746.

Þjóðum hagstætt verð í töfluskripti. Straumblik ehf. Löggiltur Rafverktaki. straumblik@gmail.com

Húsaviðhald

FLÍSLAGNIR - MÚRVERK - FLOTUN - SANDSPARSL - MÁLUN - TRÉVERK

Ásamt öllu almennu viðhaldi fasteigna.

Áratuga reynsla og þekking skilar fagmennsku og gæðum.

Tímavinna eða tilboð.

Strúctor byggingaþjónusta ehf.

S. 893 6994

Rúnar Múrari ehf
S - 780 - 28 38

Húsaviðgerðir Tröppuviðgerðir
Flotun Lekaviðgerðir Flísalögn
Málningarvinna-Pakmálun o.m.fl.

40 ára reynsla í utanhússviðhaldi.

Við gerum tilboð þér að kostnaðarlausu.
runarmur@gmail.com

Spádómar

SPÁSÍMINN 908 5666

Stjórnuspá. Tarot. Ársspá.
Draumráðningar, ást og peningar.
Andleg hjálp. Trúnaður.

Keypt
& Selt

Óskast keypt

**STAÐGREIÐUM OG LÁNUM
ÚT Á: GULL, DEMANTA,
VÖNDUÐ ÚR OG MÁLVERKI!**

Hringar, hálsmen, armbönd,
Rolex, Cartier, Patek Philippe o.fl.
Hringdu núna og fáðu tilboð þér
að kostnaðarlausu!

www.kaupungull.is

Opið mán - fös 11-16,
kipholt 27, 105

Uppýsingar í síma 782 8800

Atvinnublaðið

— Mest lesna atvinnublað Íslands —

Beinn sími: 550 5625

Sölufulltrúar:
Hrannar Helgason, hrannar@frettabladid.is
Arna Rut Kristinsdóttir, arnaru@frettabladid.is

Húsnæði

Geymsluhúsnæði

GEYMSLUR.IS

SÍMI 555-3464

Suma hluti er betra að geyma.
Geymslur fyrir dánarbúið, allt að
20% afsláttur. www.geymslur.is

WWW.GEYMSLAEITT.IS

Sérgeymslur á mjög góðum
verðum. Frá 2-17 m². S: 564-6500

Atvinna

Atvinna í boði

Óska eftir húsnæði í vinnu. Þarf að
vera vanur sökklum. Uppl. í s. 893-
5374 og nybygg@gmail.com Björn

Vinnvinn | Kringlan 7 | 103 Reykjavík
Sími 552 1212 | vinnvinn@vinnvinn.is | www.vinnvinn.is

RÁÐNINGAR | RÁÐGJÖF

Tilkynningar

**Mat á umhverfisáhrifum
Ákvörðun um matskyldu**

Skipulagsstofnun hefur tekið ákvörðun um að framkvæmdin

Viðbótardýpkun við Sundabakka í Sundahöfn

skuli ekki háð mati á umhverfisáhrifum skv. lögum nr. 106/2000. Ákvörðunin liggur frammi hjá Skipulagsstofnun, Borgartúni 7b, Reykjavík og á vef stofnunarinnar www.skipulag.is. Ákvörðunina má kæra til úrskurðarnefndar umhverfis- og auðlindamála til 3. febrúar 2020.

Skipulagssvið Akureyrarbæjar

**Tillaga að breytingu á
Aðalskipulagi Akureyrar
2018-2030
– Uppbygging á Oddeyri**

Bæjarstjórn Akureyrarbæjar hefur þann 15. september 2020 samþykkt að auglýsa breytingu á Aðalskipulagi Akureyrar 2018-2030, skv. 1. mgr. 36. gr. skipulagslaga nr. 123/2010 til lögu.

Svæði sem afmarkast af Hjalteyrargötu í vestri, Kaldbaksgötu í austri, Gránufélagsgötu í norðri og Strandgötu í suðri sem nú er skilgreint sem AT1 og ÍB2 breytist í ÍB2b og verður reiturinn skilgreindur sem D1 innan þróunarreits D samkvæmt ramma-skipulagi. Á svæðinu er gert ráð fyrir blandaðri byggð með íbúðum í fjölbýlishúsum og atvinnustarfsemi á neðstu hæð í hluta húsnæða. Í fjölbýlishúsunum skulu vera fjölbreytilegar íbúðastærðir og fjöldi íbúða 100-150. Byggingar skulu ekki ná hærra en 25 m.y.s.

Tillagan er birt á heimasíðu bæjarins: www.akureyri.is – neðst á forsíðu undir:

Auglýstar skipulagstillögur. Frestur til að gera athugasemdir við tillöguna rennur út kl. 16:00 miðvikudaginn 17. febrúar 2021 og skal athugasemdum skilað skriflega til skipulagssviðs Akureyrarbæjar, Geislagötu 9, 3. hæð eða með tölvupósti (skipulagssvid@akureyri.is) þar sem nafn, kennitala og heimilisfang sendanda kemur fram.

6. janúar 2021
Sviðsstjóri skipulagssviðs

Geislagata 9 Sími 460 1000 www.akureyri.is akureyri@akureyri.is

Allt fyrir
vöruhús og lager

VERSLUNARTÆKNI
www.verslun.is

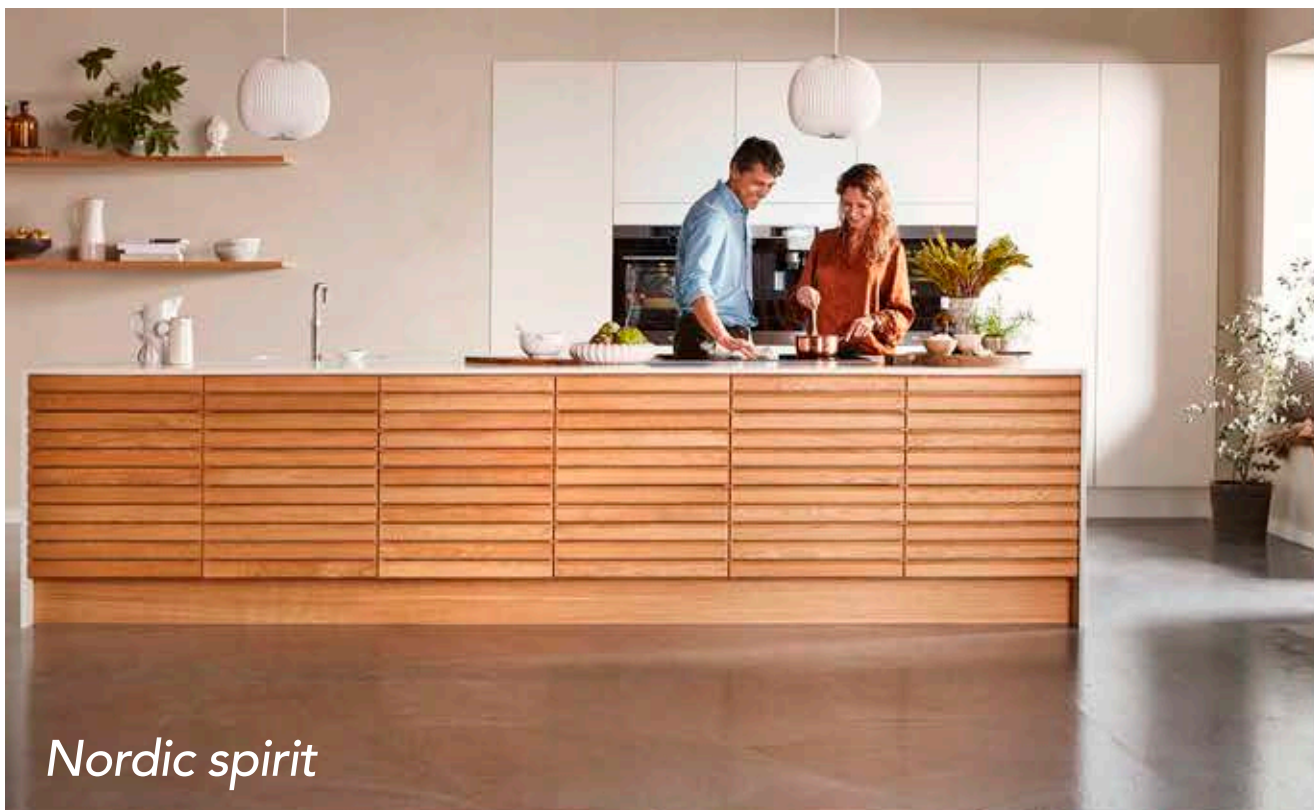
Draghalsi 4 - 110 Reykjavík - sími: 535 1300 - verslun@verslun.is

geiri
www.geirihf.is

TAKTIK 2528 #

Nordic spirit

HTH á Íslandi í yfir 40 ár,
þar af í 22 ár hjá Ormsson

- endurspeglar traust
Íslendinga til merkisins

NÚTÍMA LÍFSTÍLL GERIR KRÖFUR TIL ELDHÚSSINS

Nútíma lífstíll kallar á kröfur.
Á sama hátt og við höfum
væntingar til lífsins, gerum við
kröfur til eldhússins okkar.
Komdu til okkar, lýstu óskum
þínum og leyfðu okkur að
teikna eldhús drauma þinna.

New York

VH7

Ævintýrið byrjar á heimsókn
í glæsilegan sýningarsal
okkar í Lágmúla 8, 2. hæð,
þar sem allar helstu nýjungar
eru til sýnis.

Opunartímar
Virka daga kl. 10-18
Laugardaga kl. 11-15

TÍMAMÓT

Ástkær eigenmaður, sonur, faðir, afi, stjúpi og tengdafaðir,

Helgi Jóhann Kristjánsson

Hólögötu 39, Njarðvík,

lést á heimili sínu að morgni 30. desember síðastliðins.

Kristjana Aðalsteinsdóttir

Aðalsteinn Gunnar Jóhannsson **Kristrún Ólöf Sigurðardóttir**
Sigríður Linda Helgadóttir **Sunna Rós Helgadóttir**
Pórunn Maggý Guðmundsdóttir
og barnabörn.

Elskulegur faðir, tengdafaðir, bróðir, mágur og frændi,

Sigurgeir Bjarni Guðmannsson

fyrirv. frkvtstj. Íþróttabandalags Reykjavíkur,

lést á Víflsstöðum 30. desember sl.

Jarðarförin fer fram í kyrriebey.

Blóm og kransar afþakkaðir, en þeim sem vildu minnst hans er bent á Samtök sykursjúkra.

Rannveig Sigurgeirsdóttir

Elin Guðmundsdóttir

Bára Guðmundsdóttir

Alda Guðmundsdóttir

Sverrir Jónsson

Anna S. Guðmundsdóttir
Guðmann Sigurgeir, Bára og Bára Vilborg
systkinabörn og aðrir aðstandendur.

Minn kærri faðir,

Steingrímur Kristjánsson

fyrirverandi apótekari,

lést þann 26.12.2020.

Sérstakar þakkir fær starfsfólkið á hjúkunarheimilinu Mörk, fyrir umönnun hans síðustu árin.

Kristján Steingrímsson og fjölskylda.

Ástkær eigenmaður minn, faðir okkar, tengdafaðir og afi,

Róbert Ólafur Grétar McKee

kennari,

Klukkubergi 18, Hafnarfirði,

andaðist fimmtudaginn 17. desember.

Útförin fer fram frá Fríkirkjunni í Hafnarfirði fimmtudaginn 7. janúar kl. 13.00. Vegna aðstæðna verður eingöngu nánasta fjölskylda viðstödd.

Hægt verður að nálgast streymi á mbl.is/andlat Blóm og kransar afþakkaðir en þeim sem vilja minnst hans er bent á styrktarreiðing Sorgarmiðstöðvarinnar. Banki 0513-26-009753, kt. 521118-0400.

Helga Margrét Sveinsdóttir

Anton Sveinn McKee

Karitas Irma McKee

Arnar Róbertsson

Högni Grétar Kristjánsson

Marin Ólafsdóttir

og barnabörn.

Elskulegur bróðir okkar,

Tómas Reynir Hauksson

rafvirkjameistari, Helsinki, Finnlandi,

lést á heimili sínu í Helsinki föstudaginn 11. desember 2020.

Útför hans fer fram laugardaginn 9. janúar kl. 8.00 að isl. tíma og verður streymt á vefslóðinni: hautaus-mononen.fi/palvelut/virtuualihautajaiset/ hautajaiset-tomas-hauksson/ innskráning: tomhauk

Fyrir hönd eiginkonu hans, barna, tengdabarna og barnabarna,

Hafliði Pétursson

Arnar Hauksson

Loftur B. Hauksson

Vilhelmina Hauksdóttir

Kolbrún Hauksdóttir

Nú reynnum við að gefa í

Svanberg Addi Stefánsson, nemandi á þriðja ári í Versló, var að ljúka fyrsta námsdegi í skólastofu í þrjá mánuði. Svo er hann liðsstjóri skólans í Gettu betur annað kvöld.

Það var æðislegt að mæta í skólann og miklu auðveldara að sinna námi hér en heima. Svo var gaman að hitta vinina,“ segir Svanbert Addi Stefánsson, nemandi í Verslunarskólanum, eftir fyrsta daginn í kennslustofu í langan tíma. „Við mættum í skólann í byrjun hausts en höfum verið í fjarnámi síðan. Kynntumst því líka á vorönninni,“ segir hann en er þó ekkert voða neikvæður út í fjarnámið. „Það er auðvitað leiðinlegra, mér gekk samt þokkalega, enda líkamsrækt og sund lokað og það eina sem var í boði var að læra. Eg er á þriðja ári og ætla að útskrifast í vor svo það er að duga eða drepast.“

Svanberg Addi segir alla vera með grímur í skólastofunni og meter sé á milli borða. „Svo er verið að opna fyrir matsölu á netinu sem við getum verslað í, það verður bara spennandi,“ segir hann.

Nú er Versló að keppa við Fjölbraut á Sudurnesjum í Gettu betur annað kvöld, Svanberg Addi kveðst vera skuggaþjálfari Verslóliðsins og fyrsti varamaður. „Æfingar hafa verið óhefðbundnar eins og flest annað á þessum tímum. Við vorum á Zoom í nokkrar vikur en fáum að vera í skólanum aðeins fram á kvöld og nú reynum við að gefa í því við erum spennat fyrir keppninni.“ gun@frettabladid.is

Svanberg Addi Stefánsson alsæll í skólastofunni, bak við grímuna. Aftan við hann er Sunna Kristín Björnsdóttir. MYND/ADSEND

Elskulegur faðir okkar, tengdafaðir, afi og langafi,

Bjarni Helgi Kristbjörnsson

verður jarðsúnginn frá Áskirkju,

föstudaginn 8. janúar kl. 11.

Í ljósi aðstæðna verða aðeins nánustu

ættingjar og vinir viðstaddir.

Færum starfsfólki hjúkunarheimilisins Seltjarnar

þakkir fyrir góða umönnun.

Fjölskyldan þakkar auðsýnda samúð og vinarhug.

Guðrún Inga Bjarnadóttir

Kristbjörn Bjarnason

Valgerður Bjarnadóttir

Ásta S. Ólafsdóttir

barnabörn og barnabarnabörn.

Steinunn Björg Jónsdóttir

Óskar G. Hallgrímsson

Henrik Tryggvason

Ástkær sonur minn, bróðir og mágur,

Rútur Sigurður Rútsson

vélvirkir,

Svalbarði 12, Hafnarfirði,

lést á heimili sínu 30. desember.

Útför Sigurðar fer fram frá

Hafnarfjarðarkirkju föstudaginn 15. janúar klukkan 13.00. Vegna aðstæðna í samfélaginu verða eingöngu nánustu aðstandendur viðstaddir. Streymi frá athöfninni verður á youtu.be/ijuYfgwF4CA

Sigríður Karlsdóttir

Karl Rútsson

Anna Þorsteinsdóttir

Óskar L. Rútsson

Sumarliði J. Rútsson

Ingi B. Rútsson

Jóna Pálína Grímsdóttir

Helena Leifsdóttir

Kristjana G. Guðbergsdóttir

Gréta Rögnvaldsdóttir

Elsku eiginkona mín, móðir okkar, tengdamóðir, amma og langamma,

Anna Guðlaug Þorsteinsdóttir

frá Reykholti Fáskrúðsfirði,

til heimilis að Frostafield 14,

Reykjavík,

lést í faðmi fjölskyldunnar að heimili sínu fimmtudaginn 31. desember. Útförin verður auglýst síðar.

Ólafur Kristinsson

Kristinn Ólafsson

Þorsteinn Ólafsson

Aðalbjörg Íris Ólafsdóttir

Brynjar Ólafsson

Örvar Omrí Ólafsson

Cecilie B. Björgvinsdóttir

Lise M. Kaspersen

Eiríkur Ingvarsson

Melanie Davíðsdóttir

Kolbrún Kjartansdóttir

Ástkær móðir okkar, tengdamóðir, amma og langamma,

Ásta Guðlaugsdóttir

áður Gullsmára 8, Kópavogi,

lést á hjúkunarheimilinu Grund að

kvöldi laugardags 19. desember.

Útför fer fram frá Langholtskirkju, föstudaginn 8. janúar kl. 13. Vegna aðstæðna verða einungis nánustu aðstandendur viðstaddir. Streymt verður frá athöfninni á slóðinni: youtu.be/ztdC6wt6jwY Alúðarþakkir til starfsfólks Grundar fyrir einstaka umhyggju og umönnun.

Ásgeir Grétar Sigurðsson

Gunnlaugur Sigurðsson

Anna Dóra Sigurðardóttir

Prándur Sigurðsson

Þorgerður Gunnarsdóttir

Sólveig Edda Bjarnadóttir

Hafliði Magnús Guðmundsson

Rakel Guðmundsdóttir

og fjölskyldur.

Viltu birta minningargrein á frettabladid.is?

Minningargreinar skal senda á timamot@frettabladid.is. Birting er endurgjaldslaus og opin öllum á frettabladid.is/timamot

Til að birta andláts-, útfarar- eða þakkartilkynningar í Fréttablaðinu þarf að senda tölvupóst á timamot@frettabladid.is eða hringja í síma 550 5055.

ÚTSALAN ER HAFIN

20-70% AFSLÁTTUR

Cadence FM
Queen size rúm 153cm
20% afsláttur
Útsöluverð **195.360 kr.**
Verð áður 244.200 kr.
Innifalið í verði. Dýna botn og króm fætur

Corinna rúm 160cm
30% afsláttur
Útsöluverð **114.800 kr.**
Verð áður 164.000 kr.
Innifalið í verði. Dýna botn og króm fætur

Poppy stök dýna 160cm
70% afsláttur
Útsöluverð **9.552 kr.**
Verð áður 31.840 kr.
Stök dýna

Mikið úrval. Gerðu frábær kaup

VEÐUR, MYNDASÖGUR & ÞRAUTIR

Miðvikudagur

Reykjavík 1 7 °C ↘	Ísafjörður -7 3 °C ↘	Akureyri -4 11 °C →
Egilsstaðir -5 5 °C ↘	Kirkjubæjarkl -3 8 °C ↘	Hveravellir -10 4 °C ↘

Norðvestan 5-13 m/s og bjartviðri í dag, en dálítill él á Norður- og Austurlandi. Kólnandi veður, frost 2 til 8 stig síðdegis.

Fimmtudagur

Reykjavík -6 3 °C ←	Ísafjörður -5 12 °C ↗	Akureyri -7 2 °C ↗
Egilsstaðir -9 4 °C ↑	Kirkjubæjarkl -5 3 °C ↘	Hveravellir -13 6 °C ↑

Föstudagur

Reykjavík 6 13 °C ↗	Ísafjörður 5 6 °C ↗	Akureyri 5 6 °C ↑
Egilsstaðir 5 8 °C ↑	Kirkjubæjarkl 2 3 °C ↑	Hveravellir 0 17 °C ↑

LÉTT

7						3
		6		9	2	
1		8				9
	2	9		1	7	3
3			7	6		9
5	6		3		1	4
		1		5		7
	8		3	4		
6		2		8		

MIDLUNGS

			9	4			5
		1		8	4	9	
		6		2		7	3
		4	2		6		
5	6	2		8			4
1							9
4					9		
					5	7	2
		5	9	3		1	8

PUNG

				3				
2				5	6		1	
3			7				8	4
7	2				4			5
9			3	7				
			9			4	6	
		3			8	5		
4			1			6		
		9			2			8

Krossgáta

LÁRÉTT

- 1 langloku
- 5 gruna
- 6 prófittill
- 8 sár
- 10 samtök
- 11 dreift
- 12 lánsamur
- 13 ríki í SV-Asíu
- 15 tala
- 17 fyrirgangur

LÓDRÉTT

- 1 drykkur
- 2 kraftur
- 3 meiðsli
- 4 umfang
- 7 auðsupp-spretta
- 9 áreita
- 12 sannarlega
- 14 stígur
- 16 utan

1	2	3		4	
5				6	7
8			9		
10			11		
13	14				
15				16	
	17				

LÁRÉTT: 1 rómur, 5 óra, 6 ma, 8 skrámu, 10 aa, 11 sáð, 12 sætt, 13 trök, 15 niðfátt, 17 stand.
LÓDRÉTT: 1 rósavín, 2 orka, 3 mar, 4 ummál, 7 auðlind, 9 ásækja, 12 sátt, 14 rís, 16 án.

Skák Gunnar Björnsson

Daniil Dubov (2770) átti leik gegn Magnúsi Carlsen (2881) á Airthings Masters mótinu á Chess24.

Hvítur á leik

41. Hxb7! Hf8 (41...Bxf2 42. f4+ Kf6 43. Hbf7#). **42. Dxe3+ 1-0.** Aserinn Teimor Radjabov vann sigur á mótinu sem lauk á sunnudaginn. Ingvar Wu Skarphéðinsson vann sigur í fjórða móti Skólanetskákmóts Íslands sem fram fór á sunnudaginn.

www.skak.is: Barna- og unglingastarf félaganna.

8	3	2	6	4	7	5	1	9
9	4	5	1	2	3	8	6	7
1	6	7	8	5	9	2	3	4
2	5	8	9	6	4	1	7	3
3	7	9	2	8	1	6	4	5
6	1	4	3	7	5	9	8	2
4	2	6	5	3	8	7	9	1
5	9	3	7	1	6	4	2	8
7	8	1	4	9	2	3	5	6

8	9	5	1	3	6	2	4	7
4	1	6	8	2	7	3	5	9
2	3	7	4	9	5	8	6	1
5	4	8	2	7	1	6	9	3
3	6	9	5	8	4	1	7	2
7	2	1	9	6	3	4	8	5
6	8	3	7	5	2	9	1	4
9	7	4	3	1	8	5	2	6
1	5	2	6	4	9	7	3	8

9	2	1	5	7	3	6	8	4
6	4	7	2	8	9	5	1	3
8	3	5	1	4	6	7	2	9
2	5	6	3	9	7	8	4	1
4	1	3	8	5	2	9	7	6
7	8	9	4	6	1	2	3	5
1	6	8	9	2	4	3	5	7
5	7	4	6	3	8	1	9	2
3	9	2	7	1	5	4	6	8

Þrautin felst í því að fylla út í reitina þannig að í hverjum 3x3 reit birtist tölurnar 1-9. Í hverri níu reita línu, bæði lárétt og lóðrétt, birtast einnig tölurnar 1-9 og aldrei má tvítaka neina tölu í röðinni. Lausnin verður birt í næsta tölublaði Fréttablaðsins.

Pondus

Eftir Frode Øverli

Gelgjan

Eftir Jerry Scott & Jim Borgman

Barnalán

Eftir Jerry Scott & Rick Kirkman

VELDU GÆÐI!

3 TEGUNDIR AF SÚRDEIGSBRAUÐUM

Simi: 561 1433

mánudaga-föstudaga 7.30 - 17.30
laugardaga 8.00 - 16.00
sunnudaga 9.00 - 16.00

Austurströnd 14 • Hringbraut 35

www.bjornsbakari.is

Langar til að halda áfram á þessari braut

Rósa Gísladóttir er fyrsti verðlaunahafi Gerðarverðlaunanna sem kennd eru við Gerði Helgadóttur. Gerir skúlptúra sem spila á mörkum þess klassíska og nútímalega. Hún segir viðurkenninguna vera óvænta.

Kolbrún Bergþórsdóttir
kolbrunb@frettabladid.is

Rósa Gísladóttir er fyrsti verðlaunahafi Gerðarverðlaunanna, en Gerðarsafn í Kópavogi veitir þau til heiðurs Gerði Helgadóttur myndhöggvara (1928–75). Þau munu verða veitt árlega framúrskarandi myndlistarmanni sem vinnur í skúlptúr og gerir rýmisverk.

Í áliti dómnefndar segir: „Verk Rósu eru könnun á geometríu og klassískri formgerð með vísunum í arkitektúr og rússneskan konstruktívisma. Skúlptúrar hennar spila á mörkum þess klassíska og nútímalega jafnframt í fagurfræði og efnisnotkun.“

Samspil birtu og skugga

„Það er alltaf gaman að fá viðurkenningu, þetta er mjög óvænt og ég er afskaplega glöð,“ segir Rósa. „Það er mikill heiður að fá að tengjast list Gerðar. Hún var afar öflugur myndhöggvari og verk hennar hafa staðist tímans tönn. Mér finnst ánægjulegt að Gerðarsafn skuli stofna til verðlauna sem eru kennd við hana. Ég fagna því sömuleiðis að Gerðarsafn hafi haldið sýningaröð

Verk eftir Rósu voru á sýningu í Róm árið 2012. MYND/ADSEND

með yfirskriftinni Skúlptúr / skúlptúr þar sem ungt fólk sem vinnur í skúlptúr fær tækifæri til að sýna verk sín.“

Spurð hvað hún sé að fást við í verkum sínum segir Rósa: „Ég er mjög upptekin af formum og formgerð. Ég reyni að sýna þau í nýju ljósi og frá óvæntu sjónarhorni og hef alltaf unnið með samspil birtu og skugga. Ég er á vinnustofunni að vinna og allt í einu verður eitthvað til og ég hugsa með mér: Þarna er eitthvað! Það er mikilvægt að koma auga á það sem sker sig úr og skapar

spennu milli efnis og forms til að úr verði sterk fagurfræðileg upplifun. Sömuleiðis er mikilvægt að sjá hvað ekki gengur upp.“

Skúlptúrar úr úrgangsplasti

Rósa vinnur í alls kyns efni, svo sem leir, gifs, jesmonite, málm, tré og gler. „Um síðustu aldamót vann ég skúlptúra úr úrgangsplasti, nýtti tómar jógúrtdósir og stepti eins konar steingervinga úr gifsi og síðan bjó ég til stórar upplýstar súlur úr plastflöskum og lituðu vatni. Í höggmyndalistinni eins og

Í verkum sínum er Rósa upptekin af formum og formgerð. FRÉTTABLAÐIÐ/STEFÁN

ÞAÐ ER MIKILVÆGT AÐ KOMA AUGA Á ÞAÐ SEM SKER SIG ÚR OG SKAPAR SPENNU MILLI EFNIS OG FORMS TIL AÐ ÚR VERÐI STERK FAGURFRÆÐILEG UPPLIFUN.

annarri myndlist heillast listamenn oft af einstökum efnum á vissum tímabilum. Þarna var ég að vinna plast sem merkingarbært og táknrænt efni en jafnframt með gagnsæi plastins og áhrif litar og ljóss.“

Aðspurð segist Rósa vera að

vinna að ýmsum verkefnum: „Á síðustu árum hef ég unnið með fjórðu víddina og neikvætt rými, í anda rússnesku konstruktívistanna á fyrri hluta 20. aldar. Á árinu sem var að liða gerði ég verk fyrir Byggðastofnun. Þeir héldu samkeppni um listaverk fyrir nýtt húsnæði stofnunarinnar á Saudárkróki þar sem mín tillaga var valin. Þar útfærði ég þessar hugmyndir og notaði trélista og litað gler til að fanga sólarljós, birtu og skugga. Mig langar til að halda áfram á þessari braut.“

TAKE AWAY TILBOÐ
Gildir út janúar 2021

20%
afsláttur

Forréttur	
Premium vængir	1.032 kr 1.290 kr
Réttir	
Fish and chips (2 bitar)	1.752 kr 2.190 kr
Trío	1.912 kr 2.390 kr
Beikonborgari	2.072 kr 2.590 kr
El Paso salat	2.152 kr 2.690 kr
Eftirréttur	
Súkkulaðikaka	1.032 kr 1.290 kr

Pantanir í síma 578-0100

2.HÆÐ - FJÖRÐUR VERSLUNARMÍÐSTÖÐ | RIF.IS

Miðvikudagur

FJALLASKÁLAR
ÍSLANDSMEÐ SIGMUNDI ERNI
RÚNARSSYNIMIÐVIKUDAGA
KL. 20.00

Eftir meira en 5000 ekna kílómetra og 750 kílómetra á göngu, einni bílvél fátækari, einni felgu og tveimur pústkerfum snauðari, með sprungin dekk, gegnblautir og skólausir í einum skála kemur þriðja þáttaröðin, stórkostlegri sem aldrei fyrr.

Við þökkum frábærar viðtökur síðustu tvö árin, nú höldum við áfram

Fjallaskálar Íslands,
miðvikudaga kl. 20.00.

HRINGBRAUT

HRINGBRAUT

20.00 Fjallaskálar Íslands er heillandi heimildabáttur um landnáms Íslendinga upp til fjalla og inni í óbyggðum.

20.30 Viðskipti með Jóni G. Í viðskiptabættinum með Jóni G. Haukssyni er rýnt í verslun og viðskipti landsmanna með aðstoð sérfræðinga og stjórnenda atvinnulífsins.

21.00 21 - Fréttabáttur á miðvikudegi er upplýsandi umræðu- og fréttaskýringabáttur undir stjórn þeirra Lindu Blöndal og Sigmundar Ernís með áherslu á innlendar og erlendar fréttir, þjóðmál, menningu og lífsreynslu.

21.30 Saga og samfélag er þáttur þar sem málefni liðandi stundar verða rædd í sögulegu samhengi og vikið að nýjustu rannsóknum fræðimanna á margvíslegum sviðum.

RÚV SJÓNVARP

09.00 Heimaleikfimi
09.10 Kastljós
09.25 Menningin
09.35 Spaugstofan 2007 - 2008
10.00 Poirot - Erfinginn - seinni hluti
10.50 Andrar á flandri Suður-England
11.15 Merkis dagar - Skirn
11.45 Vikan með Gísla Marteini 2015 - 2016
12.30 Heimaleikfimi
12.40 Sagan bak við smellinn - Blue Monday
13.10 Grænir fingur 1989-1990
13.25 Fullveldisöldin. Lýðveldi
13.40 Á tali hjá Hemma Gunn 1994-1995
14.40 Úr Gullkistu RÚV. Óskalög þjóðarinnar 1944-1953
15.30 Draumur um draum
16.30 Poppkorn 1987
17.00 Matur og munúð
17.50 Táknafréttir
18.00 KrakkaRÚV
18.01 Hróturinn Hreinn
18.08 Robbi og Skrimli
18.30 Rán og Sævar
18.41 Sara og Önd
18.50 Krakkafréttir
18.54 Vikinglöttó
19.00 Fréttir og veður
19.15 Portúgal - Ísland undankeppni EM karla í handbolta Bein útsending frá leik í undankeppni EM karla í handbolta.
21.25 Síðasti séns. Panik før lukketid 50 ára, heit eða hundgömul? Danskir þættir um fólk sem um fimmtugt stendur á tímamótum í lífinu. Hvernig tókumst við á við það að farið er að síga á seinni hlutann í lífinu?
22.00 Tíufréttir
22.20 Veður
22.25 Á leið í skólann. Sur le chemin de l'école Frönsk heimildarmynd sem segir sögu fjögurra barna: Jacksons í Kenía, Zahiru í Marokkó, Carlos í Argentínu og Samúels á Indlandi. Þau eiga ekki margt sameiginlegt en öll þurfa þau að fara langa og erfða leið í skólann. Myndin er eftir Pascal Plisson.
23.40 Dagskrárlök

GOLFSTÖÐIN

08.00 PGA Tour 2020 Útsending frá Waste Management Phoenix Open.
12.40 PGA Highlights 2020
13.30 US Open 2020
18.50 European Tour 2020

ÚTVARP

FM 88,5 XA-Rádió
 FM 89,5 Retro
 FM 90,1 Rás 2

FM 90,9 Gullbylgjan
 FM 93,5 Rás 1
 FM 95,7 FM957

SJÓNVARP SÍMANS

06.00 Síminn + Spotify
12.30 Dr. Phil
13.15 The Late Late Show
14.00 Single Parents
14.25 The Block
16.30 Family Guy
16.50 The King of Queens
17.10 Everybody Loves Raymond
17.35 Dr. Phil
19.05 Will and Grace
19.30 A.P. BIO Gamanþáttur um heimspekiprófessor við Harvard-háskóla sem lendir í vandræðum og þarf að sætta sig við að kenna menntaskólakrökkum líffræði. Hann ákveður að nota nemendurna til að ná fram hefndum gegn helsta andstæðingi sínum í Harvard.
20.00 The Block
21.00 Nurses
21.50 The Great
22.40 The Arrangement Leikkonu eru boðnir \$10 milljón dollarar fyrir að ganga í hjónaband við eina stærstu stjörnu í Hollywood, en það er ekki allt sem sýnist.
00.10 The Good Fight
01.40 Devils
02.25 How to Get Away with Murder
03.10 The Twilight Zone (2019)
03.55 Síminn + Spotify

RÚV RÁS EITT

06.45 Morgunbæn og orð dagsins
06.50 Morgunvaktin
07.00 Fréttir
07.30 Fréttayfirlit
08.00 Morgunfréttir
08.30 Fréttayfirlit
09.00 Fréttir
09.05 Segðu mér
09.45 Morgunleikfimi
10.00 Fréttir
10.03 Veðurfregni
10.13 Á reki með KK
11.00 Fréttir
11.03 Mannlegi þátturinn
12.00 Fréttir
12.03 Hádegð
12.20 Hádegisfréttir
12.42 Hádegð eftir fréttir
13.00 Dánarfregni
13.02 Samfélagið
14.00 Fréttir
14.03 Tónlist frá A til Ö
15.00 Fréttir
15.03 Svona er þetta
16.00 Síðdegisfréttir
16.05 Viðsjá. Menningarviðurkenningar RÚV
17.00 Fréttir
17.03 Lestin
18.00 Spegillinn
18.30 Hlustaðu nú! Upptakturinn 2020
18.50 Veðurfregni
18.53 Dánarfregni
19.00 Endurómur úr Evrópu
20.35 Mannlegi þátturinn
22.00 Fréttir
22.05 Veðurfregni
22.10 Samfélagið
23.05 Lestin
00.00 Fréttir
00.05 Næturútlit Rásar 1

STÖÐ 2 BÍÓ

11.10 Overboard
13.00 Duck Duck Goose
14.25 Every Day
16.00 Overboard
17.50 Duck Duck Goose
19.20 Every Day
21.00 12 Strong
23.05 The Frighteners
01.05 The First Purge
02.40 12 Strong

STÖÐ 2

08.00 The Goldbergs
08.20 Grey's Anatomy
09.05 Bold and the Beautiful
09.25 Gilmore Girls
10.05 Feðgar á ferð
10.30 Masterchef USA
11.10 Drew's Honeymoon House
11.50 Curb Your Enthusiasm
12.35 Nágrannar
12.55 Næturgestir
13.25 Grand Designs. Australia
14.15 Gulli byggir
14.40 Hvar er best að búa?
15.20 Katy Keene
16.05 First Dates
16.45 Suður-ameríski draumurinn
17.35 Bold and the Beautiful
18.00 Nágrannar
18.26 Veður
18.30 Fréttir Stöðvar 2
18.50 Sportpakkinn
18.55 Ísland í dag
19.05 Vikinglöttó
19.10 Líf dafnar
19.50 First Dates Hotel
20.40 Michael Mosley vs. the Superbugs
21.45 The Good Doctor
22.30 Limetown
23.05 Sex and the City
23.35 Succession
00.35 NCIS. New Orleans
01.20 Veronica Mars
02.05 Veronica Mars
02.55 Grey's Anatomy
03.35 Masterchef USA
04.15 Drew's Honeymoon House
04.55 Curb Your Enthusiasm

STÖÐ 2 FJÖLSKYLDA

08.00 Barnaefni
20.00 Friends
20.20 Friends
20.45 Stelpurnar
21.10 Whiskey Cavalier
21.55 Deep Water
22.40 Gasmamman
23.30 Stelpurnar
23.50 Friends
00.15 Friends

STÖÐ 2 SPORT

10.00 KR - ÍR. Leikur 3 Útsending frá leik 3 í úrslitaeinvigi í Dominos deild karla árið 2019.
11.55 ÍR - KR. Leikur 4
13.35 KR - ÍR. Leikur 5
15.35 Valur - Keflavík. Leikur 3 Útsending frá leik 3 í úrslitaeinvigi í Dominos deild kvenna árið 2019.
17.15 Dominos körfuboltakvöld
17.45 Steve hátiðardagskrá - árið í máli & myndum
18.05 Justin Shouse - Kjúklingur og körfubolti
18.55 Hólmurinn heillaði
20.10 Lífið í NBA - Jón Arnór Stefánsson
20.50 Ítölsku mörkin
21.40 Spænsku mörkin

STÖÐ 2 SPORT 2

07.50 Inter - Crotona
09.35 Tottenham - Brentford
11.20 Cagliari - Benevento Bein útsending frá leik í ítölsku úrvalsdeildinni.
13.50 Sampdoria - Inter Milan Bein útsending frá leik í ítölsku úrvalsdeildinni.
16.50 Napoli - Spezia Bein útsending frá leik í ítölsku úrvalsdeildinni.
18.55 The Fifth Quarter
19.35 Manchester United - Manchester City Bein útsending frá leik í enska deildabikarnum.
21.40 Crotona - Roma
23.20 Lazio - Fiorentina
01.00 Sassuolo - Genoa

FM 96,3 FM Suðurland
 FM 96,7 Létt Bylgjan
 FM 97,7 X-ið

FM 98,9 Bylgjan
 FM 99,4 Útlit Saga
 FM 100,5 K100

FM 102,9 Lindin

Libero

Dafnar

Fyrstu árin í lífi
barna og foreldra

Í KVÖLD 19:10

Líf dafnar

Undurfagrir og persónulegir þættir í umsjón Andreu Eyland um flest sem við kemur fyrstu þrem árunum í lífi barna og foreldra þeirra. Við fylgjumst með litlum og stórum fjölskyldum og skyggnumst inn í líf þeirra og ræðum við sérfræðinga um mikilvæg málefni tengd þessum dýrmætu fyrstu árum.

Tryggðu þér áskrift í dag á stod2.is

LÍFIÐ

Hvers vegna eignumst við börn?

Líf og starf **Andreu Eyland** hverfist um barnsfæðingar og barnafjölskyldur. Sjónvarpsþættir hennar Líf dafnar eru óbeint framhald af Líf kviknar og nú leitar hún svára við eilífðarspurningunni um af hverju við eignumst börn.

Þetta eru sex 40 mínútna langir þættir og hefðu getað orðið heil sería til viðbótar af öllu því efni sem situr eftir og er ekki sýnt," segir Andrea Eyland um sjónvarpsþættina Líf dafnar sem hefja göngu sína á Stöð 2 í kvöld, þótt hún sé enn á fullu við endanlegan frágang síðustu þáttanna í seríunni.

„Þetta er sjálfstætt framhald af seríu sem heitir Líf kviknar og það var um getnað, meðgöngu, fæðingu og sængurlegu og núna erum við að fjalla um fyrstu þrjú árin í lífi barna og foreldra og svo lá bara beint við að halda áfram.

Þegar við vorum búin að taka fyrir getnað, meðgöngu, fæðingu og sængurlegu þá vildum við bara vita hvað verður síðan um alla þessa foreldra fyrstu þrjú árin," segir Andrea sem gat engan veginn hætt eftir að hún var komin í gang.

Af hverju eignumst við börn?

„Við tölum við foreldrana og sýnum myndir af þeim og börnunum þeirra og spjöllum í rauninni bara um lífið á vökudeild og yfir höfuð. Yfirskriftin er eiginlega Af hverju eignumst við börn? og hver þáttur endar á þeirri spurningu sem allir viðmælendur svara.“

Andrea kemur víða við í þáttunum og eyddi öllu síðasta ári í gerð þeirra. „Við heimsóttum tvær fjölskyldur tvisvar til að fylgjast með. Önnur þeirra átti von á barni í fyrri viðtalinu og í því seinna var barnið komið. Og eitt par var með barn á vökudeild þegar við hittum það fyrst og svo aftur þegar barnið var komið heim. Þannig að við fylgjum fólki líka eftir.

Við tölum um þá reynslu að eiga börn, að eignast börn. Hvaða áhrif þetta hefur á okkur, hvaða áhrif

Andrea rættar náið samband móður og barns í öryggi vatnsins þegar hún gekk með yngsta soninn Varma og eins árs gamlan Yi í fanginu. Fyrsti þáttur af Líf dafnar fer í loftið á Stöð 2 klukkan 19.10 í kvöld. MYND/ÞORLEIFUR KAMBAN

þetta hefur á sambandið og bara lífið almennt.

Við tölum líka við eldra fólk, ömmur og afa, og erum inn á milli með viðtöl við sérfræðinga; ljósmæður, lækna, sálfræðinga, sem koma líka aðeins með faglegt sjónarmið á þetta allt saman," segir Andrea og nefnir í því sambandi til dæmis andlega heilsu, líkamsímýnd og áhrif samfélagsmiðla.

Líf kviknar

Andrea segir að rætur þáttanna megi rekja aftur til ársins 2017 þegar hún gaf út bókina Kviknar.

„Þetta er í rauninni bara fyrsta íslenska bókina um barneignir en allt efni sem ég las á sínum tíma þegar ég var með mitt fyrsta barn var bara eitthvert þýtt erlent efni," segir Andrea sem var farin að huga að sjónvarpsþáttagerð áður en bókina var fullkláruð.

„Ég var bara strax með það í kollinum þegar bókina var að klárast að þetta yrði bara að verða að sjónvarpi sem það síðan varð með Líf kviknar, þar sem ég í rauninni tók bara bókina og bjó til þætti úr henni," segir Andrea sem fjallar um barneignir af hugsjón.

Hugsjónamóðir

„Þetta er orðið að einhvers konar hugsjónasamfélagsverkefni hjá mér. Ég eignaðist mín fyrstu börn þegar ég var 24 ára og átti bara síðasta barnið mitt í fyrra. Ég er orðin fertug þannig að ég er búin að vera lengi að og er búin að fæða fimm börn sjálf," segir Andrea og bætir við að hún sé einnig með hlaðvarpsþætti og Instagram-reikning utan um þetta hugdarefni sitt undir nafninu Kviknar.

„Þannig að í rauninni, fyrir utan börnin mín og fjölskyldu, þá snýst líf mitt um þetta. Ég vinn bara við

ÉG VAR BARA STRAX MEÐ ÞAD Í KOLLINUM ÞEGAR BÓKIN VAR AÐ KLÁRAST AÐ ÞETTA YRÐI BARA AÐ VERÐA AÐ SJÓNVARPI SEM ÞAD SÍÐAN VARÐ MEÐ LÍF KVIKNAR ÞAR SEM ÉG Í RAUNINNI TÓK BARA BÓKINA OG BJÓ TIL ÞÆTTI ÚR HENNI.

þetta og það snýst allt um þessi verkefni. Það er bara svo gaman að fá að fylgjast með hvernig við förum að þessu. Hvernig lifum við þetta af og hvernig hefur lífið bara sinn vanagang eftir að við eignumst börn?

Ekkert eitt svar

Af hverju eignumst við börn er bara mjög stór spurning og næsta skrefið hjá mér er bara að fara út í heim og spyrja foreldra í mismunandi löndum og athuga hvað við eigum sameiginlegt í þessu öllu saman," segir Andrea þegar hún vikur aftur að lykilsþættunni nýju þáttanna.

„Er það bara ástin eða hvað er það? Er það bara til að halda samfélaginu gangandi eða er það bara til að lifa af? Þetta er eitt af því fáa sem tengir okkur öll þvert á heimsalfur, lönd og þjóðerni. Við eignumst öll börn," segir hún og bætir við að oft gerist það án þess að fólk viti nákvæmlega af hverju.

„Þessari spurningu hefur ekki verið svarað enn þá og það er svo merkilegt að allir viðmælendur og sérfræðingar koma eiginlega bara aldrei með sama svarið.“

toti@frettabladid.is

Djassaður handanheimur

KVIKMYNDIR

Soul

★★★★★

Leikstjórn: Peter Docter, Kemp Powers

Leikarar: Jamie Foxx, Tina Fey, Graham Norton, Angela Bassett

Kvikmyndaframleiðandinn Pixar hefur getið sér nánast flekklaust orðspor þegar kemur að teiknimyndum. Þrátt fyrir að kanna sífellt nýjar og framandi slóðir eiga myndirnar nánast undantekningarlaust sameiginlegt að vera frábærar. Þegar tilkynnt var um að nýjasta mynd framleiðandans, Soul, yrði einungis sýnd á streymisveitum voru viðbrögðin súrsæt. Þótt það sé vissulega leiðinlegt að fá ekki að njóta hennar á hvíta tjaldinu þá er hún kærkomin viðbót í heimabiðið.

Sálartetur með uppsteyt

Myndin segir frá tónlistarkennaranum Joe Gardner sem virðist að því kominn að gefa feril sinn sem djasspíanisti upp á bátinn. Þegar hann fær óvænt lokatækifæri til þess að sýna hvað í honum býr

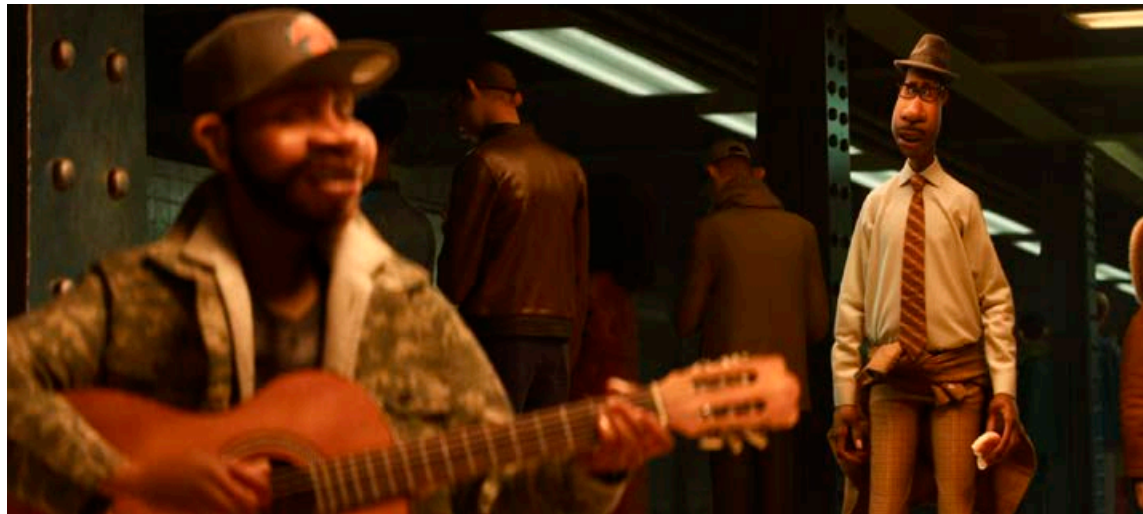
verður hann óvænt bráðkvaddur og sál hans hefur ferðalagið til handanheima.

Joe gefst þó ekki svo auðveldlega upp og reynir allt hvað hann getur til að snúa aftur í eigin líkama í jarðheiminum til að láta drauminn ræstast. Honum tekst að koma sér til undanheima þar sem sálir eru að hefja ferðalag sitt til jarðlegrar vistar. Þar rekst Joe á 22, sál sem hefur litla lyst á jarðlegri vist og vill einna helst eyða eilífðinni í undanheiminum. Saman tekst Joe og 22 að svindla á kerfinu og snúa þau aftur til jarðar þar sem vandamálin verða einungis fleiri.

Barnvæn tilvistarkreppa

Við tekum litríkt ævintýri þar sem tekst er á við brostna drauma og tilvistarkreppu. Þótt þær séu barnvænar þá veigrar Pixar sér aldrei við að takast á við flókin viðfangsefni í myndum sínum. Það er jú aldrei of snemmt að fara að lifinu og dauðanum, tilgangsleysi og gráu fiðringnum – viðfangsefnum sem skilja meira eftir sig en teiknimyndir um talandi björgunarþyrlur.

Myndin er gullfalleg og stórskemmtileg. Stílbrigði í tónlist-

Tónlist, tilgangur og lífsneistinn eru meðal viðfangsefna í þessari stórskemmtilegu og litríku Pixar-mynd.

inni og teikningum eru á sífelldu reiki sem ýtir undir djassþema myndarinnar. Sögusviðið er lifandi og áhugavert, allt frá ysnum og þysnum á rakarastofu í New York til kynningarnámskeiðs um jarðlega vist í undanheiminum.

Persónurnar eru litríkar og er samspilið á milli Jamie Foxx sem Joe og Tina Fey sem 22 vel heppnað.

Brandararnir eru misgóðir en best text til í myndinni þegar tekið er á viðkvæmari málum. Þá er einnig lögð mikil natni í smærri hlutverk-in. Þar stendur þó þvermóðskufullu bókhaldarinn Terry upp úr sem virðist vera fjarskyldur ættingi Línunnar eftir Osvaldo Cavandoli.

Leikstjórnin Pete Docter hefur verið með puttana í öllum bestu

myndum Pixar og skilur fingraför sín eftir á þessari skemmtilegu mynd. Vonandi verður hægt að njóta næstu verka hans í kvikmyndasalnum.

NIÐURSTADA: Tilfinningaríkt og fallegt ævintýri – enn önnur fjóður í hatt Pixar.

ÚTSALAN

ER HAFIN

SPARIÐ ALLT AÐ

50%

www.rumfatalagerinn.is

RISA ÚTSALA

Allt að

60%

afsláttur

VEFVERSLUN

www.husgagnahollin.is

ALLTAFÖRIN

AVILA

Glæsilegur hornsófi í Avila línunni. Armar eru breiðir og þægilegir. Setpullur eru háar og í hluta baks er saumað tígla mynstur sem gefur bæði sérstakt útlit og bronslitan glampa í vissu ljósi. Fætur eru úr svörtum járnbogum.

Stærð: 276 x 210 x 77 cm

224.993 kr.

~~299.990 kr.~~

25%
AFSLÁTTUR

HÚSGAGNA
HÖLLIN

www.husgagnahollin.is

Sími: 558 1100

LÍFIÐ ER Á FRÉTTABLAÐIÐ.IS

Lífið á frettabladid.is fjallar um fólk, menningu, tísku, heilsu og margt fleira.

Ekki missa af neinu, fylgdu Fréttablaðinu á Facebook

Jana og Davíð hafa bæði lengi haft áhuga á endurnýtingu og því lá beint við að stofna loppubúð. FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR

Þurfum að vakna upp frá neysluhyggjunni

Hjónin **Davíð Örn** og **Jana Maren** opna í dag loppubúðina Hringekjuna við Þórunnartún 2. Þau misstu bæði vinnuna í fyrstu bylgju COVID og ákváðu í kjölfarið að gera eitthvað skemmtilegt saman.

Hjónin Davíð Örn Jóhannsson og Jana Maren Óskarsdóttir hafa staðið í stórræðum og nýtt tímann vel í faraldrinum. Þau opna nú búðina Hringekjuna við Þórunnartún 2, sem er það sem margir hafa íslenskað og kallað loppubúð. Þar getur fólk selt notaðar vörur og gefið þeim þar með nýtt líf. Bæði misstu þau vinnuna í fyrstu bylgju COVID-19 en ákváðu að hugsa í lausnum og vinna að opnun Hringekjunnar.

„Við ákváðum að reyna að nýta sumarið í það að búa okkur til nýtt verkefni til að vinna að saman. Eftir að hafa ferðast vítt og breitt um landið í sumar skaut þessi hugmynd upp kollinum í bongóblíðu á Seyðisfirði í ágúst og við erum búin að vinna þétt að þessu verkefni síðan,“ segir Davíð Örn.

Áhugafólk um endurnýtingu
Segðu mér frá tilkomu nafnsins, Hringekjan.

„Við eyddum langri helgi í sumar-bústað á Kirkjubæjarklaustri í september þar sem við fórum í miklar pælingar í þeim tilgangi að finna nafn sem myndi vera íslenskt og hafa góða tengingu í fyrir hvað við stöndum. Hringekjan varð á endanum fyrir valinu þar sem það er

●● EINNIG VERÐUR AÐ ÁRÉTTA AÐ VIÐ LIFUM Á ÞEIM TÍMUM ÞAR SEM VIÐ ÞURFUM ÖLL AÐ FARA AÐ VAKNA UPP ÚR NEYSLUHYGGJUNNI EF VIÐ ÆTLUM OKKUR EKKI AÐ GANGA ENDANLEGA FRÁ JÖRÐINI, HRINGEKJAN ER OKKAR FRAMLAG Í ÞESSA BARÁTTU.

Davíð Örn

●● HRINGEKJAN VARÐ Á ENDANUM FYRIR VALINU ÞAR SEM ÞAÐ ER FALLEGT ÍSLENSKT ORÐ SEM HEFUR ÞESSA TENGINGU VIÐ HRINGRÁSARHAGKERFIÐ SEM VIÐ VORUM AÐ LEITAST EFTIR.

Jana Maren

fallett íslenskt orð sem hefur þessa tengingu við hringrásarhagkerfið sem við vorum að leitast eftir,“ segir Jana Maren.

Sjálf hafa þau lengi verið mikið áhugafólk um endurnýtingu.

„Í gegnum tíðina höfum við mikið keypt af notuðum fatnaði og innanstokksmunum fyrir heimilið. Einnig verður að áréttu að við lifum á þeim tímum þar sem við þurfum öll að fara að vakna upp frá neysluhyggjunni ef við ætlum okkur ekki að ganga endanlega frá jörðinni, Hringekjan er okkar framlag í þessa baráttu og vonum við að henni fylgi aukin vitundarvakning til fram-búðar,“ segir Davíð.

Í eigin kúlu

Hvernig hefur gengið að vinna að opnuninni?

„Við höfum í raun og veru verið hálf ónæg fyrir COVID þar sem við erum búin að vera að vinna að þessu verkefni síðustu mánuði í okkar eigin kúlu, það eru kannski frekar jákvæð áhrif sem við höfum orðið fyrir. Vinir og vandamenn hafa haft meiri tíma en ella til þess að veita okkur hjálparhönd og það verður að segjast að öll hjálp sem við höfum fengið frá vinum og vandamönnum er ómetanleg,“ svarar Jana Maren. Hringekjan verður opnuð í dag við Þórunnartún 2.

steingerdur@frettabladid.is

SÍMAR AUGLÝSINGAELDÍR – AUGLÝSINGASTJÓRI: Guðaf Bjarnason gustaf@frettabladid.is ALMENNAR AUGLÝSINGAR: SÍMI 550 5050: Hjördis Zoëga hjordis@frettabladid.is, Hlynur Þór Steingrímsson, hlynur@frettabladid.is, Sígfus Örn Einarsson sigfus@frettabladid.is, Örn Geirsson orn.geirsson@frettabladid.is FÓLK/SÉRBLÖÐ SÍMI 550 5077: Atli Bergmann atli@frettabladid.is, Arnar Magnússon arnarm@frettabladid.is, Jóhann Waage johannwaage@frettabladid.is, Jón Ívar Vilhelmsson jonivar@frettabladid.is FÓLK OG SÉRBLÖÐ EFNÍ: Elin Albertsdóttir elin@frettabladid.is RÁÐAUGLÝSINGAR /FASTEIGNIR SÍMI 550 5056: Hrannar Helgason hrannar@frettabladid.is, Viðar Ingi Pétursson vidar@frettabladid.is ÞJÓNUSTUAUGLÝSINGAR SÍMI 550-5055: Arna Rut Kristinsdóttir arnarut@frettabladid.is

Beltone Amaze™

Jafnvel þögnin verður verðmætari

Hágæða heyrnartækin frá Beltone Amaze™ gera þér kleift að heyra betur svo lífsgæðin batna til muna. Þessi nýja kynslóð heyrnartækja skilar einstökum hljómgæðum og tengist beint við snjallsímann þinn eða önnur snjalltæki. Þú upplifir þögnina á nýjan hátt þegar þú leggur við hlustir með Beltone Amaze™. Komdu í ókeypis heyrnarmælingu og fáðu heyrnartæki lánuð til reynslu.

Kringlunni • sími 568 7777 • heyra.is

HEYRNARSTÖÐIN

BAKÞANKAR

Bjarna
Karlssonar

Sjónarhóll hundsins

Nýliðin áramót heilsuðu líklega fleiri heimilishundar nýju ári á Íslandi en nokkru sinni í sögu þjóðar. Að fá sér hund er jarðtenging. Sáttargjörð við lífið. Það sem hundurinn leitar að finnur hann hjá manninum og það sem maðurinn leitar að finnur hann í augum hundsins, segir Nóbelskáldið í Sjálfstæðu fólki.

Þegar tveir hundar mætast upphefst dans uns annar leggur niður skottið. Þá eru báðir sáttir. Sál hundsins lifir og hrærist í stigveldissamskiptum. Þess vegna er hundur svo núllstillandi félagskapur. Hann nær gleði með því að lúffa í sambandinu.

Verkefni mannsins eru flóknari. Fyrstu taugaviðbrögð okkar í aðstæðum eru gjarnan í ætt við hundseðlið; yfirráð eða undirgefni, árás eða flótti. En mennskan krefst þess að við yfirskriðum frumeðlið, stigum út fyrir okkur sjálf og rannsökum aðstæður í rými, tíma og tengslum frá ótal hlíðum.

Ritverkið Sjálfstætt fólk er ekki síst rannsókn á eðli stigveldissamskipta. Nánasti aðstandandi Bjarts í Sumarhúsum er hundstik hans á hverjum tíma. Horuð og lúsug. Bjartur lifir fastur í heimi stigveldistengsla þar sem samfélagsöflin í mynd Rauðsmýrarfólksins þjarma að honum en hann niðist á sínum litla her; eiginkonu, börnum og búsmala. Allt sem er viðkvæmt visnar og deyr undir þaki Bjarts vegna þess að hann axlar ekki ábyrgð en horfir á veruleikann af sjónarhóli hundsins.

Nýliðin áramót heilsuðu færri plöntu- og dýrategundir nýju ári en nokkru sinni frá því sögur hófust á þessum hnetti. Vísindafólk rekur fölnun lifríkis til sömu tengslaþátta og hrjáðu heimilið að Sumarhúsum. Hugsanleg ættum við að fjölga sjónarhólum?

Ábendingahnappinn má finna á

BARNAHEILL.IS

ÁBENDINGALÍNA

SAFT

ENERGY

Þú færð gas
hjá okkur

Kvikk
ON THE GO

ORKAN

Raunveruleikinn er lyginni líkastur

Nýr Bachelor mætir mjúklega til leiks á nýju ári. Hvað eru hinar vongóðu til í að leggja á sig til að heilla sveininn fagra? Hugsjónafólkið í **The Block** hefur einnig hamrana á loft að nýju og byggir sér glæsta framtíð.

Flýðu inn í raunveruleikann með Sjónvarpi Símans Premium.

THE
BLOCK

Nýr þáttur daglega!

The
BACHELOR

Ný þáttaröð er hafin!

Sjónvarp Símans Premium